

ÖVERSIKTSPLAN FÖR OSBY KOMMUN

2010-10-15

OSBY
KOMMUN

Innehållsförteckning

Förord	4	Vandring. Strövområden	26
Övergripande mål	5	Cykling	26
		Sjöbad	26
Sammanfattning och konsekvensanalys	6	Kanoting	26
		Övrig båtsport	27
Varför gör Osby kommun en översiktsplan?	9	Sportfiske	27
Syfte	9	Lugn och ro	28
Organisation och arbetsformer	9	Ställningstaganden	28
Gällande översiktsplan	9	Redovisning på plankartan	29
		Besöksmål och evenemang	29
Viktiga förutsättningar	10	Hotell, camping mm.	29
Historik och dagsläge	10	Ställningstagande om besöksmål mm.	30
Befolkningsutveckling	11	Fritidsbebyggelse	30
Mål	11	Ställningstagande om fritidsbebyggelse	30
Ställningstaganden om befolkningsutveckling	12	Redovisning på plankartan	30
Föränderlig omvärld	12		
		Grus, sten och torv	31
Landskap och natur	13	Mål	31
Mål	13	Torv	31
Naturen i Osby kommun	13	Ställningstaganden om torvbrytning	31
Områden som kräver särskilda hänsyn	15	Redovisning på plankartan	31
Hänsynstagande - principer	16	Grus	32
Ställningstaganden om naturvård	16	Ställningstaganden om grus och grustäcker	32
Redovisning på plankartan	17	Redovisning på plankartan	32
Markradon	17	Sten	33
		Ställningstaganden om stenbrytning	33
Kulturmiljövård	18	Redovisning på plankartan	33
Mål	18		
Den historiska utvecklingen	18	Vatten	34
Områden som kräver särskilda hänsyn	19	Mål	34
Hänsynstagande - principer	20	Livsviktigt vatten	34
Ställningstaganden om kulturmiljövården	21	Dricksvattenförsörjning	35
Redovisning på plankartan	21	Ställningstaganden om vattenförsörjning	38
		Redovisning på plankartan	38
Jord- o skogsbruk. Landsbygdsutveckling	22	Förorenat vatten	38
Mål	22	Ställningstaganden om avlopps- o. dagvatten	39
Jord- och skogsbruk	22	Vatten i jord- och skogsbruk	40
Landsbygdsutveckling	23	Försurning och kalkning	40
Ställningstaganden om landsbygdsutv. mm	23	Ställningstagande om åtgärder mot försurning	40
Redovisning på plankartan	23	Vatten som energikälla	40
		Översvämningsrisker	41
Turism, rekreation och kultur	24	Ställningstaganden om översvämningsrisker	41
Mål	24		
Kopplingarna	24	Energi	42
Allmän kultur	24	Mål	42
Fritidsanläggningar om fritidsanläggningar	24	Energianvändning och energiförsörjning	42
Ställningstaganden	25	Ställningstaganden om energianvändning	43
Skjutbanor	25	Eldistribution	43
Motionsslingor. Vintersport	25	Ställningstaganden om eldistribution	43

Vindkraft	44	Redovisning på plankartan	61
Ställningstaganden om vindkraft	44		
Övriga lokala energitillgångar	44	Osby tätort	62
Ställningstaganden om lokala energikällor	45	Fördjupad översiktsplan Osby - karta	62
Redovisning på plankartan	45	Mål	63
		Fördjupad översiktsplan	63
Resor, transporter och infrastruktur	46	Fysiska utbyggnadsförutsättningar	63
Mål	46	Bostäder	63
Goda kommunikationer	46	Förtätning	64
Järnvägar	46	Förslag till nya områden för bostäder	64
Ställningstaganden om järnväg	47	Industri och handel	66
Redovisning på plankartan	47	Förslag till nya områden för verksamheter	66
Vägar och vägtrafik	48	Grönområden	67
Ställningstaganden om gator och vägar	49	Utredningsområden	67
Redovisning på plankartan	49	Trafikleder	68
Gång- och cykelvägar	50	Gång- och cykelleder	68
Persontrafik - buss	50	Ställningstaganden om Osby tätort	69
Ställningstaganden om busstrafik	51		
		Övriga orter och områden	71
Näringsliv och företagande	52	Lönsboda	71
Mål	52	Killeberg och Loshult	73
Sysselsättning och företag	52	Visseltofta	74
Behov av mark och lokaler	53	Övrig landsbygd	75
Ställningstaganden om verksamhetsområden	53	Skeingesjön-Osbysjön (karta)	76
Redovisning på plankartan	53	Immeln (karta)	77
Bostadsförsörjning	54	Riksintressen mm.	78
Mål	54	Länsstyrelsen och kommunen samverkar	78
Bostadsbeståndet	54	Mellankommunala frågor	78
Framtida bostadsbehov	54	Ställningstaganden om mellankommunala ...	78
Placering och utformning av bostäder	55	Riksintressen	79
Ställningstaganden om bostäder	55	Ställningstaganden om riksintressen	79
Redovisning på plankartan	55	Hälsa och säkerhet	80
Omsorg och boende för äldre och funktionshindrade	55	Ställningstaganden om hälsa och säkerhet	80
Ställningstaganden	56	Strandskydd	81
		Ändrat strandskydd	81
		Ställningstagande om strandskydd	81
Barn och utbildning	57		
Mål	57	Bilaga Områden av naturvårdsintresse	83
Osby - den lärande kommunen	57		
Barn och ungdomar	58	Översiktsplanekarta (utvik)	91
Diskussion	58		
Tätorter och samlad bebyggelse	59		
Mål	59		
Kommunens tätorter	59		
Ortsstruktur	59		
Ställningstaganden om tätorterna	60		
Detaljplan och bygglov	60		

Förord

Osby kommuns framtida utveckling är en fråga som berör oss alla. Vi vill ha en attraktiv kommun att bo och leva i. Vi ska ha god beredskap och kunna erbjuda kommunmedborgarna attraktiva bostäder och företagarna mark eller lokaler till sina företag. Samtidigt ska vi planera för ett långsiktigt hållbart samhälle med en bra miljö för våra barn och barnbarn.

Det är viktigt att ha mål och visioner för vart man vill och översiktsplanen är en del av kommunens strategiska planering för framtiden. Översiktsplanen ska ge vägledning och riktlinjer för planering och byggande, men den ska också göra avvägningar mellan olika intressen så att en välbalanserad helhet skapas.

Denna översiktsplan för Osby kommun behandlar utvecklingen av kommunen för många år framåt. Planen handlar bland annat om hur vi ska bygga och bo, hur vi ska transportera oss i och utanför kommunen, var vi ska vara på vår fritid, vilka natur- och kulturupplevelser vi vill ha med mera. Planens inriktning är också ett ställningstagande i klimatfrågan.

Anders Pettersson
Kommunstyrelsens ordförande

Övergripande mål och strategiska ställningstaganden

ÖVERGRIPANDE

Osby är en aktiv kommun i det expansiva området Skåne Nordost. Här möts invånare och besökare av det lugn som mindre tätorter och landsbygd kan ge. Kommunen erbjuder ett attraktivt och tryggt boende med alla de livskvaliteter som små orter kan ge. Tradition, goda kommunikationer och ett bra företagsklimat skapar förutsättningar för ett aktivt näringsliv och en bra arbetsmarknad. Osby kommun vill främja dialogen mellan invånare och beslutsfattare.

BOENDE

Osby kommun arbetar för att skapa förutsättningar för ett ökat bostadsbyggande genom en god mark- och planberedskap som erbjuder tomter i attraktiva lägen. Bostadsmarknaden ska vara i balans och det bostadsbestånd som erbjuds ska ge de enskilda hushållen stor valfrihet.

UTBILDNING

I Osby kommun är det livslånga lärandet prioriterat. Kunskap och lärande miljöer sätts i centrum för barn, ungdomar och vuxna. Verksamheten i kommunens förskolor och skolor bygger på samarbete och organiseras utifrån en helhetssyn på barn och ungdomar. I kommunen finns ett aktivt samarbete mellan skola och näringsliv.

KOMMUNIKATIONER

Osby kommun ska vara en tillgänglig kommun och lätt att nå med ett bra vägnät och goda allmänna kommunikationer. Effektiva, hållbara och miljövänliga transporter ska prioriteras med goda buss- och tågförbindelser som ger möjlighet till arbetspendling och fritidsresor. Ett funktionellt gång- och cykelvägnät ska successivt byggas ut.

NÄRINGS LIV

Osby kommun erbjuder ett företagsvänligt klimat med en smidig kommunal förvaltning som ger god service med hög kvalitet. Det ska vara så enkelt som möjligt att starta, etablera, driva och utveckla företag och det ska finnas en god mark- och planberedskap för verksamhetsutveckling.

MARKNADSFÖRING

Osby kommun arbetar för att medvetandegöra och marknadsföra kommunens attraktivitet och tillgångar. Väl informerade kommuninvånare är de bästa ambassadörerna.

Sammanfattning och konsekvensanalys

Text och kartor

Översiktsplanen utgör kommunens ställningstaganden om önskvärd framtida bebyggelseutveckling och markanvändning. Det ligger i kommunens intresse att ha en aktuell översiktsplan, men det är också ett lagkrav.

Planen består av två markanvändningskartor med tillhörande text (samt underlagskartor inne i texten). Allt finns samlat i detta dokument.

Den ena av de två plankartorna avser hela kommunen (sist i rapporten). Den andra avser en fördjupning för Osby tätort (sid 62). För Lönsboda och för Killeberg/Loshult påbörjas motsvarande fördjupningar tidigast år 2011. De mest angelägna planfrågorna för Lönsboda och för Killeberg/Loshult har behandlats i denna plan.

Befolkningsutveckling

Enligt en försiktig traditionell prognos kommer befolkningmängden i kommunen att öka med 1-2% fram till år 2025. Planen baseras dock på bedömningen att folkmängden ökar med ca 7% fram till år 2025.

Planen vill skapa olika alternativ för det framtida bostadsbyggandet. Detta innebär att de markytor som avsätts, tillsammans skulle möjliggöra en befolkningstillväxt på ca 15% om alla bebyggs.

Befolkningstillväxten tycks inte fördela sig jämt över kommunen. Det bättre kommunikationsläget gynnar Osby och – när tågstopp förverkligas - Killeberg. Denna plan, och den fördjupning som kommer att göras framöver, vill dock vara ett ofensivt instrument som bidrar till Lönsbodas och hela östra kommunalens utveckling.

Prästängen, Osby, sommaren 2007

Bostäder

Allt som allt anvisar planen mark för ca 1000 nya bostäder, varav ca 500 i Osby tätort. I Osby är de planerade bostäderna fördelade på många olika områden. De största utbyggnadsmöjligheterna finns i sydväst, i Hasslaröd.

Näringsliv och försörjning

Planen skapar förutsättningar för tillväxt hos befintliga företag och för etablering av nya företag. Det största tillskottet av verksamhetsområden finns i östra delen av Osby tätort, nära Rv 19/23.

I Lönsboda är det svårt att hitta välbelägna områden för ny industri och andra verksamheter. Detta beror på topografi och inte minst dåliga grundförhållanden i de lägen där företagen vill utvecklas. Planen anvisar nya verksamhetsområden i Lönsboda, men den kommande fördjupningen av översiktsplanen för Lönsboda måste komma längre i denna fråga.

Jord- och skogsbruk

Ca 70% av kommunens landareal utgörs av skogsmark, 10% av åker eller betesmark. De nya bebyggelseområden som föreslås i översiktsplanen, tar relativt lite mark i anspråk (se sammanfattningens avsnitt om markanvändning). God hushållning med mark för jord- och skogsbruk eftersträvas.

Vid bebyggelseutveckling och förändringar i markanvändningen på landsbygden prioriterar kommunen jordbrukets intressen.

Landsbygdsutveckling

Översiktsplanen uttalar stöd för bostadsbyggande på landsbygden. Kommunen kommer snart att genomföra en revidering av översiktsplanen för att belysa möjligheterna till landsbygdsutveckling genom byggande i strandnära lägen.

Resande

Möjligheterna att pendla till andra kommuner för att arbeta eller studera förbättras successivt. Översiktsplanen har inte så stor roll i detta, men planen har haft att lösa placeringen av en pågångsstation i Killeberg.

Dessutom är det en strävan i planen att hålla samman bebyggelseutvecklingen, så att kollektivtrafiken kan nås på bekvämt cykelavstånd – vilket underlättar pendling. Bostadsbebyggelsen i Osby tätort, inklusive den som nybyggs enligt denna översiktplan, ligger inom 2,5 km från järnvägsstationen (fågelvägen).

Vägar och järnvägar

Översiktsplanen anvisar sträckningen för Tvärleden – en vägförbindelse Halmstad-Markaryd-Osby-Lönsboda-Olofström. I Tvärleden ingår en framtida förbifart norr om Osby tätort. Den ges i denna plan för första gången en lägesbestämd utredningskorridor.

Tvärledens sträckning förbi Visseltofta är avslutad sedan tidigare (och redovisas i planen). Sträckningen genom/förbi Lönsboda redovisas också. Här är dock osäkerheten stor, p.g.a. att Trafikverket omprövar tidigare ställningstaganden.

I övrigt förutsätter planen att befintliga trafikstråk (vägar och järnvägar) ligger kvar och utvecklas. Bl.a. betonas att vägarna till Lönsboda ges en sådan standard att maxhastigheten kan behållas på 90 km/tim.

Södra stambanan kommer att fortsätta utvecklas med mer och snabbare trafik. Järnvägen genom Lönsboda och Hökön ingår i projektet Sydostlänken, som syftar till att skapa en förbindelse från Älmhult ner till Blekinge kustbana och hamnarna där.

Energi

Översiktsplanen uttalar en positiv inställning till vindkraften. Kommunen behöver studera vilka områden som lämpar sig för vindkraft m.h.t. vindförhållanden och motstående intressen. Arbete med en vindbruksplan pågår.

Översiktsplanen tar stöd i den Klimatstrategi som upprättats parallellt med översiktsplanen.

Täktverksamhet

Befintliga torv, grus och bergtäkter fortsätter brytas. Däremot bör – enligt översiktsplanen – inga nya täkter öppnas. Behov av grus i framtiden får lösas genom att krossanläggningar utvecklas där det idag finns bergtäkter.

Vatten

Inom kommunen finns mycket stora grundvattentillgångar i två stråk. Det ena sträcker sig norrut från Skeingesjön. Det andra följer ungefär Södra stambanans sträckning från Osbysjön upp till Älmhult. Dessa tillgångar är sårbara, eftersom de ligger i grus med hög infiltrationshastighet.

Även om dricksvattentillgången idag är god, kan dessa grundvattentillgångar på sikt bli avgörande för dricksvattenförsörjning i orterna Osby, Killeberg/Loshult och Älmhult, och kanske också i andra orter (genom överföringsledning). Det är därför viktigt att skydda dessa områden för åtgärder som riskerar ett framtida vattenuttag – t.ex. ytterligare täkter eller olämplig bebyggelse.

Även om Osby tätort är byggd kring norra delen av Osbysjön, är översvänningsriskerna små. Detta beror på att vattnet – även vid extrema förhållanden - knappast stiger högre än bräddningsnivån vid vattenkraftverket i Genastorp.

Sociala konsekvenser

Genom att ta hänsyn till och behandla sociala aspekter i fysisk planering kan en god livsmiljö främjas. En god livsmiljö bygger dels på en god fysisk miljö och en god boendemiljö med till exempel tillgång till natur och grönområden, dels på sociala faktorer som hälsa, trygghet, gemenskap, delaktighet och självbestämmande.

Planens målsättning är att skapa goda och trygga boendemiljöer med säkert avstånd till buller- och andra utsläppskällor och med närhet till grönområden och rekreationsytor. Behovet och förutsättningar för ytterligare utveckling av kollektivtrafiken belyses i planen samt utbyggnad av cykel- och gångvägar.

Planen vill beakta barns och ungas intressen genom att bidra till säkra skolvägar och trygga lekplatser och grönområden.

Översiktsplanen ska verka för ökad jämställdhet och tillgänglighet för kommunens samtliga invånare och det är viktigt att människors olika erfarenheter och kunskap tas tillvara. Många gånger är det skillnad på hur män och kvinnor, yngre och äldre, grupper med olika etniska bakgrunder och skilda levnadsvillkor ser på sin situation och sina närmiljöer. Samrådet, och därefter utställningen ska ske med ambitionen att så många som möjligt ska kunna komma till tals och ge sin bild av förslagen i översiktsplanen.

Kommunal ekonomi

Ökad inflyttning till kommunen ger förutsättningar för bättre kommunal ekonomi. Inflyttning förväntas ske i lugn takt, vilket innebär att den kommunala ekonomin inte kommer att pressas alltför hårt av de exploateringsåtgärder planen föreslår.

Svårigheter uppstår om kommunen behöver förebereda stora samtidiga exploateringar. Särskilt höga bedöms initialkostnaderna bli för de östliga verksamhetsområdena.

Markanvändning

De nya bostads- och verksamhetsområden som planen anvisar, upptar totalt ca 280 ha. Av dessa utgör ungefär

- 6 ha mark i park/grönområde inom tätort
- 200 ha produktiv skogsmark
- 20 ha åkermark
- 55 ha ängsmark

Tvärleden ges enligt översiktsplanen en ca 9 km ny vägsträckning förbi Osby, genom marker som tidigare präglats av jord- och skogsbruk.

Natur- och kulturmiljö

Planen redovisar ett stort antal områden som är särskilt intressanta ur natur- och eller kulturmiljösynpunkt. Områdena som kräver naturvårdshänsyn har redovisats i förra översiktsplanen och är hämtade från kommunens naturvårdsplan.

Planen föreslår tre naturreservat: (1) Högholmamossen i kommunens västra spets, (2) Vyssle- och Västermyr SV om Hökön samt (3) Vakö myr med Tyringemossen N om Hökön.

Planens redovisning av kulturmiljöhänsyn har skärpts i förhållande till tidigare planer. De områden som pekats ut som särskilt skyddsvärda är hämtade från Länsstyrelsens bedömningar. Noggrannare kulturmiljöinventering för Osby tätort behöver dock göras inför en kommande planeringsomgång.

De exploateringsåtgärder som föreslås i planen gör inga intrång på marker som är utpekade som intressanta ur natur- och eller kulturmiljösynpunkt.

Landskapsbild

Föreslagna åtgärder påverkar naturligtvis landskapsbilden. Åtgärderna begränsas nästan helt till tätorterna och deras omedelbara närhet.

Eventuella framtida vindkraftverk, kan få stor inverkan på landskapsbilden.

Miljömål

Arbetet med ett kommunalt dokument om miljömål och handlingsprogram har pågått parallellt med översiktsplanen. Mål och åtgärder har integrerats i översiktsplanen.

Miljökonsekvenserna av varje enskild exploateringsåtgärd har bedömts översiktligt. Förutom den ändrade markanvändningen (se ovan) blir de sammantagna miljökonsekvenserna små. Påverkan på biologisk mångfald och stora ostörda områden är minimal.

Detaljerade miljökonsekvensbeskrivningar görs i samband med detaljplaneläggning.

Buller och andra störningar

Planens nya verksamhetsområden placeras så att de ger ringa störningar på bostäder och andra känsliga miljöer.

Den nya sträckningen av Tvärleden förbi Osby tätort, avlastar i någon mån störningar i centrala Osby, men skapar ett nytt bullerstråk där det dock bor mycket få människor. När vägens stäckning utreds ytterligare, kommer även störningsfrågorna att prövas i detalj.

Nya bostäder och anläggningar placeras så att exponering av magnetfält från radiomaster och kraftledningar undviks.

Varför gör Osby kommun en översiktsplan?

Översiktsplanen är

Osby kommunens verktyg för att hantera långsiktiga frågor om bebyggelseutveckling, användning av mark och vatten samt hushållning med naturresurser.

Syfte

En grundlig revidering av Osby kommuns gällande översiktsplan utifrån kommunens behov och lagstiftningens krav är nödvändig. Den revidering av planen från början av 90-talet som gjordes 2003 var mycket begränsad.

Kommunerna har ett stort ansvar för att lämplighetspröva markanvändning och bebyggelseutveckling. I miljöbalken (1 avd. 3 kap. 1§) kan man läsa ”Mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.” I Plan- och bygglagen (1 kap. 6§) sägs: ”För att mark skall få användas för bebyggelse skall den vara från allmän synpunkt lämplig för ändamålet.”

Kommunerna är skyldiga att hålla en aktuell översiktsplan som grund för sin lämplighetsprövning.

Översiktsplanens innehåll definieras i Plan- och bygglagen (4 kap. 1 §). Av planen skall framgå

1. grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden,

2. kommunens syn på hur den byggda miljön skall utvecklas och bevaras,

3. hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena och iakttä gällande miljökvalitetsnormer.

Översiktsplanen är därför kommunens instrument för att hantera långsiktiga frågor om bebyggelseutveckling, användning av mark och vatten samt hushållning med naturresurser. Planen utgör kommunfullmäktiges rekommendationer till kommunala nämnder och förvaltningar samt till andra, som genom beslut och åtgärder väsentligt påverkar mark, vatten och bebyggelse.

Översiktsplanen är inte bindande, men den ska vägas in i kommunens och statliga myndigheters beslut.

Genomförande av översiktsplanen sker på olika sätt. Utveckling av samlad bebyggelse ska alltid föregås av detaljplaneläggning.

Planen består av två markanvändningskartor med tillhörande text. Den ena av de två plankartorna avser hela kommunen (lös bilaga). Den andra avser en fördjupning för Osby tätort (karta sid 62).

Organisation och arbetsformer

Till grund för arbetet med denna översiktsplan ligger ett program, godkänt av kommunfullmäktige år 2005.

Den politiska ledningen av planarbetet har, på kommunstyrelsens uppdrag, utövats av ledningsgrupp bestående av kommunstyrelsens arbetsutskott samt presidiet i miljö- och byggnämnden.

En arbetsgrupp svarar för det löpande arbetet. Gruppen består f.n. av Annika Wijk (chef för miljö- och byggkontoret), Mats Jansson (gatu- och byggnadschef), Knud Nielsen (miljö- och bygg) samt Lina Andersson (kommunledningskontoret). Medlemmar i arbetsgruppen har tidigare också varit Anders Jönsson, Göran Andersson och Agneta Malm.

Till stöd i planarbetet har anlåtats Bo Eklund (AG Plan, kommunens stadsarkitekt) samt Bo Mårtensson (Reformatorn konsult AB).

Gällande översiktsplan

Gällande översiktsplan antogs i december 2003. Den gjordes som en ganska begränsad bearbetning av den förra översiktsplanen från 1990 - för att snabbt få fram en aktuell översiktsplan. Redan då stod det klart att en mer genomgripande revidering av planen behövdes.

Underlagsmaterial:

Översiktsplan för Osby kommun. Osby 2003.

Översiktsplan för Osby kommun. Program 2005-04-21.

Viktiga förutsättningar

Historik och dagsläge

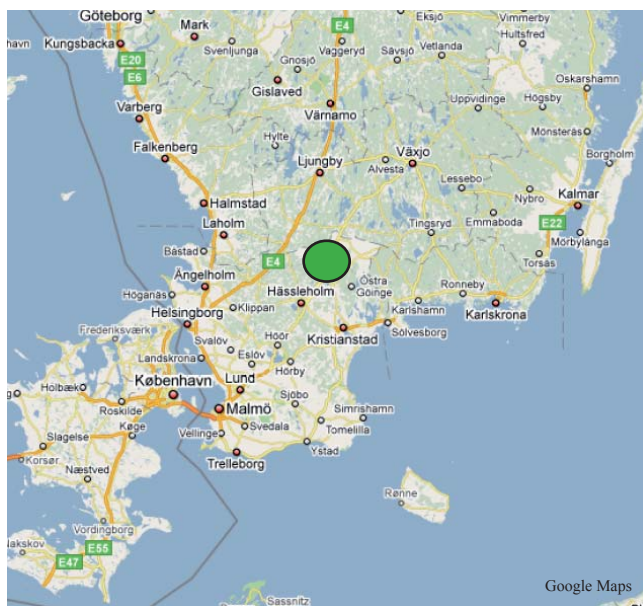
Osby kommun ligger i nordöstra delen av Skåne. Kommunen gränsar i norr mot Småland och i öster mot Blekinge. Kommunen har en landareal av 579 km² varav ca 75% är täckt av skog. I kommunen finns ett stort antal sjöar och vattendrag.

Kommunen genomkorsas av två järnvägar: Södra Stambanan samt banan Älmhult – Olofström. Den sistnämnda trafikeras bara med godståg. Via utvecklingen av Öresundstågstrafiken på Södra Stambanan har kommunens kommunikationer förbättrats. Riksväg 19/23 löper genom kommunen i nordsydlig riktning strax öster om Osby tätort.

Bredbandsutbyggnaden i kommunen når idag ca 95% av hushållen och i stort sett alla företag.

Kommunen har idag drygt 12 600 invånare varav ca 75% är bosatta i kommunens tätorter Osby, Lönsboda och Killeberg. Mer än halva befolkningen finns i centralorten Osby. Utslaget över kommunens yta bor det 22 invånare per km².

Osby kommun är en av landets mest företags-täta kommuner räknat per invånare. En stor del av kommunens befolkning är sysselsatt inom tillverk-

Osby i Öresundsregionen

ningsindustrin, handeln och vården. Inriktningen inom tillverkningsindustrin är främst trä- och verkstadsindustrin.

Ytterligare information om företag i kommunen, arbetspendling mm. finns i avsnittet Näringsliv och företagande.

Osby kommun

Avståndet mellan västra och östra spetsen är 50 km

Befolkningsutveckling

Mål

Osby kommun ska ha en stabil och långsiktigt positiv befolkningsutveckling. Att utveckla en strategi för att påverka befolkningsutvecklingen i en positiv riktning är en av de viktigaste framtidsfrågorna för Osby kommun.

BEFOLKNINGSFÖRÄNDRINGAR

Under senare delen av 90-talet har kommunen tappat nära tusen invånare. Befolkningsnedgången har berott på både negativa födelsetal och negativa flyttningstal. Under 90-talet har flyttströmmarna gått mot storstäder och högskoleorter. Det är främst ungdomar som har sökt utbildning på annan ort. Efter utbildningstillfället har bara ett fåtal återvänt till kommunen på grund av brist på arbetstillfällen som matchar deras utbildning.

De senaste åren har dock befolkningskurvan vänt svagt uppåt (siffrorna avser 31 dec. resp. år):

År	2006	2007	2008	2009
Befolkning	12.634	12.623	12.648	12.656

Skåne hade 2009-12-31 1.231.062 invånare.

POSITIV TREND KAN SKÖNJAS

Det börjar skönjas en trend där befolknings-tillväxten i större utsträckning sprids från de stora städerna. Trenden förväntas bestå inte minst mot bakgrund av de stigande bostadspriserna i städerna och ett ökat barnafödande där allt fler familjer kan antas söka sig större bostad i områden där priserna är mer attraktiva. Det visar sig också att personer i medelåldern väljer att flytta från städerna till sommarstugor eller söker sina rötter.

Osby kommun har aktivt arbetat med att ut-

veckla och förbättra tågkommunikationerna och möjligheterna att arbetspendla. Bra kommunikationer med såväl tåg som buss är en viktig förutsättning för arbetspendling och skapar förutsättningar för befolkningstillväxt. Osby kommun måste även i fortsättningen verka för förbättring och utveckling av tåg- och busskommunikationer till kommunen och mellan orterna i kommunen.

PROGNOSE

Osby kommun anlitar demograf Christian Swärd för att utarbeta befolkningsprognoser. Under våren 2010 upprättades en ny prognos.

År	2009	2019	2029
Befolkning	12.656	12.392	12.033

Enligt kommunprognosen nerbruten på kommundelnivå, kommer Osby och Killebergs tätorter att växa.

Den långsiktiga planeringen baseras dock på antagandet att utvecklingen blir mer positiv än vad prognosen visar. Detta förutsätter att inflyttningen till kommunen ökar väsentligt. Samtidigt måste kommunen beakta risken för att utvecklingen kan följa prognosen.

Skånes folkmängd kommer enligt senaste prognos att öka till ca 1.339.000 invånare år 2018.

Ställningstaganden om befolkningsutveckling

Översiktsplanens utgångspunkt är den optimistiska bedömningen att kommunens folkmängd – idag ca 12 600 - kommer att öka till 13 500 år 2025. Planen utformas dock så att en betydligt kraftigare befolkningstillväxt möjliggörs.

Planeringen av Osby tätort baseras på den optimistiska bedömningen att tätortens folkmängd – idag ca 7 100 - kommer att öka till 7 400 år 2025. Planen utformas dock så att en betydligt kraftigare tillväxt möjliggörs. Mer preciserade ställningstagande om befolkningsutvecklingen i övriga orter och kommundelar, görs i samband med kommande fördjupning av planen.

Föränderlig omvärld – vad innebär det för Osby kommun?

OSBY OCH ÖRESUNDREGIONEN

Öresundsregionen får en allt viktigare roll i konkurrensen mellan Nordeuropas storstadsregioner. Skåne har en allmänt sett gynnsam situation sett i ett utvecklingsperspektiv jämfört med stora delar av övriga Sverige. Det pågår en snabb utveckling i de kustnära områdena i västra Skåne och Öresundskusten håller på att bli en sammanhängande stadsstruktur. Avstånden är jämförelsevis korta och flyttningsmönster gynnar Skåne. Ett stort utbud av service och arbetsplatser, högskolor, flygplats och fjärrtågstationer växer fram inom bekvämt restidsavstånd i Öresundsregionen.

De övergripande utvecklingstendenserna gäller dock inte hela Skåne. Det finns en tydlig skillnad mellan en snabbt växande och geografiskt allt mer utvidgad regiondel i sydvästra och västra Skåne och områden längre norr- och österut i Skåne.

ETT RUNDARE SKÅNE

I ett regionalt perspektiv och utifrån Region Skåne målsättning ”ett rundare Skåne” är det viktigt att stimulera spridning av tillväxt och dynamiska utvecklingen i hela Skåne. En viktig förutsättning för ökad tillväxt är en bra infrastruktur. Region Skåne har ett stort ansvar för att infrastrukturen i Skåne utvecklas på ett sådant sätt att den blir ett aktivt verktyg för tillväxt i hela Skåne. I de större tätorterna i södra Skåne är det ett hårt tryck på bostadsmarknaden. Den ökade rörligheten på arbetsmarknaden och en allt mer utbyggd kollektivtrafik och infrastruktur har inneburit att vi de sista åren kunnat märka ett trendbrott och sett en förskjutning av tillväxt och befolkningsökning från sydväst och norrut.

Storstadsmiljöer och högskoleorter kommer förmodligen även fortsättningsvis att attrahera ungdomar. När de senare bildar familj verkar trenden vara att de flyttar till någon mindre ort. Barnfamiljer vill ofta bo marknära och i kontakt med naturen. Även ålderspensionärer verkar välja att flytta från storstäderna till sommarstugor eller till tidigare hemorter.

Osby kommun ligger i Öresundsregionen, och måste genom sin planering skapa bästa möjliga förutsättningar för kommunen att ta del av

Skolan i Lönsboda

tillväxten i södra Skåne som nu sakta sprider sig norrut. En ytterligare förbättring av infrastruktur och kommunikationer skulle skapa ökade förutsättningar för rörlighet och tillväxt.

UTMANINGAR OCH MÖJLIGHETER

För översiktsplanen blir det viktigt att skapa möjligheter för attraktiva boendemiljöer och att kommunikationerna utvecklas ytterligare, att planering och placering av bostäder sker i samspel med kommunikationsplanering.

Osby kommun måste fortsätta att aktivt jobba med näringslivsfrågorna. I framtiden är det förmodligen viktigare att utveckla områden och lokaler som lämpar sig för mångsidig användning, än traditionella industriområden.

I en alltmer stressad värld kommer människor att efterfråga miljöer för avkoppling. I Osby kommun finns det goda förutsättningar. Den orörda naturen, tystnaden, fiskesjöar med mera är attraktionsvärden som kommun bör nyttja och förädla. Turismen är en näringsgren som stadigt växer och som för Osbys del skulle kunna ge utvecklingsmöjligheter på landsbygden.

Klimatfrågorna är en av vår tids stora utmaningar. Det krävs kraftfulla insatser för att minska utsläppen och påverka växthuseffekten. Osby kommun måste i sin planering arbeta för en strategi som aktivt och konkret i åtgärder och handlingsplaner medverkar till en hållbar utveckling.

Landskap och natur

Mål

I Osby kommun ska de naturgivna förutsättningarna vara självklara utgångspunkter i allt planeringsarbete. Värdefulla naturområden ska skyddas och befintliga våtmarker med höga naturvärden ska värnas och nyskapande av våtmarker uppmuntras.

Naturen i Osby kommun

Kommunområdet utmärks av en omväxlande, bitvis kraftigt kuperad terräng, rik på skog och myrar och med ett betydande inslag av sjöar och vattendrag. Av dessa är Helge å med sina tillflöden störst. Området täcks i stort av urbergsmorän, varför de odlade markerna är av ganska liten omfattning och kännetecknas av småskalig ägostruktur.

Följande text är en komprimerad version av kap 3 i kommunens Naturvårdsplan.

SKOGSMARKEN

Skogen utsätts idag för stora förändringar framför allt genom ett högmekaniserat skogsbruk. Människan har troligtvis ”alltid” påverkat naturen i södra Sverige men aldrig i samma takt som under de senaste 50 åren. Vid allt slags brukande av mark bidrar storskalighet och mekanisering till att landskapet likformas. Den slutna skogen avverkas med (i trädåldrar räknat) korta intervaller.

Restbiotoperna av bokskogen i Osby kommun är en av de nordligaste naturliga resterna av den rika bokskogen som tidigare fanns i södra Sverige. Eken hyser flest arter. Den är också värdväxt för ett stort antal vedsvampar.

Bland barr- och blandskogar finns en del gamla skogar som utvecklats naturligt och behållit den naturliga skogens artsammansättning, åldersva-

riation och ekologiska funktion. Dessa skogar har aldrig omfattats av modern skogsskötsel och hyser en rad hotade arter som mossor, lavar, svampar och insekter. Den stora förekomsten av död ved är en bidragande orsak till arternas mångfald. Barrskogar som finns på eller vid rullstensåsar har som regel en särpräglad flora och fauna.

KULTURMARKER

För cirka 7000 år sedan härskade en blandskog av ek, alm, ask, avenbok och lind i södra Sverige. Klimatet var varmare och en del av dagens hagar med lövträd är direkta arv från varmetidens lövskogar. De första bönderna omvandlade urskogen till lövängar genom röjning och slätter. Dessa marker bestod till 1800-talets senare del, då bonden började odla sitt hö på åkern istället och på ängen släpptes kreatur på bete. Ängen blev en hage. Idag, då flera gårdar slutar med djurhållning riskerar sådana miljöer att försvinna.

Det finns flera olika faktorer som hotar odlingslandskapets många arter. Genom skogsplantering, dikning och nya bruksformer skapas en helt annorlunda flora och fauna. Hotet mot det gammalsvenska jordbrukslandskapet med öppna landskap och hagmarker är främst orsakad av ändrad inriktning beroende av minskad lönsamhet inom köttproduktionen som resulterat i att denna till stora delar försvunnit i vår kommun. Färre betande djur betyder färre betesmarker och ängar, som be-

Näset i Osbysjön

tyder färre insekter och maskar, som betyder färre starar och tofsvipor.

Slätterängen var i äldre tider den viktigaste av odlingslandskapets naturtyper. Nästan all inägomark var äng. Gräset slogs med lie i slutet av juli då det var moget. Som ett tillskott till vinterfoder hamlade man främst ask och lind som växte i ängarna. Lövtäkten skedde under sensommaren. Madslåttern har urgamla traditioner i kommunen och har framför allt levt kvar i Helgeåns dalgång.

Den vanligaste hagmarkstypen i kommunen är blandlövhage men även björkhagen är vanlig och jämt fördelad i landskapet. I de gamla hagarna finner vi ofta de riktigt gamla ekarna som är livsviktiga för många hotade arter.

Utmark kallas den gemensamma betesmark som låg utanför de hägnade åkrarna. Två typer av utmarker var dominerande, skogsbete och buskrika utmarker som uppkommit efter svedjebränning.

BERGGRUND

Berggrunden i Osby kommun utgörs av bergarter som i dagligt tal kallas urberg. Urberget domineras av gråröda gnejser, särskilt i de västra delarna markant ådrade.

Strax väster om Osby tätort finns omvandlade gnejsgraniter. I östligaste delen av kommunen finns ett område med den yngre, så kallade Karlshamnsgniten. Denna granitgrupp innehåller en relativt hög uranhalt och kan ge upphov till förhöjd radonavgång.*

I en bred zon i de mellersta delarna av kommunen har basaltisk magma trängt upp längs sprickor och bildar hyperitdiabasgångar. Dessa nyttjas inom stenindustrin och saluförs under benämningen svart granit.

LÖSA AVLAGRINGAR

Jordarterna i Osby kommun bildades huvudsakligen under senare delen av den senaste istiden, då landskapet fick mycket av den topografi vi ser idag.

Moränen inom kommunen är i allmänhet normalblockig med fraktionerna sand och mo. Inom kommunen förekommer flera typer av isälvsavlagringar som bildades ovanför högsta kustlinjen (ca 55 m över havet). De vanligaste typerna är rullstensåsar omgivna av ryggar och kullar eller småkuperade områden med tunna isälvsavlagringar. Dessutom förekommer plana avlagringar med deltakaraktär liksom dalfyllnader. De yngsta jordarterna utgörs av gyttja, kärrtorv och mosse-

Driveån genom Osby

torv. Avlagringarnas djup överstiger i allmänhet inte 5- 10 meter.

SJÖAR OCH VATTENDRAG

Inom Osby kommun finns två vattensystem, Helge å och Skräbeåsystemen.

Helge å är Skånes största vattensystem. Mellan Smålandsgränsen och Osbysjön finns ett system av mer eller mindre hävdade ängar varav Visseltofta, Gullarp och Hasslaröds ängar är störst och delvis sköts genom bete och slätter. De båda sistnämnda har gott om kiselgur i marken och spår av brytning i form av gravar syns. Fauna och flora är runt dessa ängar speciell och artrik.

Inom kommunens del av Helgeåsystemet finns 3 sjöar med en yta större än 10 ha, nämligen Osbysjön (52 ha), Örsjön (37 ha) och Skeingesjön (27 ha). Vidare finns 16 sjöar mellan 1 och 10 ha och cirka 20 sjöar strax under 1 ha.

Skräbeåns källflöde ligger på det myrrika småländska höglandet och passerar på sin väg till Hanöbukten tre landskap. Omgivande terräng domineras av barrskog.

Inom Skräbeåsystemet finns sjön Immeln (222 ha) och Farlängen (11 ha). Delar av dessa båda sjöar ligger i Osby kommun. I systemet finns ytterligare 19 sjöar större än 1 ha. Ca 35 sjöar har en yta understigande 1 ha. Sjön Immeln är Skånes största näringsfattiga sjö. Stränderna är ofta blockrika med en flikig strandlinje. Antalet öar är stort och många är fortfarande ganska opåverkade. Fågellivet är rikt i och omkring sjön.

* Se sid 17.

FLORA OCH FAUNA

De allmänna värdena finns främst i bok- och barrskogsområdena med lång kontinuitet och i de stora myrmarkerna samt i mindre områden med variationsrika, välbevarade kulturlandskap kring byar och gårdar. Alla kvarvarande naturliga ängs- och hagmarker har mycket hög prioritet för bevarandet av den biologiska mångfalden. Kring bebyggelsen finns rester av lövängar, där spår av hamling fortfarande syns. Många känsliga lavar och mossor lever kvar på dessa gamla lövträd.

Barrskogen hyser sin speciella flora och fauna och värdena höjs där det finns döda träd, inslag

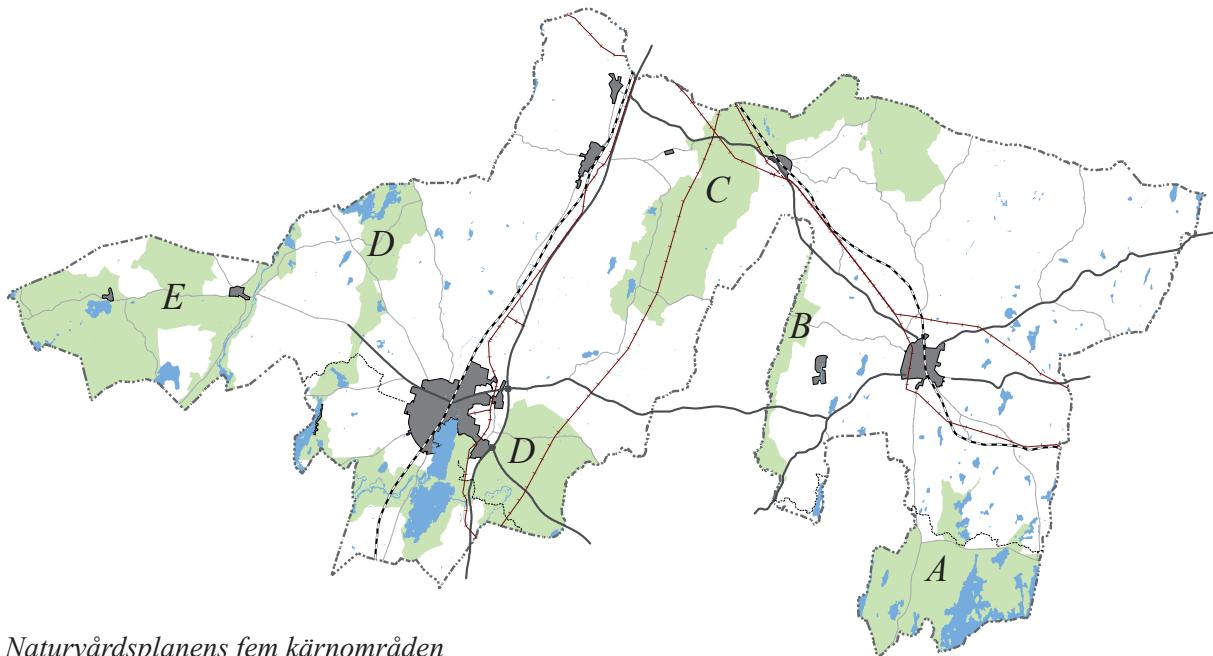
av lövskog, fuktmarker och flerskiktade bestånd. Fortfarande förekommer skogsbeta.

Kommunen hyser med skånska mått ett stort antal sällsynta storsvampar. Runt diabasstråken är bördigheten större och en del krävande arter har här sin enda växtplats.

OPÅVERKADE OMRÅDEN

Några urskogar finns inte inom kommunen, men väl flera naturskogsliknande områden (som t.ex. Nytebodaskogen). Flera relativt opåverkade myrkomplex, kärr och mader finns väl värda att bevara. (Slut citat)

Områden som kräver särskilda hänsyn

Naturvårdsplanens fem kärnområden

A Område kring Immeln

B Ett smalt område längs Rönnebodaåns dalgång. Området fortsätter in i Ö. Göinge.

C De stora myrarna i norra Örkened med byar och kulturlandskap

D Osbysjön - Skeingesjön – Örsjön med vattendrag och omgivningar.

E Helgeåddalen med Visseltofta och väster därom liggande kulturlandskap

Naturvårdsplan för Osby kommun (antagen 2001) har pekat ut fem kärnområden - se figur. Varje kärnområde har en någorlunda enhetlig naturmiljö. I varje område finns många och/eller stora delområden av särskilt intresse för naturvärden.

Inom dessa kärnområden finns totalt ca 220 delområden som beskrivs och klassificeras i naturvårdsplanen. Inom övriga delar av kommunen finns ytterligare ca 80 delområden/objekt av naturvårdsintresse. Alla dessa drygt 300 områden har

indelats i tre klasser. Områden i klass 1 är mest skyddsvärda.

Områdena finns listade i bilaga 1. För mer detaljerad beskrivning av områden hänvisas till naturvårdsplanen.

Källor:

Naturvårdsplan för Osby kommun. Osby 2001.

Berggrundskarta över Osby kommun. SGU 1991 (sid 27 i Markradonundersökning. Osby kommun 1991.)

Karta över isälvsavlagringar. LTH, SGU 1991 (sid 28 i Markradonundersökning. Osby kommun 1991.)

Hänsynstagande - principer

Se motsvarande rubrik under avsnittet om kulturmiljövärd.

Foto: Petra Ridbäck

Ställningstaganden om naturvård

Alla de områden som utgör riksintresse, Natura 2000 eller som ingår i kommunens Naturvårdsplan har förts in i Översiktsplanen. Inom dessa områden bör särskilda hänsyn tas vid avvägningen mot landskaps- och naturförändrande åtgärder (nybyggnad, täkter mm.)

För tre områden är naturvårdsintressena så starka att bildande av nya naturreservat är motiverade - se följande ruta om redovisning på kartan.

Kommunen har inte resurser för att säkerställa naturvårdsintressen (utöver vad som sker på parkmark och i vissa mycket tätortsnära rekreationsområden). Reservatsbildning sker genom Länsstyrelsens försorg.

De viktigaste naturvårdshänsynen är de som fastighetsägarna tar av eget intresse.

Redovisning på kommuntäckande plankartan

(A3), (C,D 4,5) osv, hänvisar till ruta/rutor på plankartan

Område av riksintresse för naturvården / Natura 2000-områden (se även sidan 79)

- * Högaholmamossen. (A3) Riksintresse. Kommer att bli naturreservat – åtminstone på sikt.
- * Hörlinge ängar, Vieån, Ubbalt. (C,D 4,5). Inom riksintresseområdet ligger tre Natura 2000-områden
- * Tämme ängar. (F4)
- * Vyssle- och Västermyr (F2,3). Riksintresse. Natura 2000. Kommer att bli naturreservat.
- * Vakö myr med Tyingemossen (G1,2). Sträcker sig in i Älmhults kommun. Riksintresse. Delvis Natura 2000. Kommer att bli naturreservat.
- * Nedraryd-Applehult. (G3) Natura 2000.
- * Immeln-Raslången (H,I 6 m.fl)
- * Gråshult (E2). Natura 2000
- * Nytebodaskogen. (G,H 5,6) Gammal barrblandskog. Natura 2000.

Område av riksintresse friluftsliv

- * Ett större område där bl.a. sjön Immeln med närområde ingår.

Kärnområde

De flesta av de områden som pekats ut i kommunens naturvårdsplan - se nedan - finns samlade i fem kärnområden. Se också karta på sidan 13

Område av betydelse för naturvård

Denna beteckning används på områden där särskilda hänsyn bör tas till angivna intressen enligt gällande generella lagstiftning, t.ex. Skogsvårdslagen eller Plan- och bygglagen.

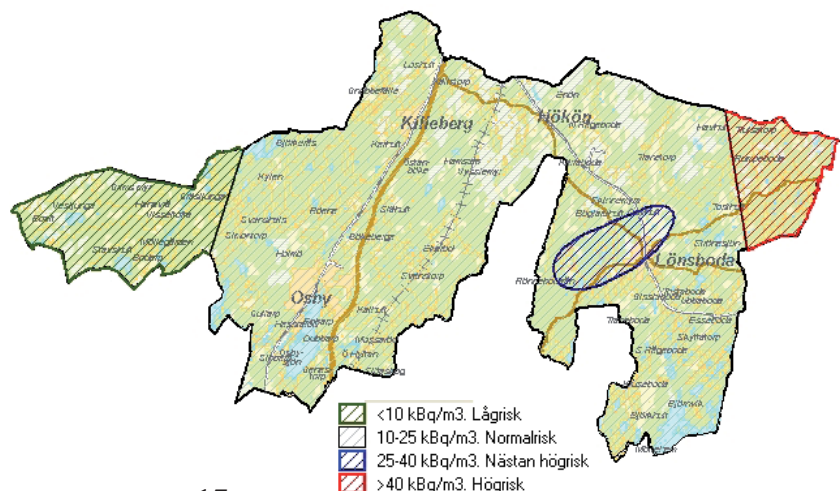
- * Samtliga drygt 300 områden i Naturvårdsplanen har markerats på detta sätt. De mindre områden är markerade med en cirkelsymbol.

Den kommuntäckande plankartan är mycket detaljrik i vissa avsnitt där naturvårdens och kulturmiljövårdens intressen lagras på varann. För områdena kring Skeingesjön-Osbysjön och Immeln finns därför på sidorna 76-77 förstörade och förtydligade utsnitt av plankartan.

Markradon

Största delen av kommunen består av områden med låg- eller normalrisk för markradon. Ett högriskområde finns i östligaste kommundelen. Ett område norr och väster om Lönsboda betecknas som "nästan högrisk".

Risken för markradon beaktas vid placering och utformning av byggnader.

Kulturmiljövård

Mål

Osby kommuns kulturmiljöer ska värnas och bevaras. De bidrar till att levandegöra kulturarvet, främja den lokala identiteten och öka medvetenheten om historiska sammanhang och estetiska värden.

Den historiska utvecklingen

Följande text om den historiska utvecklingen utgör citat och bearbetning av texter ur Länsstyrelsens kulturmiljöprogram.

Den förhistoriska bygden har varit koncentrerad till sjöarna och vattendragen. Här fanns lämpliga slätter- och betesmarker, möjlighet till jakt och fiske och viktiga transportleder. De påträffade fornlämningarna är dock få till antalet och pekar på att bygden endast i mindre utsträckning tagits i anspråk under förhistorisk tid.

Ortnamnen är till övervägande del av yngre typ. Endast ett fåtal byar bär namn med ändelser av förhistorisk typ, t.ex. Osby, vars ändelse anger en minst tusenårig bebyggelsekontinuitet inom området. Bebyggelseenheter med efterleden -torp började användas under vikingatid och har sedan förekommit långt framöver i historisk tid. Till ett yngre namnskick hör ortnamnen med ändelserna -röd och -hult. Framför allt den senare, med betydelsen skog, finns rikligt representerad. Namn av denna typ pekar på en kolonisation under medeltid och senare.

Kulturlandskapet har varit ganska oförändrat under flera sekler. Runt de små byarna och ensamgårdarna låg de odlade markerna. Boskapsdriften spelade en stor roll varför ängs- och hagmarken upptog betydande arealer. De hamlade träden, som gav foder och arbetsmaterial, var karaktäristiska komponenter i delta gamla odlingslandskap.

Under dansk tid innehar närheten till riksgänsen ofta stridigheter och vid det stora färdstråket förbi Loshult och Osby minner skansanläggningar om 1600-talets orostider. I samband med snapphaneoroligheterna blev Örkeneds socken år 1678 avbränd på kunglig befallning.

Det sena 1700-talets och tidiga 1800-talets kraftiga befolkningsökning kan bland annat avläsas i kyrkobyggnaderna. Samtliga kyrkor inom kommunen om-, till- eller nybyggdes för att kunna

ta emot de växande församlingarna. I Örkened byggdes 1788 en ny kyrka medan de medeltida byggnaderna i Osby och Loshult förändrades genomgripande på 1830-talet respektive 1860-talet. Visseltofta kyrka ombyggdes i olika etapper decennierna kring 1800.

Tiden för skiftena inföll för merparten av byarna strax före 1800-talets mitt. Behovet av odlingsmark ökade efter hand varför man började dika ut mossarna. Binäringar var vanliga i äldre tid. Speciellt framträdande var böss- och lietillverkningen samt korgmakeriet.

I och med att Södra stambanan drogs fram på 1860-talet blev området kraftigare än tidigare utsatt för påverkan utifrån. Industrier och hantverk etablerades. Ny bebyggelse, stadsmässigt präglad, uppstod i närheten av stationerna. Osbys ställning som centralort förstärktes.

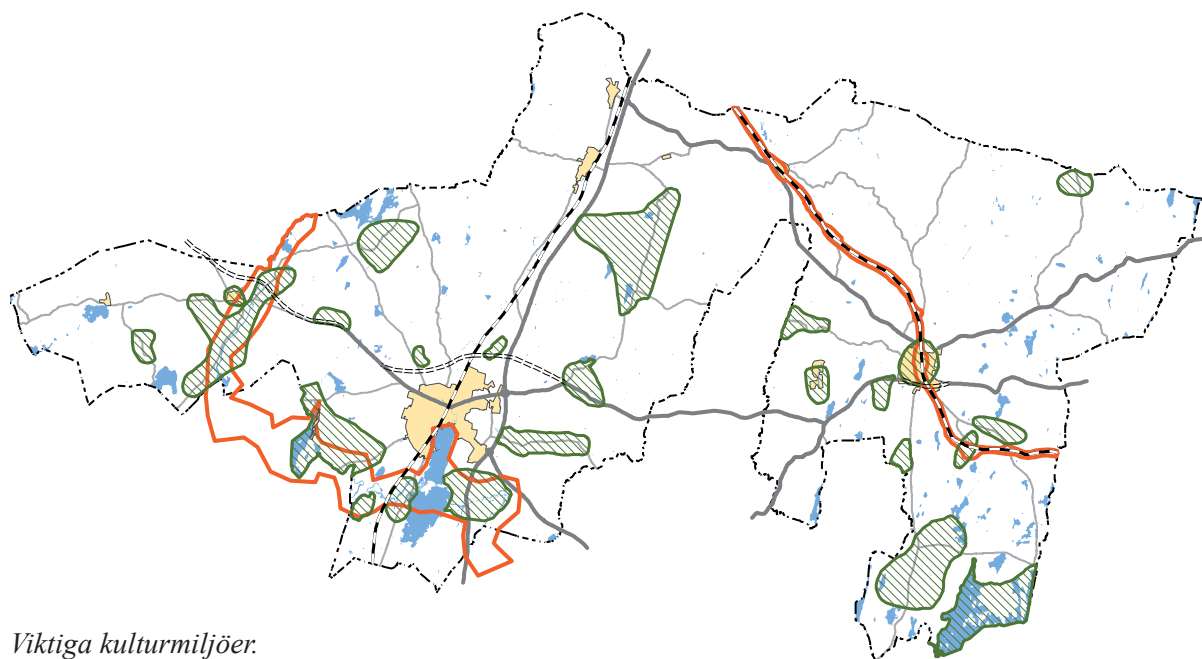
Under 1900-talets första decennier drogs en järnväg förbi Örkened/Lönsboda och en annan anlades från Glimåkra till Älmhult. Därigenom uppstod stationer och hållplatser på ett flertal ställen. Järnvägen medförde att brytningen av diabas kunde göras lönsam och olika stenbrott öppnades, till exempel i Gylsboda.

Landskapet har i modern tid ändrat karaktär. Många åkrar samt betes- och ängsmarker har planterats med barrskog. Gårdar har lagts ned och byggnaderna övergivits eller förvandlats till fritidshus.

En koncentration av industrier och befolkning till de större orterna blir allt vanligare.

Gylsboda

Viktiga kulturmiljöer.
Röda linjer avgränsar kulturstråk.

Områden som kräver särskilda hänsyn.

Kommunen har inte gjort någon egen kulturmiljöinventering. Översiktsplanen baseras på det urval av kulturmiljöer som Länsstyrelsen i Skåne län ställt samman och lagt ut på sin hemsida våren 2005. Länsstyrelsen har i sin tur utgått från en utredning som gjorts på dåvarande Länsmuseet i Kristianstad.

Kommunens utbildningsnämnd, som har ansvaret även för kulturfrågorna, har tillstyrkt att översiktsplanen baseras på Länsstyrelsens urval av kulturmiljöer. Länsstyrelsens urval omfattar 26 områden, de allra flesta är bymiljöer. Osby tätort är otillräckligt representerad i länsstyrelsens material. Följande bevaransvärda områden ingår i utbildningsnämndens ställningstagande.

Hägghult

Stavshult
Bodarp-Gräsljunga-Hanavrå
Visseltofta
Kärsebränna
Torup-Kylen-Mjöbygget-Drakeberga
Holma
Skeingeberg-Brunkelstorp
Malshult
Sibbarp
Strömsborg-Genastorp-Hönjarum
Kalhult-Kulhult
Angshult-Gussa Svenstorp
Kälsved
Åbrolla-Hamsarp m. fl.
Nedaryd-Applehult
Hägghult
Tommaboda
Lönsboda
Traneboda
Strönhult-Örnanäs m.fl.
Immeln
Gylsboda
Tostaboda-Ubbaboda
Trulsatorp
Två kulturstråk - se sid 21

Hänsynstagande - principer

Det är viktigt att kulturmiljöer och naturområden fredas från negativa ingrepp. Detta gäller över kommunens hela yta, men särskilt viktigt är det naturligtvis för de områden som pekas ut i översiktsplanen.

Först och främst ger de områden som pekats ut en positiv upplysning till den som vill vidta åtgärder på en viss plats: Här finns särskilda kvaliteter som bör beaktas, kanske vidareutvecklas. Även den som handlägger ett tillståndsärende har ett ansvar för att intresset beaktas.

De angivna områdena kan ibland tyckas vara onödigt stora i förhållande till det intresse som ska fredas. Men områdena ger trots allt bara en signal om att här finns ett skyddsintresse att se upp med och tillämpningen provas ändå från fall till fall. Behovet av hänsyn beror på vad som ska göras och var det ska ske i förhållande till det intresse som ska beaktas.

Ett bygglov, täktillstånd el. dyl. kan nekas på en viss plats, med stöd av att ett i översiktsplanen utpekad kultur- eller naturmiljöintresse skulle påverkas negativt. Eller också ställs särskilda krav på utformningen.

När kraven på hänsyn är så starka att pågående markanvändning avsevärt försvåras (t.ex. i skogsbruk), krävs säkerställandeåtgärder. Detta kan bestå i avtal med markägaren, bildande av reservat, markköp eller annan åtgärd som ger markägare ersättning för intrång.

Örnanäs

Örnanäs är Skånes första kulturresevat, bildat 2006. Reservatet förvaltas av Länsstyrelsen.

Skogsbruket har varit väsentligt för försörjningen på gården med svedjebruk och skogsbete. Stora delar av den äldre skogen finns bevarad då det inte drivits något rationellt skogsbruk i modern tid. Enstaka lövängsrester finns

Det ålderdomliga och välbevarade boningshuset, långloftstugan, är bärare av ett byggnadshistoriskt och byggnadstekniskt värde. Ekonomibyggnaderna från 1860-talet visar en kontinuitet i bebyggelsen framåt i tiden. Gårdsmiljön hänger nära samman med det omgivande landskapet, skogen, som har varit av väsentlig betydelse för ensamgårdens försörjning, med allehanda skogsprodukter och som betesmark.

Örnanäs ingår i ett större hänsynsområde: Strönhult - Kruseboda - Björkhult - Grimsboda - Örnanäs.

Hembygdsgården vid Sibbarp

Ställningstaganden om kulturmiljövården

Översiktsplanen baseras på Länsstyrelsens urval av särskilt värdefulla kulturmiljöer. Dessa områdens kulturvården beaktas när ny bebyggelse eller andra åtgärder planeras inom områdena eller deras närhet.

De viktigaste hänsynen till kulturmiljön är de som fastighetsägarna tar av egen insikt och eget intresse.

För Örnans krävs större mått av hänsynstagande, eftersom området utgör formellt kulturresevat.

En särskild kulturmiljöinventering behöver göras för Osby tätort.

Redovisning på kommuntäckande plankartan

Befintligt kulturmiljöreservat

För detta område gäller särskilda regler beträffande jord- och skogsbruk bruk, täktverksamhet, byggande mm.

* Örnans (*H5*)

Område av betydelse för kulturmiljövård

Denna beteckning används på områden där särskilda hänsyn bör tas till angivna intressen enligt gällande generella lagstiftning, t.ex. Skogsvårdslagen eller Plan- och bygglagen.

* Från kulturmiljövården ingår drygt 20 områden i denna kategori, se sammanställning på sidan 19.

Kulturmiljöstråk

* Sölvesborg-Olofström-Elmhults järnväg

* Helge å

Den kommuntäckande plankartan är mycket detaljrik i vissa avsnitt där naturvårdens och kulturmiljövårdens intressen lagras på varann. För områdena kring Skeingesjön-Osbysjön och Immeln finns därför på sidorna 76-77 förstora och förtydligade utsnitt av plankartan.

Jord- och skogsbruk. Landsbygdsutveckling

Mål

Osby kommun ska aktivt arbeta för utveckling av kommunens landsbygd med fokus på landsbygdens attraktionskraft, goda förutsättningar för boende, arbete och besökande. Landsbygdens basnäringar, jord- och skogsbruk ska ges goda utvecklingsmöjligheter.

God hushållning med mark för jord- och skogsbruk eftersträvas.

Jord- och skogsbruk

Osby är en skogskommun. Ca 70% av landarealen utgörs av produktiv skogsmark, 5% av åkermark och 5% av betesmark.

Ca 3% av den yrkesverksamma befolkningen i kommunen arbetar inom jord- och skogsbruk. Nötproduktionen är en viktig gren inom kommunens jordbruk. Djurhållningen har dock minskat.

I kommunen finns drygt 150 gårdar. Många av dessa drivs på hobbynivå och har kanske bara ett par hästar. Nio av gårdarna har mer än 50 ha åkermark. Många av jordbruksföretagen har även andra näringsfång än rent jord- och skogsbruk, inte sällan inom turistbranschen. Kombinationer av anställning på annat håll och arbete på egna gården är mycket vanliga.

Av åkermarken är drygt 1/3 ekologiskt brukad. Detta är en mycket hög andel jämfört med övriga Skåne.

I Länsstyrelsens Landsbygdsprogram från 2006, räknas hela Osby till den områdestyp som kallas nordskånska furuskogsbygden (även om granen är dominerande trädslag). Ur beskrivningen citeras följande (som alltså gäller hela området, inklusive delar av Östra Göinge, Hässleholms och Örskälljunga kommuner):

”Ungefär 70% av marken utgörs av skog där 40% är granskogar och 30% grandominerande barrblandskogar. Skogsbruket är en viktig försörjningskälla vilket avspeglas i ett aktivt skogsbruk. Bara 5% av ytan är åker. Betesmark är något vanligare och täcker 8% av ytan. Djurhållningen är betesbaserad med mjölk och köttproduktion och åkrarna används i huvudsak till vall.

Spannmål förekommer men bara på vissa gårdar och då vanligtvis i samband med vallbrotten.

Drygt 20% av åkern odlas ekologiskt vilket är fyra gånger så mycket som genomsnittet för Skåne. Djurtätheten är hög sett i förhållande till arealen åkermark. Mjölks- och köttproduktion dominerar helt men det finns även några svin och fjäderfä. ”Beteskraften” i området är låg i förhållande till arealen betesmark då bristen på betesdjur är stor.

Gårdarna är förhållandevis små. Det vanligaste jordbruket i området är ett deltidsföretag med nötkreatur för köttproduktion som brukar 15 hektar åker och 17 hektar permanenta betesmarker. Företagsledaren i jordbruksföretaget har en medelålder på 55 år och 46% kommer att nå pensionsålder 2013.”

Jord- och skogsbruk anges i lagstiftningen vara näringar av Nationellt intresse. Detta ger dem en stark ställning, men inte lika stark som om de hade räknats som riksintressen.

Källor:

Landsbygdsprogram. Länsstyrelsen 2006.

Miljömål för Osby kommun 2008. Levande skogar.

Miljömål för Osby kommun 2008. Ett rikt odlingslandskap

Highland Cattle

Foto: Åke Wihlborg

Landsbygdsutveckling

Jord- och skogsbruket är en viktig om än inte särskilt stor näringsgren i kommunen. Näringen formar landskapet - till gagn för boende och besökare. Därmed blir jord- och skogsbruket också en viktig aktör när det gäller naturvård, kulturmiljövård och – inte minst - att utveckla turistnäringen.

I Länsstyrelsens Landsbygdsprogram (se ovan) diskuteras framtiden för jord- och skogsbruket och landsbygden. Man anser att ett aktivt skogsbruk med gran kommer att dominera även i framtiden. Jordbruket - produktion av livsmedel - tros minska ytterligare (detta sägs dock inte klart ut, men är ändå textens innebörd). Ersättningar för att hålla landskapet öppet är fortsatt viktiga. Och - inte minst - pekar man på möjligheterna till kompletterande inkomstkällor, särskilt inom turismens område.

Av kommunens ca 12 600 invånare bor ca 25% på landsbygden (då har Osby, Lönsboda och Killebergs tätorter räknats bort). Det är viktigt att landsbygden är bebodd och då inte bara av dem

som har sin utkomst därifrån. Befolkningsprognosen pekar tyvärr på en minskning av landsbygdsbefolkningen, vilket bör motverkas genom att göra bosättning på landet så positiv som möjligt. Bl.a kommer utformningen av strandskydden att ses över med denna utgångspunkt.

Osby kommun arbetar aktivt med frågan om landsbygdsutveckling och en PM/strategi för fortsatta arbete har tagits fram. Ett första steg är att initiera samtal och dialog med landsbygdens invånare och aktörer om hur de ser på landsbygdens utveckling och sprida kunskap om möjligheterna till stöd inom ramen för det Svenska Landsbygdsprogrammet.

Leaderområdet Skåne Ess bildades 2008 i Skåne Nordost. Området består av kommunerna Osby, Östra Göinge, Bromölla och Kristianstad. En LAG-grupp som också är styrelse är vald. Där ingår representanter från Osby kommun. LAG-gruppen kommer årligen att kunna bevilja flera miljoner kronor i projektstöd till landsbygdsutveckling.

Ställningstaganden om landsbygdsutveckling och lantbruk

Jord- och skogsbruket ges hög prioritet i avvägningen mot andra intressen.

Vid lokalisering av nya bostäder, nya anläggningar och andra verksamheter, tas stor hänsyn till jord- och skogsbruket. Åtgärder som riskerar att inskränka driftmöjligheterna för befintliga gårdar bör inte medges.

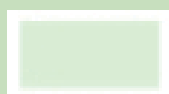
Jord- och skogsbruket kan ändå undantagsvis behöva väja för viktiga utvecklingsprojekt, t.ex. tätortsutbyggnad eller större vägar.

Jord- och skogsbruket har stor och positiv roll i arbetet med att vårda landskapet.

Kommunen ser positivt på bosättning på landet, även på nybyggnad av bostäder.

Osby kommun arbetar aktivt för att stimulera och ge stöd åt landsbygdsutveckling

Redovisning av lantbruk på kommuntäckande plankartan

Övrig mark

Mark för jord- och skogsbruk har inte getts någon egen beteckning på plankartan. De ryms inom beteckningen ”Övrig mark” i vilken också ingår andra typer av områden. Pågående markanvändning förväntas fortsätta. Förändringar i markanvändningen är dock fullt möjliga, efter tillståndsprövning om så krävs.

Turism, rekreation och kultur

Mål

Kommunen har en viktig roll när det gäller att erbjuda kommuninvånare och besökare av båda könen och varierande åldrar möjlighet till positiva natur- och fritidsaktiviteter. Turism som näringsgren ska uppmuntras. Det finns goda utvecklingsmöjligheter inom näringen i Osby kommun särskilt inom upplevelse- och naturturism.

Vid planering av bl.a. rekreationsverksamhet, kultursatsningar och informationsupplägg ska alltid möjligheterna till turismutveckling beaktas.

Kopplingarna

Turism är en viktig näringsgren med goda tillväxtpotentialer, inte minst inom sektorn naturturism. Osby kommun med sina många och stora sjöar, skogar och fina kulturmiljöer har mycket att erbjuda.

Snapphanerikets Turistförening ansvarar för kommunens turistiska marknadsföring, samordning och utveckling.

Även kommuninvånarna söker sig ut i skog och mark för att söka rekreation. Men rekreation sker också i kommunala anläggningar som bibliotek, simhall, ishall mm. vilka ibland också kan vara av intresse för turisten.

Turism, rekreation och rörligt friluftsliv nyttjar alltså delvis samma markområden, byggnader och anläggningar och har därför förts samman i ett gemensamt kapitel.

Pulka i Klintenbacken

Foto: Tomas Lovén

Allmän kultur

Biblioteken i kommunen ska fungera som mötesplats för kommuninvånarna. De ska vara fysiskt tillgängliga för alla och tillhandahålla litteratur, annan media och information med stor bredd.

Kommunens huvudbibliotek ligger i Osby och är öppet alla veckodagar utom söndagar. Huvudbiblioteket har tre filialer med begränsat öppethållande i Lönsboda och Killeberg.

En stor del av bibliotekens verksamhet riktar sig till barn och ungdomar. Gåvoböcker delas ut till barn i åldrarna 1, 4 och 6 år. Det finns ett nära samarbete med biblioteken och kommunens skolor och förskolor.

I Osby kommun finns god tillgång till teater, musik och konst och andra kulturupplevelser. Kulturföreningarnas engagemang och deltagande är betydelsefullt för att utbudet ska bli attraktivt. Även andra föreningar, t.ex. fornminnes-, pensions- och byaföreningar, är viktiga för kulturen.

Fritidsanläggningar

Många av kommunens rekreationsanläggningar ligger i tätorten Osby på Osby idrottsområde, strax sydväst om centrum. Där finns ishall, bowlinghall, racketshall (för tennis och badminton), fotbollsplaner och tennisbanor.

Idrottsplatsen i Lönsboda är ett uppskattat område för sport och rekreation. Där finns fotbollsplaner, tennisplan och boulebanor. Lönsboda simhall har nyligen genomgått en omfattande renovering och är idag en modern simhall med utrymme för såväl simning som annan rekreation.

I Killeberg invigdes under hösten 2007 kommunens första fotbollsplan med konstgräs.

Motionsspår finns i Osby, Lönsboda och Killeberg.

Även i de mindre byarna Strömsborg och Visseltöfta finns det idrottsplatser här handlar det om vackra och naturanära idrottsplatser med närhet till vatten.

I en liten kommun räcker inte alltid efterfrågeunderlaget för en kommersiell anläggning eller föreningsdriven utan kommunbidrag. Ofta förväntas kommunen bära en stor del av kostnaderna samtidigt som de ekonomiska förutsättningarna för stora satsningar på nya idrotts- och rekreationsanläggningar är begränsade.

Det mellankommunala samarbetet beträffande större nya idrotts- fritidsanläggningar måste öka.

	Osby	Lönsb.	Killeb.	Visselt.	Strömsb.
Bibliotek	1	1	1	1	
Simhall	1	1			
Ishall	1				
Tennisbana	5	1	1		
Bowlinghall	1				
Ridanläggning	1				
Boulebanan	1	1			
Rackethall	1				
Motionsspår	1	1	1		
Fotbollsplan	5	4	3	3	1
Sporthall	1	1			
Gymnasitksal	1		1		

Kommunala kultur- och idrottsanläggningar

Ställningstaganden om fritidsanläggningar

Några nya stora offentligt finansierade idrotts- eller fritidsanläggningar planeras ej.

Det mellankommunala samarbetet beträffande anläggandet av större idrotts- och fritidsanläggningar bör öka.

Skjutbanor

I kommunen finns följande skjutbanor

- * Holma , 2 st. (NV om Osby)
- * Stockhult (mellan Killeberg och Loshult)
- * Loshult
- * Lönsboda

Banorna är föreningsdrivna med kommunala bidrag. Det bedrivs pistolskytte, lerduveskytte och långhålsbaneskytte på banorna. Skjutbanor är anmälningspliktiga till kommunens miljöförvaltning om det årligen skjuts mer 5000 skott på banan. Samtliga banor är anmälda hos kommunen. Verksamheten fungerar bra och inga störningar eller konflikter förekommer.

Skjutbanan i Lönsboda kan komma att påverkas av en utbyggnad av tätorten och Tvärleden.

För att undvika störningar och inte hota banornas existens bör inte bostäder och bullerkänsliga verksamheter placeras inom bullerriskområdena.

Motionsslingor. Vintersport

Även om det inte är vanligt med längre snöperioder i vår del av landet har Osby kommun ett antal skidspår som iordningställs av föreningar när snöläget så tillåter. I Osby tätort finns också en skidbacke med släplift som drivs av Friluftsförbundet. Under kallare vintrar då isen lägger sig på sjöarna kan kommunen erbjuda bra möjligheter för långfärdsåkning på skridskor. Ett antal motions-slingor med elljusspår finns också:

* Motionslinga och skidspår norr om Osby. Spåret kan ev. behöva dras om något när nordöstra industriområdet utvecklas

* Elljusspår och skidbacke vid Klinten, Osby.

* Elljusspår, Lönsboda i folkmun kallad Grisabanen.

* Elljusspår vid Killeberg. Spåret kan behöva dras om när bostadsområde norr om idrottsplatsen byggs ut.

Vandring. Strövområden

FRAMTIDENS VANDRINGSBEHOV

Fler och fler efterfrågar vandringsmöjligheter speciellt av rundslingekaraktär, dvs. där vandraren kommer tillbaka till utgångspunkten/bilen.

Denna förändring i vandringsbehoven bör beaktas vid framtida planering av friluftsliv/vandring. Fler vandringsmöjligheter och strövområden bör skapas i kommunens olika delar där om möjligt olika naturmiljöer och teman används. Detta är viktigt för att stärka kommunens naturprofilering.

En rundslinga som varit på tal länge och som prioriteras i den fortsatta planeringen är slingan runt Osbysjön. Många Osbybor efterfrågar möjligheten att kunna promenera runt sjön. Se vidare avsnittet om Osby tätort.

SKÅNELEDEN

Skåneleden passerar genom kommunen i öst-västlig riktning och har en relativt konstant utnyttjandegrad. Ledens drift sköts av kommunen i samarbete med föreningar. I anslutning till kommunens ledetapper finns tre iordninggjorda rastplatser för övernattnig. - Vissa mindre omläggningar av leden är nu aktuella. På sikt bör det planeras för attraktiva avstickare från Skåneleden som möjliggör rundvandring. Möjligheterna till bekväm övernattnig och möjligheten att nå matställen och sevärdheter bör förbättras och skyltas.

NÄSET OCH EBBARPS BY

Kommunen har anlagt ett kommunalt naturreservat på Näset och Ebbarps by i Osby. Reservatet invigdes 2007. Här erbjuds kortare vandringsstigar och det finns även utsiktstorn, grillplatser, information mm.

HJÄRTASJÖSTIGEN

Kommunen har anlagt en vandringsstig runt Hjärtasjön som invigdes 2007. Här erbjuds naturnära vandring i skogsmiljö.

SVARTA BERGENSTIGEN

Från Hjärtasjöstigen planerar kommunen att anlägga en vandringsstig till Svarta Bergens stenbrott/friluftsmuseum. Hjärtasjöstigen och Svarta Bergenstigen kan då erbjuda olika rundslingalternativ i olika längder och med olika tematiska innehåll. Längs dessa stigar kommer att finnas sittbänkar, grillplatser och information, dock ej rastplatser för övernattnig.

Cykling

Efterfrågan på attraktiva cykelleder ökar både från kommuninvånare och turister. I kommunen finns en cykelled i anslutning till väg 19/23. Leden går från Kristianstad till Älmhult och har märkts ut av Vägverket med vägvisare och avståndstavlor.

Kartor på attraktiva cykelunderleder bör skapas som inte kräver kostsamma infrastrukturinvesteringar.

Sjöbad

I Osby kommun finns tre allmänna badplatser där kommunen lägger ut bryggor

- * Osbysjön vid Ebbarps Camping,
- * Hjärtasjön
- * Vesljungasjön

Badet i Hjärtasjön och i Osbysjön vid Ebbarps camping har under 2007 fått kvalitetsmärkningen Blå Flagga av organisationen Håll Sverige Rent.

Prästängen vid Osbysjöns norra strand är en uppskattad plats för bad trots att det inte är en allmän badplats. Kommunen undersöker möjligheterna att förbättra vattenkvaliteten och anlägga en allmän badplats på Prästängen.

Ubbasjön sydost om Lönsboda är en uppskattad badsjö.

I Krusebökesjön, som ligger i Älmhults kommun, finns en badplats, som i huvudsak nyttjas av invånarna i Killeberg.

Miljö- och byggkontoret utför regelbundet provtagning på vattnet på de allmänna badplatserna samt vid Prästängen i Osby från 15 juni till 15 augusti. De mätningar som gjorts, visar att kvalitén ur mikrobiologisk synpunkt ofta med några enstaka undantag varit utan anmärkning. PH-värdet i sjöarna ligger inom gränsvärdet (6-9) och siktdjupet ligger mellan 0,70 – 1,20 meter. Algblomning förekommer normalt ej.

Kanoting

Kanoting på Helgeån har under många år varit en mycket populär naturaktivitet som förväntas öka ytterligare. En väl fungerande kanotled sträcker sig från Smålandsgränsen ner till Osbysjön. Längs denna sträcka finns idag fem stycken iordninggjorda rastplatser på lämpligt avstånd från varandra.

Osbysjön. Kanotister tränar att ta sig upp efter att ha kantrat

Någon utökning söder om Osbysjön planeras ej, bl.a. på grund av det stora antalet kraftverk.

Norrut däremot finns ett samarbete med Älmhults kommun för att skapa en enhetlig kanotled upp till Virestadssjön. Längs leden finns ett gemensamt kanotchecksystem för de båda kommunerna som innebär att en övernattningscheck löses för att få ta del av rastplatsernas service.

Ledens nuvarande utnyttjandevolymer får anses lämplig inför framtiden. Det är dock viktigt att den sköts väl, för att undvika markägarkonflikter, naturslitage med mera.

Även sjön Immeln är viktig för fritidskanotisterna. I samhället Immeln vid sjöns södra spets (i Ö. Göinge kommun) finns ett kanotcenter med bl.a. omfattande uthyrning. Många paddlar från Immeln, genom Raslängen m.fl. sjöar till Olofström och passerar då de delar av sjön Immeln som ligger i Osby kommun. Här finns eller planeras för närvarande inga nya rastplatser.

Övrig båtsport

Det finns många småbåtar i kommunens sjöar som ofta används för sportfiske. I många av sjöarna finns iordninggjorda båtramper för isättning av egen båt. Ingen av sjöarna lämpar sig för segling.

I Osbysjön, som många kommuninvånare har inom bekvämt räckhåll har en småbåtsbrygga anläggas vid Eksäter. Bryggan har 18 stycken avgiftsbelagda båtplatser och en båtklubb har bildas för att ansvara för verksamheten.

Begränsad verksamhet av vattenskidåkning och vindsurfing förekommer framförallt i Osbysjön.

I Immeln finns många småbåtar och de större ansamlingarna ligger i Ö. Göinge kommun. Några planer på en båtanläggning inom Osby kommuns del av sjön är inte kända.

Sportfiske

I Osby kommun finns 129 stycken sjöar och sportfiske är en viktig naturaktivitet för rekreation och turism i kommunen. Fisket och möjligheterna till fiske är goda och varierande och här finns fiskevatten för såväl nybörjare som fiskeentusiaster.

* Örsjön – större skogssjö med fin natur och rikt djur/fågelliv. Bra fiske efter bl.a. gös och gädda.

* Skeingesjön – vassrik skogs- och slättsjö med bra fiske efter bl.a. gädda.

* Osbysjön – mycket grund sjö med bra fiske efter bl.a. gös och karp.

* Helgeån – mycket artrik och naturvacker å med bra fiske efter bl. a. gädda och vitfisk. Nu-

mera förbättras även öringfisket efter årliga utsättningar.

Inom kommunen finns 9 olika fiskevatten/fiskevårdsområden (FVO) att välja på med totalt 20 sjöar och 2 mil strömmande vatten. Här fiskas gädda, abborre, gös samt ett stort antal arter av vitfisk som karp, mört, sutare etc. Här fiskas även efter ål och öring.

I hela Osbysjön och Hjertasjöns östra del är sportfiske gratis medan fiskekort skall lösas i övriga vatten.

Flera av fiskevårdsområdena har ett aktivt fiskevårdsarbete. Utvecklingspotentialen för dessa vatten är mycket goda. Inom en del FVO finns dock tveksamhet över att satsa vidare på fisket p.g.a. slitage och konflikter med markägare och boende. Vissa FVO är däremot mycket positiva till fortsatt utveckling.

Grävda dammar finns på många platser i kommunen. De flesta används som privata fiskevatten eller för kräftfiske. På två plaster erbjuds sportfiske för allmänheten, nämligen i Röena Sportfiske och på Skoogsgården. De erbjuder båda fiske efter regnbåge i 2 olika dammar, men även öring finns.

Marknaden för Put & Take-fiske är idag växande i första hand efter regnbåge i väl skötta dammar

som erbjuder bra service med grov och fin fisk. Rätt vidareutveckling av dessa kan ge hela naturturismen i kommunen ett markant uppsving.

Lugn och ro

I Osby kommun finns flera sammanhängande naturområden där man slipper buller och andra störningar. Ett av dessa är Nytebodaskogen som är av vildmarkskaraktär.

Många människor - både kommuninvånare och turister - sätter stort värde på att vistas i ostörda områden. För dem som väljer att söka sitt helårs- eller fritidsboende på landet är säkert ostördheten en viktig kvalitet. Det är viktigt att värna om denna ostördhet. En enda felaktigt placerad störande anläggning kan bullerförorena ett flera kvadratkilometer stort, dittills ostört, område.

Vissa kommuner väljer att i sin översiktsplan avgränsa några tysta områden. En annan metod - som nu Osby kommun väljer - innebär att i översiktsplanen uttala principen att nya störande anläggningar i första hand bör placeras i zoner som redan är påverkade. Samtidigt får naturligtvis anläggningar inte placeras så att de nämnvärt ökar

Ställningstaganden om friluftsliv

Ett varierat, vackert och hälsosamt landskap med sjöar, skogar och odlingsbygder är kommunens viktigaste resurs när det gäller rekreation och turism. Här finns goda utvecklingsmöjligheter särskilt när det gäller upplevelseturism och naturturism

De tre befintliga sjöbaden ska vidareutvecklas och möjligheterna att anlägga en allmän badplats på Prästängen ska prövas.

I kommunen finns flera vackra naturbad som det är viktigt att slå vakt om.

Samarbetet med Älmhults kommun fortsätter när det gäller kanotleden i Helge å mellan Vi-restadssjön och Osbysjön.

Utveckling av sportfiskemöjligheter är viktig för kommuninvånare och besökare.

De stora bullerfria områden som finns i kommunen är värdefulla för rekreation och turism. Nya störande anläggningar bör placeras i redan bullerpåverkade områden.

Fler strövområden och vandringsmöjligheter (rundslingor, i vissa fall kopplade till Skåneleden) bör skapas i kommunens olika delar där om möjligt olika naturmiljöer och teman används. Vandringslingan runt Osbysjön ska prioriteras.

Redovisning om friluftsliv på kommuntäckande plankartan

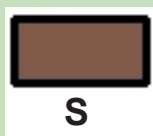
Befintlig vandringsled

- * Skåneleden (CD4 + GH15)

Befintliga badplatser

- * Badplats vid Vesljangasjön (A3)
 - * Fritidsområde/badplats vid Hjertasjön (V om Lönsboda) (H3)
- Badplatsen vid Osbysjön redovisas bara på kartan för Osby tätort.

Befintliga skjutbanor

- * Holma, 2 st (NV om Osby) (D3)
- * Lönsboda (H4) (Denna bana kan påverkas av en ny vägsträckning genom södra delen av samhället)
- * Stockhult (F2 m fl) (mellan Killeberg och Loshult)
- * Loshult (F1)

störningstrycket på befintliga bostäder.

Sannolikt kommer Osby kommun att få förfrågningar om vindkraftsetableringar framöver. Placeringen av dessa verk blir en avvägning mellan hänsyn till boende och hänsyn till ostördheten. Se mer om detta i kapitlet om Energi.

medlemmar och vara lyhörd och positiv när nya idéer väcks. Det gäller att inte tänka för traditionellt. Det kan vara det helt oväntade som har bäst förutsättningar att lyckas.

Hotell, camping mm.

Besöksmål och evenemang

I kommunen finns ett antal framträdande besöksmål.

Brio Lekoseum i Osby tätort, ett museum med plats för lek och leksakshistoria har årligen 40 000 besökare. Här finns också Tomtens verkstad där man kan följa tillverkningen från stock till leksak.

I Svarta Bergen (Hägghult) har det brutits diabas i över 100 år. Här kan man ströva omkring i naturskön miljö och ta del av en unik industrihistoria.

Snapphanerikets Turistförening menar i sin strategiplan att starka besöksprofiler måste skapas genom att utveckla och förädla de unika tillgångar som finns i Osby kommun i form av stenen, snapphanebegreppet och naturen. I strategiplanen pekas två målgrupper ut som särskilt intressanta i det fortsatta arbetet och det är barnfamiljer och gruppresenärer.

Det är viktigt att fler attraktiva besöksmål tillkommer. Det är inte kommunens roll att skapa dessa, däremot ska Osby kommun på olika sätt stötta Snapphanerikets Turistförening och dess

Kommunens enda campingplats ligger i en vacker västsluttning ner mot Osbysjön, i kanten på tätorten. Campingplatsen har 120 campingtomter och 6 stugor. Campingen drivs av arrendator på kommunägd mark.

I diskussioner under arbetet med översiktsplanen har föreslagits både att campingplatsen ska utvidgas och att den ska avvecklas och istället användas för ett attraktivt bostadsområde med sjöutsikt.

Förutsättningar och ställningstaganden för campingplatsen är direkt kopplade till Osby tätorts utveckling. Avvägningarna redovisas därför under kapitlet OSBY TÄTORT. Sammanfattningsvis innebär de att campingen drivs och utvecklas inom befintligt område

I övrigt finns inom kommunen ett hotell, två vandrarhem samt ca 15 mindre anläggningar med Bed & Breakfast, Bo på lantgård, stugor mm.

I Osby tätort råder det brist på övernattningsmöjligheter på hotell och Medborgarhusföreningen har tagit initiativ att utreda förutsättningarna för ett nytt hotellbygge.

Ställningstagande om besöksmål och korttidsboende

Kommunen ser positivt på etablering av nya turistmål, hotell, camping mm. Översiktsplanen pekar dock inte ut några lämpliga lägen för sådana etableringar. Det går inte att förutse vilka typer av verksamheter som kan bli aktuella.

Fritidsbebyggelse

Inom kommunen finns omkring 700 fritidshus, till största delen i form av spridd bebyggelse. Den största koncentrationen finns vid Skeingesjön med ca 20 hus och vid Örsjön.

Under de senaste åren har bara enstaka byggnadslov för nya fritidshus beviljats. Efterfrågan på att bygga nya fritidshus har varit låg, men nu kan skönjas ett ökande intresse. Möjligheter till att bygga nya fritidshus finns redan idag som komplettering intill befintlig grupp av fritidshus eller på nya tomtplatser.

För att underlätta för den som vill bygga, anvisas i planen dessutom tre områden som är lämpliga att planera för samlad fritidsbebyggelse. Lämplighetsbedömningen är bara översiktlig. Kommunen kommer inte att engagera sig i planeringen av dessa eller andra fritidshusområden. Fältet är fritt för berörda fastighetsägare och andra privata aktörer att i samråd utveckla förslagen.

Områdena är Vesljangasjön, Fornahässle vid Massasjö samt ett område vid sydöstra delen av Osbysjön.

Ställningstaganden om fritidsbebyggelse

Kommunen ser positivt på att det byggs fler fritidshus i kommunen.

Planen anvisar tre lägen för ny samlad fritidshusbebyggelse.

Redovisning på kommuntäckande plankartan

Område lämpligt för ny, samlad fritidshusbebyggelse.

* Vesljangasjön (A3)

* Fornahässle vid Massasjö (E1)

* Område vid sydöstra delen av Osbysjön (D4)

Grus, sten och torv

Mål

Kommunen eftersträvar god hushållning med ändliga naturresurser som grus, sten och torv.

Torv

Osby är en av de myrrikaste kommunerna i Skåne. Brytning av torv för jordförbättringsändamål pågår på tre myrar i kommunen. Däremot bryts ingen torv för energiändamål.

I Osby kommun finns enligt Statens Naturvårdsverk och länsstyrelsen myrar av högsta skyddsklass, varav bl.a. Vyssle- och Västermyr samt Tyringemossen är klassade som riksobjekt.

Torvbrytning innebär stora ingrepp i naturen. Humus, försurade ämnen mm. släpps ut i vattendragen.

DISKUSSION OM TORVBRYTNING

Kommunens översiktsplan från 1990 gjordes en avvägning mellan behovet av att börja bryta energitorv i kommunen, och bevarandeintressena för de olika torvmossarna. Översiktsplanen pekade ut vissa mossar som lämpliga för energitorvbryt-

ning.

Efterfrågan på energitorv har inte blivit alls så stor som antogs under 1980-talet. I 2003 års översiktsplan gjordes därför bedömningen det sannolikt inte blir aktuellt att bryta energitorv inom kommunen. Beträffande torvbrytning för jordförbättring, gjordes bedömningen att den kommer att fortsätta på de myrar där den pågår, men att brytning i några nya myrar inte behöver påbörjas. Bedömningarna från 2003 års plan kvarstår.

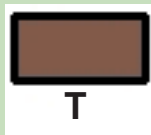
Om någon intressent ändå önskar påbörja torvbrytning i någon myr där det inte redan pågår, får ärendet prövas av Länsstyrelsen där brytningsintresset får ställas mot naturvårds- och andra bevarandeintressen som de dokumenterats i denna översiktsplan och underliggande dokument (naturvårdsplan mm.).

Ställningstaganden om torvbrytning

Torv är ett fossilt bränsle och ska inte användas för energiändamål.

Pågående täktverksamhet (torv för jordförbättringsändamål) förutsätts fortsätta och utvecklas på tre myrar inom kommunen. Torvbrytning på myrar där sådan inte redan pågår ska undvikas.

Redovisning av torvbrytning på kommuntäckande plankartan

Myr med pågående torvbrytning

Andra verksamheter som finns eller placeras i närheten ska ta hänsyn till torvbrytningen

- 1 Myr SO om Loshult (*F2*)
- 2 Sejle myr mellan Hökön och Lönsboda (*GH2*)
- 3 Åbuamossen SV om Osby. (*C5*) Största delen ligger i Hässleholms kommun.

Grus

I Osby kommun finns inte särskilt stora tillgångar av brytvärd grus. Brytning pågår i tre täkter, Ejrtatal, Drivebro och Gunnänga.

Efterfrågan på grus kommer att vara fortsatt hög i regionen, p.g.a. omfattande byggnadsverksamhet.

Naturgrus är viktigt för dricksvattenförsejningen eftersom det renar regn- och ytvatten innan det når grundvattnet. Naturgrus är också en ändlig resurs som nybildas först vid nästa istid. Uttag av naturgrus måste minska för att bara användas där det inte kan ersättas med annat material. Ett lämpligt ersättningsmaterial är krossad sten, t.ex. från skrotsten.

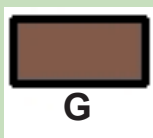
Ställningstaganden om grus och grustäkter

Pågående grusbrytning förutsätts fortsätta och utvecklas i befintliga täkter.

Nya områden för grustäkt bör inte öppnas. Planen anvisar därför inga nya områden, lämpliga för grustäkt.

Naturgrus bör ersättas med krossad sten. Bergkrossanläggningar kan bli aktuella på de platser där stembrytning förekommer idag – se nedan under rubriken Sten.

Redovisning av grustäkter på kommuntäckande plankartan

Större område med pågående grustäkt

Andra verksamheter som finns eller placeras i närheten ska ta hänsyn till grusbrytningen

4 Ejrtatal V om Osby (C4) (Ejrtatal 5:1 sand 2005-2014)

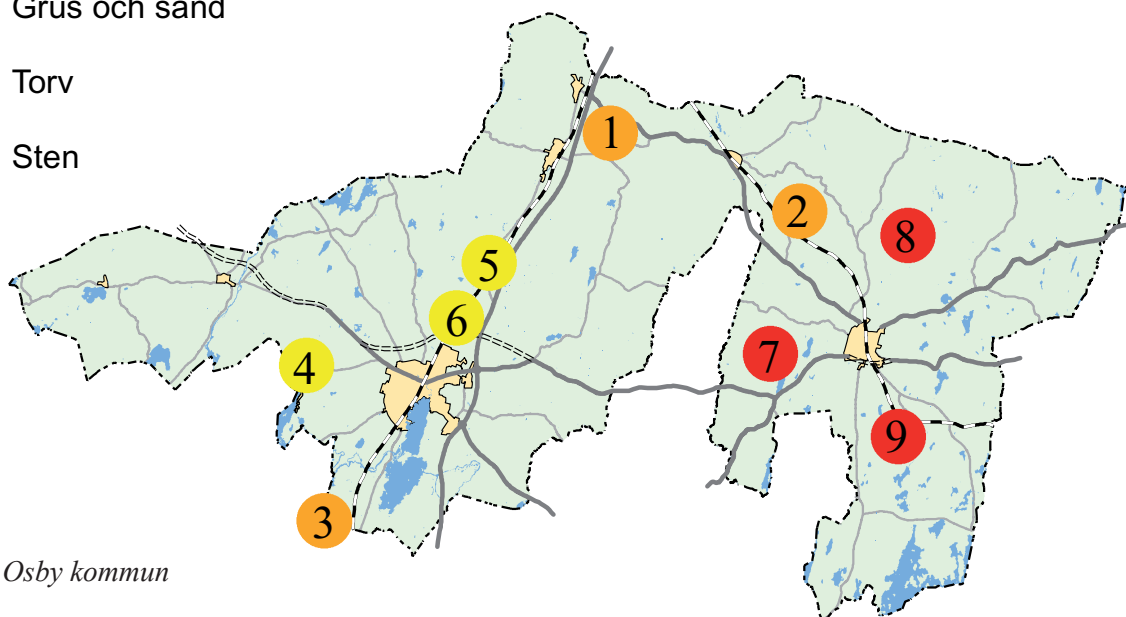
5 Drivebro ca 6 km N om Osby (E3) (Utgörs av två närliggande täkter:

Kälsved 1:2, sand/grus/sten tom. 2010

Bohult 1:33 och 1:34 berg/morän/naturgrus 2004-2024

6 Gunnänga ca 3 km N om Osby (D3) (Gunnänga 1:15 sand, grus 2003-20)

- Grus och sand
- Torv
- Sten

Täkter i Osby kommun

Hägghults stenbrott

Sten

I nordöstra Skåne, inte minst inom Osby kommun, finns en livskraftig stenindustri. Hyperitdiabas, s.k. svart diabas, bryts i öppna brott. Brytning i industriell skala har pågått i ca 100 år. Järnvägen som drogs genom Örkenedsbygden 1901 fick stor betydelse för stentransporterna.

Brytning pågår fortfarande i två områden: Hägghult. (5 km V om Lönsboda) och Duvhult (5 km NO om Lönsboda). Stenen används framförallt för gravvårdar, skulpturer, fönsterbänkar och som byggnadssten. Mycket går på export.

Fyndigheterna i Hägghult och Duvhult är klassade som riksintressen.

Stenbrytningen har under de senaste åren upplevt en renässans. Provbrytning pågår därför också i andra områden inom kommunen.

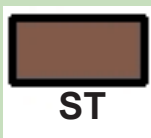
Genom att stenbrytningen sker i öppna brott, blir påverkan på landskap och natur stor och bestående. Samtidigt skapas särpräglade terrängformationer och industrimiljöer. Kulturhistoriskt mest intressanta är Gylsboda (5 km SO om Lönsboda) samt Hägghult. I Hägghult gäller områdebestämmelser för att säkra kulturvärdena. (Se också avsnittet om kulturmiljövård.)

Ställningstaganden om stenbrytning

Stenbrytning förutsätts kunna fortsätta och utvecklas inom befintliga täkter. Inga nya områden för stenbrytning bör öppnas.

Bergkrossanläggningar samordnas med befintliga stenbrott.

Redovisning av stenbrytning på kommuntäckande plankartan

Pågående stentäkt

Andra verksamheter som finns eller placeras i närheten ska ta hänsyn till stenbrytningen

7 Hägghult. (G4) 5 km V om Lönsboda Hägghult 2:1 2003-2023

För del av Hägghultsområdet finns områdesbestämmelser, beslutade 1996.

Bestämmelserna syftar till att skydda den gamla stenbrottsmiljön där mycket diabas brutits under åren.

8 Duvhult (HI3) 5 km NO om Lönsboda Södra Duvhult 2:1 2006-2015

9 Gylsboda (H4) 5 km S om Lönsboda Gylsboda 1:36 2003-2013

Vatten

Mål

I Osby kommun ska alla invånare tillförsäkras tillgång på dricksvatten av god kvalitet.

Osby kommun ska agera och verka för att grundvattentillgångarna i kommunen skyddas och att vattentillgången är långsiktig och hållbar.

Avloppsvatten och regnvatten ska tas om hand och hanteras på ett sådant sätt att det inte förorenar grundvattnet.

Livsviktigt vatten

En översiktsplan ska enligt Plan- och bygglagen behandla användningen av mark- och vattenområden. Detta innebär att sjöar och vattendrag får ses som ytor där olika intressen kan samsas eller komma i konflikt, t.ex. vattenskidåkning kontra sportfiske.

Vatten är dessutom en flödande och livsnöd-vändig naturresurs som kan behöva användas för dricksvattenförsörjning, energiuttag (i vattenfall eller genom uttag av värme med hjälp av värmepump), jordbruksbevattnings mm. I en del fall hämtas inte detta vatten från sjöar och vattendrag, utan från grundvattnet. När det gäller dricksvatten, ska mängden vara tillräcklig och - inte minst - kvaliteten god.

Ibland finns det för mycket vatten. Det kan ställa krav på dikning mm. Dessutom är det viktigt att placera ny bebyggelse så att den inte drabbas av framtida översvämningar.

Översiktsplanens frågor som berör vatten har samlats i detta kapitel. I vissa fall hänvisas till andra kapitel.

VATTENDIREKTIVET

Ramdirektivet för vatten, Vattendirektivet, antogs av medlemsländerna i EU år 2000. Syftet är att uppnå god vattenstatus i alla vatten senast år 2015.

I december 2009 beslutade Sveriges fem vattendelegationer hur vattenarbetet ska bedrivas fram till 2015. Man beslutade också om kvalitetskrav i form av miljökvalitetsnormer (MKN) för yt- och grundvattenförekomster. En miljökvalitetsnorm är ett juridiskt bindande kvalitetskrav

som ska beaktas av myndigheter och kommuner i all myndighetsutövning, till exempel enligt Miljöbalken och Plan- och bygglagen. God vattenstatus ska avvägas mot andra samhällsintressen.

Vattendirektivet har beaktats i översiktsplanen genom placering och utformning av nya bebyggelseområden och valet av tekniska lösningar.

Dricksvattenförsörjning

TÄTORTERNAS BEHOV IDAG OCH I EN NÄRA FRAMTID

För orterna Osby, Lönsboda, Killeberg/Loshult, Hökön samt Visseltofta finns kommunal vattenförsörjning. Varje ort har sina egna vattentäkter.

Osby tätort försörjs från Maglaröd i Hässleholms kommun. Det konstgjorda grundvattnet hämtas från Skeingesjön. Skyddsområdet för vattentäkten ligger i Hässleholms och Osby kommuner. I Osby sträcker sig skyddsområdet nästan ända upp till Kylen.

I Lönsboda fanns två kommunala vattentäkter till dess den ena, industriborran, stängdes i slutet av 2007 p.g.a. trikloretülen-förorening. Borran beräknades stå för 30 procent av vattentillförseln i Lönsboda tätort. En ny brunn öppnades i Tomaboda, drygt en km västerut, vid de befintliga grävda brunnarna. Det är osäkert om dessa klarar vattenförsörjningen vid kommande eventuella

Ort och täkt	Faktiskt uttag	Möjligt uttag	Beslut
Osby	705.000 m ³	1.410.000 m ³	2003-11-27
Lönsboda	192.000 m ³	192.000 m ³	2006-04-27
Killeberg/Losh.	56.000 m ³	56.000 m ³	1974-09-27
Hökön	11.000 m ³	11.000 m ³	1974-09-27
Visseltofta	6.000 m ³	6.000 m ³	1980-08-22

Faktiskt och maximalt möjligt uttag från kommunens olika vattentäkter samt datum för beslut om skyddsbestämmelser.

torrperioder.

Årligen förbrukas cirka 0,8 miljoner m³ kommunalt vatten. Den genomsnittliga årliga förbrukningen för en normalvilla är 150 kubik vatten.

De orter som inom en snar framtid behöver förbättrad dricksvattenförsörjning är Lönsboda och Killeberg/Loshult. Kvantiteten är begränsad och att det är osäkert hur väl vattenkvaliteten kan garanteras i befintliga borrhör. Därför kommer nya brunnsalternativ att utredas och då som en del i en samlad vattenförsörjningsstudie för de två orterna.

RESERVVATTENTÄKT

Om den ordinarie vattentäkten för Osby tätort (Maglaröd) tillfälligt slås ut, finns möjligheter till reservuttag i Hökön, i Lönsboda och i Killeberg. Ökat uttag från Osby vattentäkt kan ske genom desinfektion av ytvatten från Skeingesjön. I Vissetofta saknas reserv för befintlig vattentäkt. Vid behov kan dricksvatten fås från Osby med tankbil.

GRUNDVATTEN OCH SÅRBARHET

Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) har på Osby kommuns uppdrag utfört en undersökning av grundvattentillgången i kommunen samt grundvattnets sårbarhet.

Undersökningen har omfattat en detaljerad kartläggning av jordlagren inom områden som utgör viktiga grundvattenmagasin. Det största området sträcker sig från Skeingesjön - Osbysjön via Loshult upp mot gränsen mot Älmhult. I området finns betydande sand-grusavlagringarna, vilka utgör de viktigaste grundvattenmagasinen i jordlagren inom kommunen, inkluderande vattentäkterna i Maglaröd och Killeberg. Det andra området som undersökts ligger kring Lönsboda och vattentäkten i Tommaboda.

Genomförd kartläggning i dessa områden har tolkats med hänsyn till grundvattentillgång och grundvattnets sårbarhet.

Jordlagren i kommunen domineras av sandig morän med inslag av sankmark, kärr, mossar med organogena jordarter. Isälvsmaterial förekommer i några nordnordostliga stråk i anslutning till dalgångar. Det mest betydande sträcker sig från Osby uppemot Älmhult. Jorddjupen i kommunen ligger vanligtvis mellan 5-15 m.

Grundvattentillgången är i jordlagren störst i områden med isälvsmaterial, framförallt i de norra delarna. Inom moränområdena är grundvattentillgången begränsad. Stora grundvattentillgångar finns lokalt i underliggande berggrund, ofta i an-

slutning till uppspruckna partier. Sprickzoner förekommer frekvent inom kommunen. Dessa har en huvudsaklig nordnordostlig riktning.

Bedömningen av grundvattenförhållanden och riskområden för grundvattnet grundar sig på SGUs jordartskartor och på uppgifter från SGUs brunnsarkiv och konsultutredningar samt utförda grundvattenmätningar. Kartan över grundvatten är avsedd att utgöra ett beslutsunderlag för kommunens övergripande planer för nya vägar, industriområden bostäder etc. Den ger en möjlighet att identifiera de viktigaste potentiella riskområdena där påverkan på grundvattnet riskerar att ske.

Underlagskartan för grundvattnets sårbarhet i Osby kommun bör användas som ett planeringsunderlag för att peka på grundvattnets sårbarhet. Vid placering av exempelvis miljöstörande verksamhet som kan skada grundvattnet eller vid nydragning av vägar bör en noggrannare undersökning av det tilltänkta området utföras, i vilken man detaljstuderar områdets geologi och hydrogeologi.

MILJÖKVALITETSNORMER

Följande grundvattenförekomster har fastställda miljö kvalitetsnormer (MKN)

Skräbeån (Tommaboda)

Helge å: utloppet Skeingesjön mot nordväst,

Helge å: mynningen Skeingesjön

Helge å: strax öster om Jonstorpasjön mynnar i Drive å,

Helge å: ovan Njurakanalen (från centrala Osby mot nordost) Helge å: Älmhultsåsen (Älmhult-Slätthult),

Skräbeån (huvudavrinningsområde) inloppet i Vielången

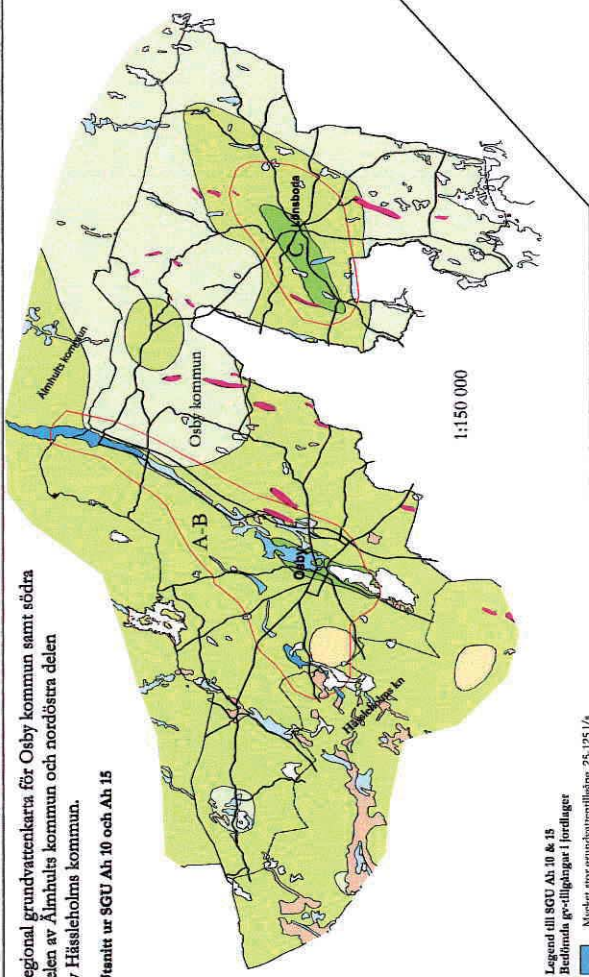
ENSKILDA VATTENTÄKTER

I kommunen finns ca 1770 enskilda vattentäkter för permanentboende. Totalt har efter miljö- och hälsoskyddskontorets inventering 1986 och vid beräkning framkommit att 690 av dessa har surt grundvatten enligt norm. Värst drabbade är de grävda brunnarna. Många hushåll med egen brunn har tydliga tecken på kopparkorrosion, vilket märks som gröna avlagringar i t ex handtvättstall. Förhöjda halter av järn och mangan förekommer och det kan också vara en följd av surt grundvatten.

Vid etablering av nya verksamheter eller bebyggelse som inte försörjs inom något av kommunens verksamhetsområden för vatten, är det viktigt att vattenförsörjningen (kvantitet och kvalitet) utreds i ett tidigt skede.

Regional grundvattenkarta för Osby kommun samt södra delen av Älmhults kommun och nordöstra delen av Hässleholms kommun.

Utsnitt ur SGU Ah 10 och Ah 15

Legend till SGU Ah 10 & 15
Bedömda geotillgångar i jordlager

- Mycket stor grundvattentillgång, 25-125 l/s
- Stor grundvattentillgång, 5-25 l/s
- Måttlig grundvattentillgång, 1-5 l/s
- Liten eller ingen grundvattentillgång

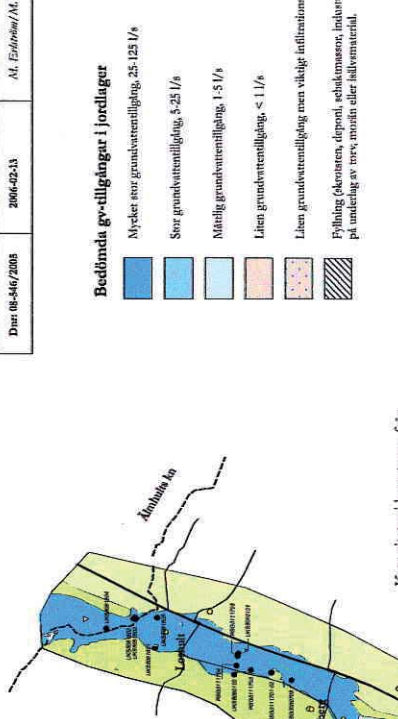
Bedömda uttagsmöjligheter i berggrund

- Mycket goda uttagsmöjligheter (6000-20000 l/h)
- Gods uttagsmöjligheter (2000-6000 l/h)
- Tillfälligt goda uttagsmöjligheter (600-2000 l/h)
- Omsålen med små grundvattentillgångar
- Omsålen med hypertrofiska
- Avgränsning av delområden redovisade till ligger

- Avsigt av fältvattenstånd
- Berggrundshäll
- Liten berggrundsbildning (häll)
- Större åk
- Minöre åk
- Borrhål i SGU:s brennstävl
- Borrhål med åmätare av yta
- Borrhål med vattenmätare
- Borrhål med läste åmätare av yta och vattenkänslan

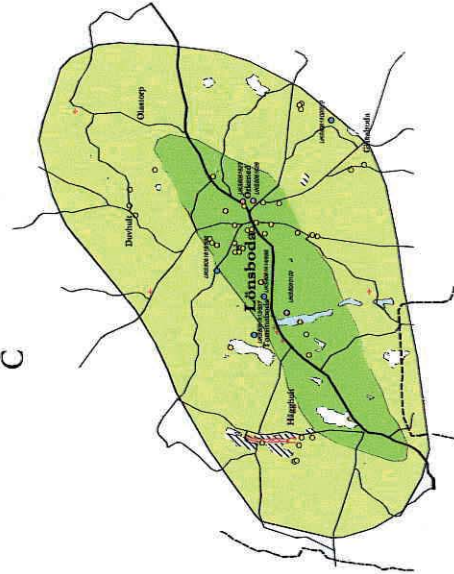
SGU Sveriges Geologiska Undersökning	BILAGA 2
	Grundvattentillgångar i jordlager och berggrund
Datum 08-04/2005	2004-02-13
<i>M. Edlund/M. Carlsson</i>	

Uppdaterad lokal karta över grundvattentillgången inom områdena A-C.

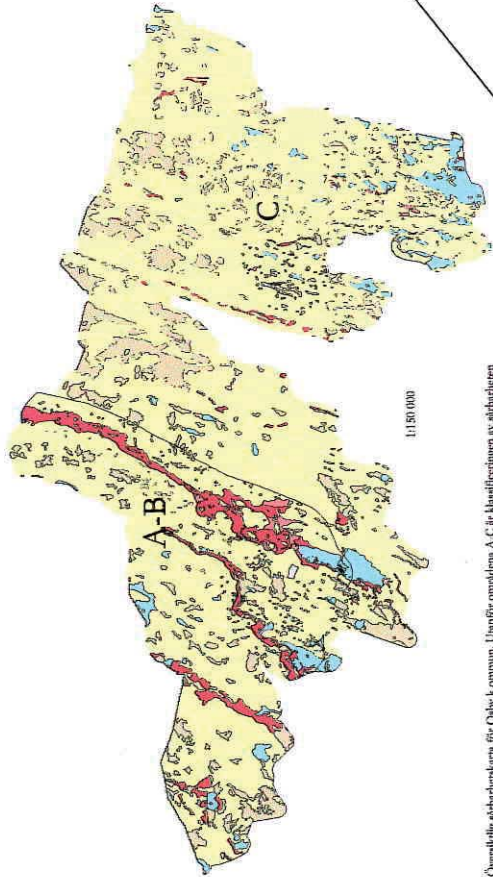
Kapaciteter i berg tagna från Skånes regionala grundvattenkarta SGU Ah 15.

C

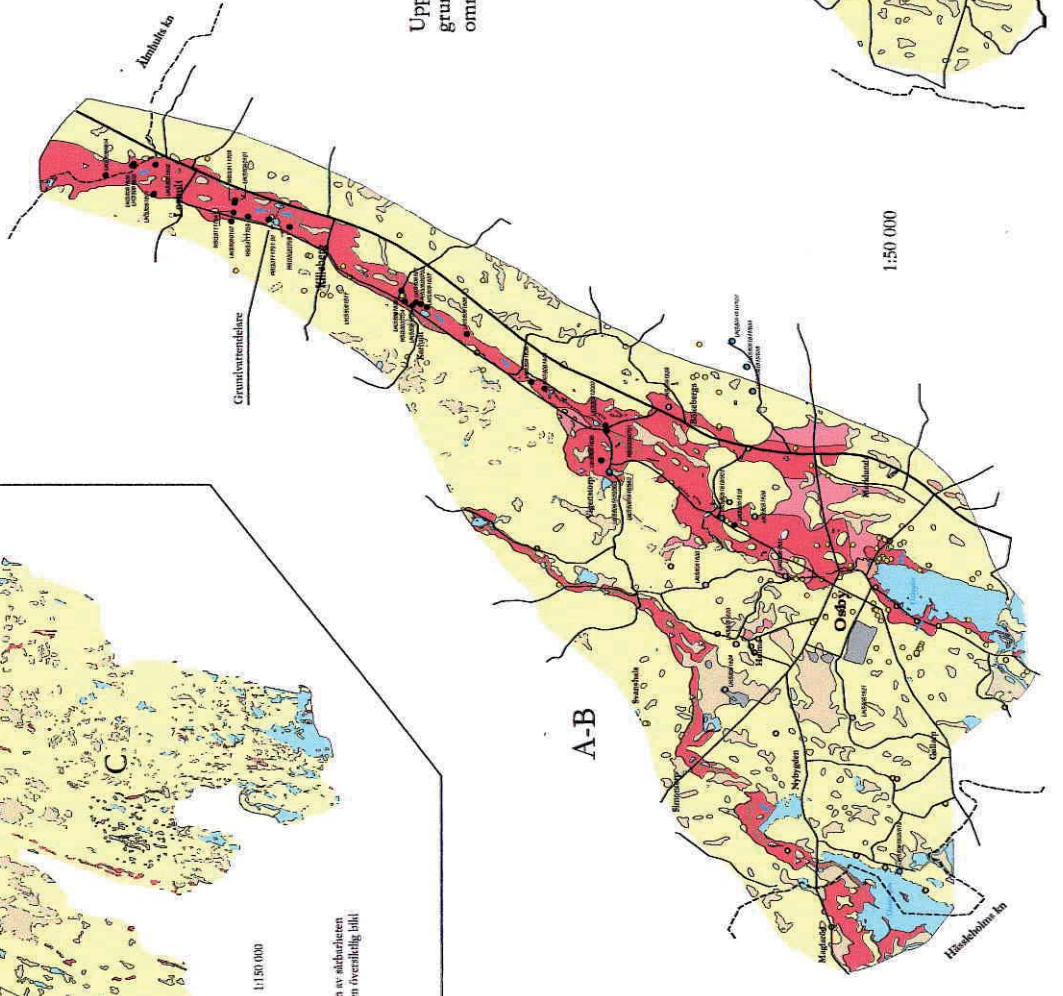

Bedömda uttagsmöjligheter i berggrund

- Mycket goda uttagsmöjligheter (6000-20000 l/h)
- Gods uttagsmöjligheter (2000-6000 l/h)
- Tillfälligt goda uttagsmöjligheter (600-2000 l/h)
- Omsålen med små grundvattentillgångar

Översiktlig sårbarhetskarta för Öby-kommun. Utanför områdena A-C är klassificeringen av sårbarheten baserad på regionala tvärsnittsinformation vilken gör att kartan i dessa områden endast ger en översiktlig bild av sårbarhetsförhållandena.

Uppdaterad lokal karta avseende grundvattnets sårbarhet inom områdena A-C.

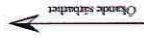
Infiltrationsbenägen jordarter med viktig grundvattenutgång

- Huvudsakligen gräs med en infiltrationsbenägenhet vanligen i nord-sydriktningen 10 m/h
- Huvudsakligen sand med en infiltrationsbenägenhet vanligen i nord-sydriktningen någon m/h
- Viktande infiltrationsförhållanden, huvudsakligen morän och hällomåden

Övriga områden

- Fyllning på oäkta underlag
- Torv-låre-sankemak
- Grundvattenströmning
- Nollvåle för grundvattnet
- Yrsvatten
- Borrhål i SGU:s borrhavn
- Borrhål med linjär p-y-ty
- Borrhål med vatermanlys
- Borrhål med både linjär p-y-ty och vatermanlys

- Avvägg av tillverknings
- Större ölut
- Mindre ölut

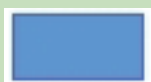
Ställningstaganden om vattenförsörjning

Dricksvattnet i kommunen är av god kvalitet och vattenförsörjningen är väl dimensionerad i förhållande till planerad expansion i kommunens tätorter - med undantag för Lönsboda och Killeberg, där nya brunnsalternativ kommer att utredas.

Stråket från Osbysjön och upp till Älmhult med goda tillgångar av grundvatten i marklager fredas från åtgärder som kan hota framtida vattenuttag.

I samband med etablering av nya verksamheter eller bebyggelse som inte försörjs av kommunalt vatten ska frågan om vattenförsörjning utredas.

Redovisning av vattenförsörjning på kommuntäckande plankartan

Befintliga skyddsområden för vattentäkt

För dessa områden finns särskilda bestämmelser om hur byggande mm får ske

- * Visseltofta (B3) Inne i samhället
- * Maglaröd. (CD3, D4) För Osby tätort. Sträcker sig in i Hässleholms k:n
- * Hökön (G2)
- * Killeberg (E2)

Stråk med stora och sårbara grundvattentillgångar.

Vid exploatering inom dessa områden bör stor hänsyn tas till behovet att skydda vattentillgångarna.

- * Stråket Osby-Älmhult (från D4 till F1)
- * Stråk norrut från Skeingesjön (från C4 till D3)

Förorenat vatten

SPILLVATTENHANTERING

Kommunal spillvattenhantering finns i samma fem orter som har kommunal dricksvattenförsörjning.

Osbys reningsverk är dimensionerat för 11.000 personekvivalenter (pe) och belastas idag med 7.000 pe. Verket klarar alltså en ganska stor tillväxt av invånare och företag. Om i en framtid Osby tätort växer så att antalet pe börjar närma sig kapacitetstaket, går det att höja detta med rimliga investeringar i befintligt verk.

Osby reningsverk ligger placerat så att det försvårar en expansion av tätorten i området närmast kring reningsverket. Även om en flyttning vore önskvärd, bedöms kostnaderna alltför höga för att kunna förverkligas. I reningsverkets närhet före-

kommer problem med lukt och buller. Med tanke på att reningsverket ligger i ett av de mest attraktiva områden i Osby samt har ytterligare kapacitet är det angeläget att hitta lösningar på buller- och luktproblemen

Verken i Lönsboda, Killeberg/Loshult, Hökön och Visseltofta har en kapacitet som tillåter en viss tätortsexpansion.

Samtliga reningsverk i kommunen är i god kondition och har tillfredsställande rening.

DAGVATTENHANTERING

Kommunal dagvattenhantering finns i samma fem tätorter som har kommunal vatten- och avloppsförsörjning.

Dagvatten är den tekniska benämningen på dräneringsvatten och på regnvatten som samlas på tak och hårdgjorda ytor och som leds bort. Regn

sköljer av körytor mm. med följd att föroreningar kommer ut i de sjöar och vattendrag dit dagvattnet leds.

I Osby måste dagvattenhanteringen förbättras. Dels behöver fler utjämningsmagasin skapas för att minska riskerna för översvämning. Magasinen kan placeras under jord som hittills skett, eller på ytor ovan jord. Dessutom behöver dagvattnet renas. Det är stora mängder påverkat dagvatten som hamnar i Osbysjön. Rening bör skapas i dammar med vattenväxter. Dammarna samordnas med utjämningsmagasin. Dagvattenledningarna behöver byggas samman, för att antalet reningsdammar ska bli litet.

I planeringen av tätorten Osby, behöver därför särskilda områden avsättas för dagvattendammar. De bör placeras där de med sin gröna miljö blir ett tillskott i omgivningarna.

I samband med nya detaljplaner ska lokalt omhändertagande av dagvatten redovisas.

Kommunens mål och åtgärdsförslag återfinns i miljömålen Giftfri miljö, Grundvatten av god kvalitet, Levande sjöar och vattendrag samt Myllrande våtmarker.

ENSKILDA AVLOPPSANLÄGGNINGAR

Inom Osby kommun finns ett stort antal enskilda avlopp. Tyvärr finns det inte helt tillförlitliga uppgifter om hur många de enskilda avloppen är och vilka av dem som får betraktas som undermåliga. Enligt en lista från ÖGRAB, slamtöms 1568 två- och trekammarbrunnar och 103 slutna tankar.

Naturvårdsverkets nya allmänna råd (NFS 2006:7) om små avloppsanläggningar skärper kraven med avseende på reningen, framförallt avseende fosfor- och kväveutsläppen. Bedömning bör i

Helgeåns utflöde i Osbysjön

varje enskilt fall göras om det krävs hög eller normal skyddsnivå. Hög skyddsnivå bör krävas i områden som är skyddade enligt MB 7 Kap, Natura 2000-områden, yt- eller grundvattentäkter, känsligt ytvatten exempelvis badplats samt områden som kommer att upptas i register över skyddade områden i förordning om förvaltning av vattenmiljön (2004:660).

Vid etablering av nya verksamheter och bebyggelse som inte kan anslutas till något av kommunens verksamhetsområden för avlopp, är det viktigt att avloppsförsörjningen (utformning och placering) utreds i ett tidigt skede.

Kommunens mål och åtgärdsförslag återfinns i miljömålen Ingen övergödning, Grundvatten av god kvalitet och Levande sjöar och vattendrag.

Ställningstaganden om avlopps- och dagvatten

Dagvattenhanteringen i Osby kommer att utvecklas med utjämningsmagasin och reningsdammar.

I samband med nya detaljplaner ska det framgå hur lokalt omhändertagande av dagvatten löses.

Systemen för transport och rening av avloppsvatten är idag dimensionerade så att tätorterna har goda expansionsmöjligheter.

På sikt måste de buller- och luktproblem som då och då förekommer i anslutning Osbys reningsverk lösas.

Vatten i jord- och skogsbruk

DIKNING OCH MARKAVVATTNING

För att skapa odlingsmark och för att öka produktionen inom skogsbruket, har man genom tiderna sänkt grundvattennivån för att torrlägga stora arealer våtmark.

Osby kommun har drygt 2000 ha sumpskog enligt en grov uppskattning av flygfoton från 1990-talet. Markavattning av skogsmark förekommer i stort sett inte alls, däremot skyddsdikning i begränsad omfattning. (Skyddsdikning görs för att tillfälligt dränera bort överskottsvatten efter en föryngringsavverkning). Skyddsdikningen förväntas dock öka till följd av de senaste årens kraftiga stormar. Länsstyrelsens tillstånd behövs.

Befintliga dikningar av brukad jordbruksmark hålls i stand, men några nya dikningsföretag som berör jordbruksmark förekommer knappast.

BEVATTNING

Bevattnings inom jordbruket sker i mycket liten omfattning och då endast lokalt i anslutning till den brukade marken.

Bevattnings av virke sker vid sågverken i Hökön och Trulsatorp.

Försurning och kalkning

Användning av fossila bränslen som kol och olja medför utsläpp av försurande ämnen som svavel och kväve i luften. Genom nederbörden försuras de mark och vatten och förstör livsbetingelserna för känsliga arter.

I Osby kommun har kalkning bedrivits sedan 1985. Idag kalkas sju åtgärdsområden. Det är Vilshultsån, Immeln (Tosthultsån), Bodarparjön, Lillån, Kilingaån, Drivån och Simontorpsån.

Staten svarar för 85% av kalkningskostnaden, Osby kommun för resten. Nedfallet av försurande svavel har mer än halverats. Som en effekt ses en återhämtning i försurade sjöar och vattendrag. Den minskade försurningen har lett till att Naturvårdsverket minskar medelstilldelningen. Trots minskad försurning kommer kalkning av sjöar och vattendrag att behövas under en lång tid framöver.

Till grund för verksamheten ligger Naturvårdsverkets nationella plan för kalkning av sjöar och vattendrag 2000-2009 samt detaljplaner för sjöar och vattendrag inom avrinningsområdena för Helgeå (2009-2011) och för Skråbeån (2007-2011).

Ställningstagande om åtgärder mot försurning

Kalkning i enlighet med beskrivningen ovan ska fortgå till dess att miljökvalitetsmålet ”Bara naturlig försurning” har uppnåtts.

Vatten som energikälla

Se avsnittet om Energi

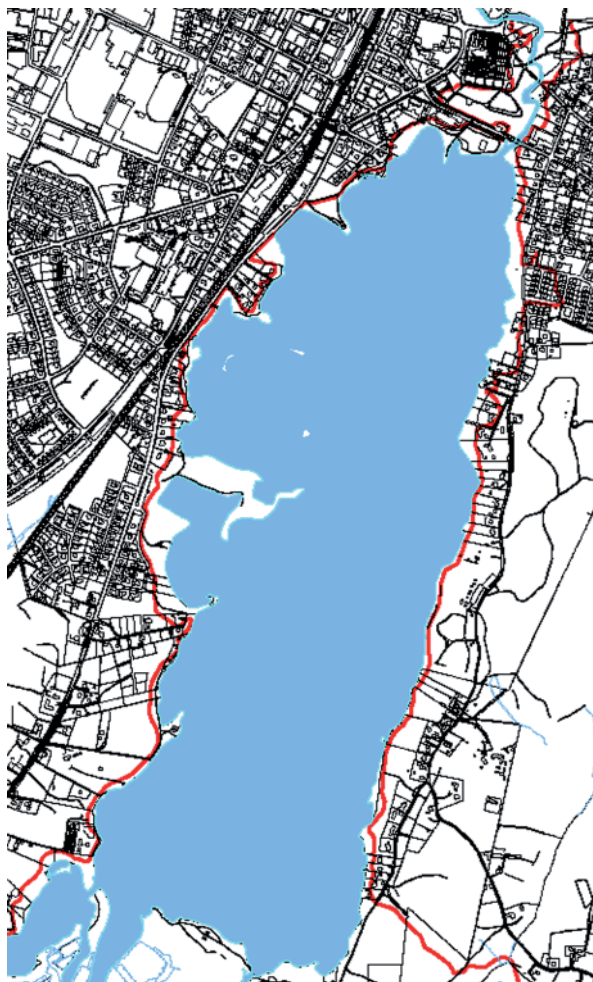
Översvämningsrisker

Den tilltagande växthuseffekten leder av allt att döma till stora klimatförändringar. En effekt tycks bli att ovädren blir kraftigare och kommer oftare. Det finns därför anledning att i den kommunala planeringen beakta även sådana översvämnings-scenarier som hittills ansetts ligga utanför plane-ringens domäner.

Vattennivån i Osbysjön kan höjas med ytterli-gare 1.3 meter innan dämnet i Genastorp rinner över. Skulle dämnet i Genastorp överskridas inne-bär detta att vattnet i Osbysjön inte kan stiga mer. Vid analys av effekterna vid en nivåhöjning av vat-tenyta med 1.3 meter, från idag högsta nivå enligt vattendom + 71.90 meter till nivån + 73.20 meter blir konsekvenserna omfattande på sitt sätt, men i jämförelse med Räddningsverkets uppskattade ni-våhöjningar blir omfattningen mycket måttlig.

Se vidare avsnittet om Osby tätort. Det är en-bart vid Eksäterområdet utmed Ebbarpsvägen som en något större del av ett bostadsområde berörs. I övrigt är det endast bostäder i omedelbar närhet till Osbysjön som kommer att beröras av nivåhöj-ningen till + 73.20 meter.

För att kunna analysera konsekvenserna för Driveån vid en höjning av Osbysjöns vattennivå till 73.20 meter behövs särskild utredning.

Område med översvämningsrisk i Osby tätort

Ställningstagande om klimatförändringar och översvämningsrisker

Ny bebyggelse bör inte placeras inom områden som riskerar att drabbas av översvämnningar.

Energi

Mål

Osby kommun skall medverka till att ge invånare och företag en energiförsörjning som innebär leveranstrygghet, god miljö och rimliga kostnader. Detta sker genom planeringsinsatser, åtgärder inom den egna verksamheten samt utbyggnad av fjärrvärme och närvärme.

Den nuvarande energianvändningsnivån inom kommun koncernen skall minska med 5 procent fram till 2011. Även på lång sikt skall energianvändningen inom kommunen minskas. (Klimatstrategi 2008)

Energianvändningen skall styras bort från olja och el till alternativa energikällor, i första hand förnyelsebara. (Klimatstrategi 2008).

Användningen av lokala förnyelsebara energikällor skall uppmuntras.

Energianvändning och energiförsörjning

Osby kommun antog en ny energiplan i januari 2007.

Enligt energiplanens faktabaserade bedömning tillfördes år 2004 innanför kommunens gränser:

Fossila bränslen	270 000 MWh
El	135 000 MWh
Fasta bränslen	120 000 MWh
SUMMA	525 000 MWh

Ca 40% av energianvändningen avser transporter, ca 25% bostäder, ca 20% industri och byggverksamhet. Återstående 15% fördelas på tjänster, offentlig verksamhet och jordbruk.

Fjärrvärme produceras och distribueras i Osby tätort av ett kommunalt bolag. Fjärrvärmeverket (Gullarpsverket) producerar energi i tre biobränslepannor samt två oljepannor. Dessutom finns två oljepannor på reservcentralen vid Lindhem. Den nuvarande årsproduktionen från Gullarpsverket ligger på ca 42 000 MWh (med en beräknad årlig ökningstakt på 500 MWh). Översatt till tillförd energi (se tabellen ovan) svarar värmeverket för nästan 10% av energianvändningen i kommunen och en tredjedel av fastbränsleanvändningen.

I Osby kommun finns ca 6200 bostäder, varav ca 70% i småhus och 30% i flerbostadshus mm. De flesta småhusen uppvärms fortfarande med olje-

pannor, ganska många också med direktverkande el. Ved och pelletspannor finns i ca 1400 småhus och berg- och jordvärmepumpar i nästan 350 hus. För övrig bostads- och lokaluppvärmning, industrins energianvändning mm. hänvisas till energiplanen.

Källa: Energiplan för Osby kommun. Januari 2007

Gullarpsverket

Ställningstaganden om energianvändning

Ur energisynpunkt bör kommunens tätorter hellre hållas samman och förtätas än spridas och glesas ut.

- * Detta underlättar utbyggnad av effektiva och miljöpositiva energidistributionssystem (inte minst fjärrvärme).
- * Dessutom blir förutsättningarna bättre för att utveckla kollektivtrafiken.
- * Planering som innebär lokalisering av ny bebyggelse, bör ske i samspel med planeringen av utbyggnad av fjärrvärme.

När kommunen har möjlighet (vid tomtförsäljning och vid bygglovshantering) bör krav ställas på tekniska system som bidrar till energihushållning och –effektivisering.

- * Krav ställs på installation av vattenburet system för distribution av värme.
- * Byggnadsteknisk utformning som minskar behovet av energi för uppvärmning/varmvatten främjas.

Eldistribution

Den stora eldistributören inom Osby kommuns geografiska område är E.ON elnät Sverige AB med ca 7500 abonnenter och en nätleverans på drygt 120 000 MWh. Dessutom finns två distributörer som betjänar mindre områden i kommunen - Brittedals Kraft samt Olofströms kraft. (drygt 2000 respektive knappt 1000 MWh).

Kommunen genomkorsas av flera stora kraftledningarna som ingår i det nationella distributionsnätet och som kräver ett visst hänsynstagande vid planering.

De två stora mottagningsstationerna i kommunen är E.ONs stationer vid Östra Gränsgatan i Osby och vid Tommahultsvägen i Lönsboda.

Ställningstagande om eldistribution

Befintliga och planerade elledningar bör förläggas i mark för att minska sårbarheten.

Vindkraft

Inom kommunen finns inga vindkraftverk, med undantag från någon enstaka mycket liten anläggning.

Enligt en rapport från Länsstyrelsen i Skåne län, finns det stora områden även i Osby kommun för vilka det är intressant att utreda förutsättningarna för vindkraft i stor skala.

Kring årsskiftet 2006/07 skickade Länsstyrelsen ut en remiss, grundad på material från Statens Energimyndighet. I remissen föreslogs att stora områden i kommunen ska utgöra riksintressen för vindkraft. Osby kommun och flera andra motsatte sig förslaget, eftersom det leder till inskränkningar i möjligheterna att bygga nya bostäder i dessa områden. Länsstyrelsens slutsats av kommunremissen blev att man i sitt yttrande till energimyndigheten

bara föreslog 10 områden i Skåne (inget i Osby) som riksintressanta för vindkraft.

I sitt yttrande till Länsstyrelsen uttryckte Osby kommun positiv inställning till vindkraften. Kommunen behöver dock studera vilka områden som lämpar sig för vindkraft med hänsyn till vindförhållandena och motstående intressen. Placeringen är problematisk, bl.a. utifrån landskapbild och bullerförhållanden (i förhållande till bostäder och ostörda naturområden - se kapitlet om Rekreation och turism).

Källor

Planeringsunderlag för utbyggnad av stora vindkraftsanläggningar på land. Länsstyrelsen i Skåne län. Skåne i utveckling 2006:6.

Ställningstaganden om vindkraft

Osby kommun ställer sig positiv till vindkraftsutbyggnad, och vill medverka i att utreda lämpliga lokaliseringar. Arbetet med en vindsbruksplan pågår.

De stora bullerfria områden som finns i kommunen är värdefulla för rekreation och turism.

Under 2010 påbörjas en tematisk revidering av denna översiktsplan utifrån vindbruksplanen.

Övriga lokala energitillgångar

TRÄBRÄNSLEN

Skogen i Osby kommun är en viktig energikälla. Skogsenergi utgörs huvudsakligen av klenved samt restprodukter från avverkning och träförädling av skogsavfall. Timmer och massaved antas även i fortsättningen vara alltför värdefulla för att eldas upp i större skala.

Vid skogsavverkning räknar man med att 60-65% av trädet tillgodogörs. 20 – 25% av trädet brukar anses som tillgänglig energiråvara. Utöver avfall vid skogsavverkning finns en betydande potential vid röjning och gallring.

Skogsflisen som levereras till Gullarpsverket kommer huvudsakligen från närområdet.

VATTENKRAFT

E.ON Vattenkraft Sverige AB har ett vattenkraftverk på 6,7 MW i Genastorp, det största av E.ONs 9 vattenkraftverk i Helgeå. Den årliga el-

produktionen ligger på ca 25 000 MWh. Fallhöjden är 16,3 meter. Någon utbyggnad av kraftverket är inte aktuell.

Vid Sibbarp (Helgeåns utflöde i Osbysjön) finns ett mindre privatägt vattenkraftverk.

Uppströms i Helgeå ligger Hästberga kraftverk i Hässleholms kommun. Verket ägs av Brittedals

kraftproduktion AB och har en årlig produktion på ca 9 000 MWh. Kraftverkets vattenmagasin i Helgeå och den reglerade Skeingesjön nedanför verket ligger båda till stora delar i Osby kommun.

ÖVRIGA LOKALA ENERGIKÄLLOR

Med hjälp av värmepumpar utnyttjas bl.a. luft, vatten, marken, berggrunden som värmekällor. Totalt sett är användningen inte så stor, men av inte minst miljöskäl, finns det anledning att notera det allt större användandet av bergvärme, även inne

i tätorter. Värmepumpar ger en ganska hög elanvändning. Se vidare under avsnittet om Osby.

Halm, energigrödor, solenergi utvinns i liten utsträckning i kommunen. Se energiplanen. Samma gäller för torv, trots att Osby är ett myrrikt område. Den torv som bryts går till jordförbättringsändamål.

Enligt nuvarande bedömningar, kommer brytning av energitorv inte att bli lönsamt i Osbyområdet. Dessutom bör användningen av fossila bränslen undvikas av miljöskäl.

Ställningstaganden om lokala energikällor

Kommunen ställer sig tveksam till om det är lämpligt eller ens möjligt att bygga ut vattenkraften ytterligare i kommunens vattendrag.

Användningen av värmepumpar för att nyttiggöra jordvärme mm. kan vara lämpligt på många håll. Inom stora delar av Osby samt centrala delar av Lönsboda bör dock gemensamma lösningar eftersträvas (fjärrvärme, närvärme).

Kommunen ser ingen anledning till att det inom överskådlig framtid skall påbörjas torvbrytning för energiändamål.

Redovisning av energifrågor på kommuntäckande plankartan

Befintlig 400, 130 eller 50 kV-ledning

Större vattenkraftverk * Genastorp (D5)

Resor, transporter och infrastruktur

Mål

Osby kommun ska vara en tillgänglig kommun som det är lätt att nå med ett bra vägnät och goda kommunaktioner som tillgodoser medborgarnas och näringslivets behov. Kommunen ska medverka till effektiva, hållbara och miljövänliga transporter.

Goda kommunikationer

Goda kommunikationer är en överlevnadsfråga för Osby kommun. Med de stora förändringar som sker inom näringsliv och samhället i övrigt, är det viktigt att kommuninvånarna kan förflytta sig smidigt inom kommunen samt från och till andra platser i regionen - för arbete och utbildning.

Osby kommun med sin stora tillverkningsindustri är dessutom beroende av att transportsystemet fungerar väl.

Inom kommunen finns en väl utbyggd IT-infrastruktur som täcker i princip hela kommunen. Detta ger god service åt invånarna, och - inte minst - goda utvecklingsförutsättningar för företagen.

I den fysiska planeringen är det praktiskt att behandla järnvägar och vägar som separata system. Sett ut transportköparens/resenärens eller trafikooperatörens synpunkt är det däremot viktigt att se hela transporten/resan som ett sammanhängande system.

Åkerinäringen är väl företräd i kommunen.

Järnvägar

Två järnvägar löper genom kommunen, Södra stambanan (dubbelspår) samt banan Olofström-Älmhult. Längs Södra stambanan finns järnvägsstation med tågstopp i Osby. I Osby sker också viss vagnslasthantering.

Banan Olofström - Älmhult har f.n. bara gods- trafik, bl.a. med leveranser mellan Olofströmsverken och Volvofabrikerna i Göteborg. Ingen godshantering sker inom kommunen, även om banan går genom en så företagsrik ort som Lönsboda. Osby kommun medverkar i ett projekt (Sydostlänken) som syftar till att bygga ut denna järnväg, så att den ansluts till Blekinges kustbana och hamnarna där. På sikt skulle det också kunna möjliggöra persontrafik på banan.

MER OCH SNABBARE TRAFIK PÅ SÖDRA STAMBANAN

Trafiken på Södra stambanan utvecklas ständigt. Antalet tåg ökar, likaså hastigheterna, på sikt kanske också tågens längd.

Maxhastigheten på stambanan är 200 km/tim. Maxhastigheten kan komma att höjas till 250 km/tim. Förbi perronger, där passagerare kan stå och vänta, kan högsta tillåtna hastighet bli så hög som 240 km/tim. Den ökade hastigheten innebär att kommunen behöver ta större hänsyn till buller, vibrationer och säkerhet vid planering av åtgärder nära banan.

Kommunen har beredskap för att i samverkan med Trafikverket utreda förutsättningarna för sådan hastighetshöjning. Redan nu beaktar kommunen risken för ökat buller och mer vibrationer genom att utöka skyddszonerna längs järnvägen när nya bostäder planeras. Enligt dåvarande Banverkets samrådsyttrande bör ny bebyggelse inte placeras inom 30 meter från närmaste spårmit.

Osby ingår i ett nätverk av kommuner (Stambanan.com) som driver på utvecklingen av Södra stambanan.

HÖGHASTIGHETSJÄRNVÄG?

Regeringen har beslutat att inte påbörja byggandet av höghastighetsjärnvägar under innevarande planperiod (2010-2021), även om frågan är väl utredd.

Frågan om höghastighetsjärnvägar kommer nog upp igen i nästa planeringsomgång (påbörjas 2011). Om höghastighetsbanor byggs, kommer en av dem att förbinda Stockholm med Malmö/Köpenhamn. Olika sträckningar har föreslagits. En av dessa ligger i Södra stambanans stråk.

PERSONTRAFIK PÅ JÄRNVÄG

Södra stambanan genom Osby ger goda förutsättningar för resor till angränsande kommuner

och regioner. Kommunen arbetar målmedvetet för att öka antalet tåg på Södra stambanan som stannar i Osby. På regional nivå finns det behov av ytterligare förbättringar i resmöjligheterna norrut mot Växjö och söderut mot Lund-Malmö-Köpenhamn. Viktiga orter i närarbetsmarknaderna som nås per tåg är Älmhult, Hässleholm och Kristianstad.

Även om tågförbindelserna till och från Osby förbättrats de senaste åren är de inte tillräckliga. Under sommaren 2006 presenterade Skåne Nordost därför en utredning som föreslog ett nytt järnvägsupplägg för Pågatåg med Hässleholm som nav. Projekt "Pågatåg Nordost" har drivits vidare i samarbete mellan kommunerna i Skåne Nordost, näringslivet i regionen och ett antal grannkommuner. Förslaget har behandlats positivt av regeringen och kommer att genomföras.

Osby kommun har arbetat aktivt för idén, som innebär pågatågstopp i Osby och Killeberg, ska kunna förverkligas. I översiktsplanens avsnitt om Killeberg redovisas förslag på placering av ny perong.

En viktig förutsättning för utveckling av pend-

lingsmöjligheten med tåg är att det finns bra tillgång till parkeringsplatser i nära anslutning till järnvägsstationen. I dagsläget kan det vid vissa tider vara svårt att hitta en parkeringsplats.

GODSTRAFIK PÅ SPÅR

Osby kommun har medvetet och aktivt satsat på industrispårutbyggnad på Nordöstra Industriområdet. Med ett förbigångsspår till Stambanan har nyttjandet av industrispåret förstärkts och områdets attraktivitet ökat. Genom medverkan i särskilt vagnsbolag, har kommunen stöttat utvecklingen av vagnslasthantering i Osby. Detta är en viktig profil för utbyggnad av näringslivet i centralorten. F.n. växlas i snitt 1200 godsvagnar om året i Osby.

Förutsättningarna för att fler befintliga och nya företag ska få spåranslutning till sina tomter kommer att möjliggöras genom fortsatt spårutbyggnad i nordöstra industriområdet, se avsnittet om Osby tätort.

Containerhantering lastbil/tåg sker inte i Osby. Containerterminal finns på nära håll i Älmhult.

Ställningstaganden om järnväg

Befintliga järnvägar bör ges utökad trafik.

Vid planering av nya bostäder ska lägen undvikas nära befintliga järnvägar, för att inte ytterligare spä på buller-, vibrations- och säkerhetskonflikter. Samtidigt förutsätter kommunen att Trafikverket och tågoperatörer beaktar befintlig bebyggelse i sin planering.

Möjligheterna till arbetspendling per tåg till/från Hässleholm/Lund/Malmö respektive Älmhult/Växjö behöver förstärkas ytterligare.

Möjligheten för fler parkeringsplatser för pendlare i nära anslutning till järnvägsstationen måste ses över.

Kommunen deltar aktivt i arbetet för Pågatåg i Skåne Nordost med Hässleholm som nav och planerar för framtida pågatågstopp i både Osby och Killeberg.

Nordöstra industriområdet byggs ut med industrispår.

Redovisning av järnvägar på kommuntäckande plankartan

Befintlig järnväg

* Södra stambanan

* Järnvägen Älmhult – Olofström

Vägar och vägtrafik

En stor riksväg, Rv 19/23, går genom kommunen i nordsydlig riktning. Den löper strax öster om Loshult, Killeberg och Osby. Rv 23 utgör en viktig förbindelse bl.a. i stråket Oskarshamn-Växjö-Hässleholm-Malmö. Rv 19 (som delar sig från Rv 23 alldeles söder om kommunen) leder till Kristianstad-Ystad.

Väg 19/23 är en 2+1-väg med mittlina. Övriga allmänna vägar har varierande standard. Ett förslag till prioriterat vägnät har arbetats fram för Nordöstra Skåne som underlag för lämpliga hastighetsgränser på vägarna i området. För Osbys del är det vägnätet runt Lönsboda som berörs. Förslaget har tagits fram av dåvarande Vägverket i Skåne i samarbete med Osby, Östra Göinge och Kristianstad kommuner samt Region Skåne.

Arbetet har bland annat handlat om att bestämma vägnätets betydelse och funktion för de deltagande kommunerna. Viktiga vägar som används för arbetspendling och olika typer av serviceresor har pekats ut. Dessa vägar binder också samman områdets olika delar och kopplar till viktiga regionala och nationella vägar utanför området. Med utgångspunkt i de utpekade viktiga vägstråken finns förslag på önskvärda hastighetsgränser som i sin tur resulterar i förslag till förbättringsåtgärder. De föreslagna förbättringsåtgärderna har nu arbetats in i Region Skånes investeringsplaner och i Trafikverkets åtgärdsplaner.

För Osbys del har följande vägstråk med krav på hastighetsgränser mellan 80-90 km/tim pekats ut

* Osby – Lönsboda – Länsgränsen Blekinge (Tvärleden)

* Hässleholm – Broby – Sibbhult – Lönsboda – Tingsryd

* Kristianstad - Immeln - Lönsboda - Älmhult

Ett antal ytterligare vägar bedöms ha viktig funktion men inte utgöra stråk. Betydelsen av dessa är mer lokal och inte lika stor som för stråken, men vägarna bör ändå lyftas fram som mer betydande än resterande vägnät. För Osbys del handlar det här om vägen Osby – Glimåkra – Sibbhult.

TVÄRLEDEN

För kommunen – och även för bl.a. Markaryds och Olofströms kommuner – är det viktigt att den s.k. **Tvärleden** kan utvecklas med tillräcklig standard. Tvärleden förbinder Halland med Blekinge, (Halmstad - Markaryd - Osby - Lönsboda - Olofström - Karlshamn). Leden innebär bl.a. att Osby och Markaryd knyts samman som arbets- och bostadsmarknader. Leden är dessutom viktig för transporter mellan Olofströmsverken och Volvo i Göteborg.

Tvärledens sträckning förbi Lönsboda (söder om) utreds f.n. av Trafikverket. Den sträckning som visas på plankartan, är inte slutligt fastställd.

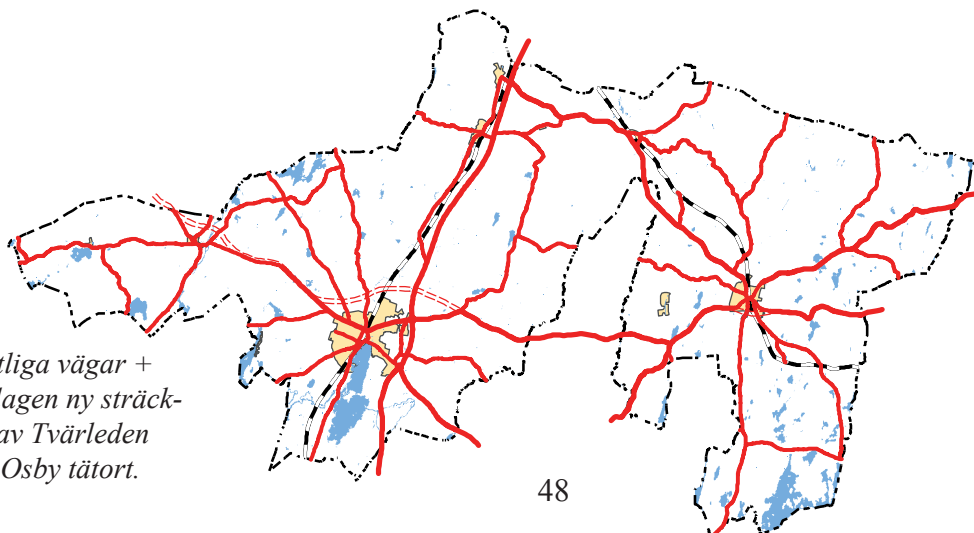
Kommunen har tillsammans med dåvarande Vägverket genomfört en idéstudie för en framtida förbifart av Tvärleden norr om Osby. Mittlinjen för ett några hundra meter brett vägreservat redovisas på den kommuntäckande kartan och i avsnittet om Osby tätort.

I avvaktan på en framtida förbifart av Tvärleden används den befintliga genomfarten genom Osby tätort. I samarbete med Trafikverket ska trafiksäkerheten utmed genomfarten kartläggas och förbättras.

Tvärledens sträcka Osby-Markaryd (som passerar norr om Visseltofta) påbörjades sommaren 2009 och beräknas vara klar 2011.

Källa: PM Idéstudie vägkorridor för tvärleden förbi Osby. Tyrens 2007-03-30.

*Befintliga vägar +
föreslagna ny sträckning
av Tvärleden
förbi Osby tätort.*

ÖVRIGA VÄGAR

Lv 121 har god standard Loshult-Hökön-Lönsboda med 9 meters bredd. Öster om Lönsboda är standarden sämre med en smalare och krokigare väg med sämre siktält. Vägen blir bättre igen när man passerat länsgränsen.

Lv 2127 mellan Osby – Lönsboda är en mycket viktig väg för förbindelsen mellan kommunens två största tätorter. Den ingår också i Tvärleden. De sträckor som inte tillåter en hastighet på 80-90 km/tim måste åtgärdas (gäller också delen genom Ö. Göinge kommun).

Lv 2101 och 2056 mellan Lönsboda och Kristianstad är ett viktigt pendlingsstråk och den väg som Lönsbodaborna kör bl.a. till Kristianstad för sjukhus- och servicebesök. Det är också utryckningsväg för ambulansen. Väg 2101 trafikeras av Skånetrafikens bussar. Det är viktigt att väg 2101 och 2056 håller en god standard som möjliggör trafik i 80-90 km/tim.

Lv 119 är en viktig diagonal Hässleholm-Broby-Lönsboda-Tingsryd. För resenärer från Lönsbo-

da mot Hässleholm (bil eller buss) ger den krokiga och backiga vägen från vägskälet vid Stenhagen och vidare mot sydväst ett uselt resande. Denna sträcka måste åtgärdas.

Likaså finns en sträcka på Lv 119 öster om Lönsboda (från Tosthult till strax före länsgränsen) som är mer charmig än rask. Sträckan på andra sidan länsgränserna genom Blekingespetsen och sedan in i Småland är däremot av god standard. Här får Skåne skämmas.

Rv 19/23 är av god standard med 2+1-väg mellan Älmhult och Hässleholm respektive Broby. Två rondeller bidrar till att anslutningarna mot Osby tätort blir säkra. Dessutom har vägen i hela sin sträckning genom kommunen försetts med ett parallellt gång- och cykelstråk, delvis på GC-bana, delvis på alternativa vägar med ringa biltrafik.

För att skapa bättre förbindelser mellan bl.a. östra Skåne och mellansverige, finns utredningar om att ansluta väg 19 till E4:an via en diagonal väg från Älmhult. Ett sådant projekt är angeläget ur Osby kommuns synpunkt.

Ställningstaganden om gator och vägar

Utbyggnad av Tvärleden är mycket angelägen. Kommunen har gjort följande prioritering av Tvärledens delar: 1. Förbi Visseltofta (påbörjad) 2. Förbi Lönsboda 3. Förbi Osby

Planering av ny bebyggelse i berörda tätorter kommer att anpassas till en framtida Tvärled.

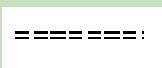
Viktiga landsbygdsvägar för pendlare måste ges en genomgående hastighetsstandard på 90 km/tim. Detta kräver förbättringsåtgärder längs delar av vägarna.

Redovisning på kommuntäckande plankartan

Viktigare allmänna vägar.

- * Rv 19/23 (F1 - D5)
- * Lv 121 (F1 - J4) (Loshult-Lönsboda-länsgränsen mot Blekinge)
- * Tvärleden (C3 - J4) i de delar som kommer att gå i nuvarande sträckning

Framtida nya vägsträckningar

- * Tvärleden förbi Visseltofta (norr om) (BC3)
- * Tvärleden förbi Osby (norr om) (DE4)
Markeringen utgör mittlinje i ett några hundra meter brett vägreservat.
- * Tvärleden förbi Lönsboda (söder om) (H4)

Gång- och cykelvägar

I Osby kommun finns en cykelled mellan Kristianstad och Älmhult. Den följer i huvudsak väg 19/23. Vägverket har svarat för de investeringar som krävts för att separera cykeltrafiken från biltrafiken. Vägverket har även svarat för väg- och avståndsskyltning.

En framtida målsättning är att binda samman kommunens olika orter med säkra cykelvägar. En målsättning som kan sammanfalla med vägverkets arbete med att skapa cykelvägar i Skåne.

Kommunen har i tätorterna Osby, Lönsboda och Killeberg byggt ut separata gång- och cykelvägar. De sträckor som prioriterats har varit där barn går och cyklar för att komma till skolan. Det är viktigt att de sträckor som byggts ut binds samman till fullständiga cykelleder. I tätorternas centrala delar är det inte möjligt att ha separerade cykelvägar utan här måste cyklisterna hänvisas till den ordinarie körbanan. I de centrala delarna blir det därför än viktigare att göra korsningspunkterna så säkra som möjligt. Det kan vara en kombination av åtgärder där hastighetsnedsättningar som gupp och avsmalningar kombineras med ljussignaler.

Persontrafik - buss

För många av kommuninvånarna är buss det enda kollektiva transportmedel som står till buds.

Den viktigaste pendlingsbussen, linje 539, går mellan Lönsboda och Osby, med 12 dubbelturer på vardagar (se karta). Andra viktiga pendlingslinjer är linje 562 Älmhult-Lönsboda-Olofström (9 turer), linje 536 Osby-Hästveda-Hässleholm (10 turer), Skåneexpressen nr 7 Älmhult-Killeberg-Osby-Broby-Kristianstad (10 turer). De Lönsbodabor som vill åka mot Kristianstad, får välja linje 541 Lönsboda-Sibbhult-Broby (5 turer) och byta till Skåneexpressen i Broby.

Vissa linjer och delsträckor, har ganska tätt mellan hållplatserna, t.ex. 562 förbi Hökön. Linje 539 har däremot bara tre hållplatser på de delar som inte ligger inne i Osby eller Lönsboda.

Den som vill bygga och bo på landet ser närhet till busshållplats som en viktig lokaliseringsfaktor. Det finns en påtaglig risk att Skånetrafiken drar in en hållplats vid sin årliga revidering av trafikupplägget, t.ex. för att minska restiderna på en viss linje. För att skapa stabila villkor för bosättning på landet, är det viktigt att nuvarande busslinjer ut-

vecklas samt att välbelägna busshållplatser finns kvar i sina nuvarande lägen.

Flera av kommunens ytterområden kan nå tätorterna med närtrafik. Syftet med trafiken är i huvudsak att göra servicen i tätorten tillgänglig för alla kommunens invånare. Närtrafik erbjuds fem dagar

i veckan, turerna förbeställs via telefon och avgiften är den samma som för Skånetrafiken i övrigt.

Som ett led i arbetet för hållbara transporter med minskade utsläpp bör det på sikt tillskapas en kollektiv tätortstrafik i Osby tätort och på så sätt binda ihop bostadsområden och centrum.

Ställningstaganden om busstrafik

Slå vakt om närtrafiken och befintliga busslinjer och verka för ökad turtäthet.

Befintliga busshållplatser får ej dras in.

Nya bostadsområden och verksamhetsområden ska lokaliseras så att de stöder utvecklingen av ytterligare kollektivtrafik.

Kommande bebyggelseplaneringen i Osby tätort ska underlätta för en eventuell framtida tätortstrafik med buss.

Bussar vid järnvägsstationen i Osby

Näringsliv och företagande

Mål

Osby kommun ska erbjuda ett företagsvänligt klimat med en smidig kommunal förvaltning som ger god service med hög kvalitet. Det ska vara så enkelt som möjligt att starta, etablera, driva och utveckla företag i Osby kommun

Sysselsättning och företag

Den största delen av kommunens yrkesverksamma befolkning är sysselsatt inom tillverkningsindustri, handel och vård. Tillverkningsindustrin består främst av trä- och verkstadsindustri. Sysselsättningen, drygt 27%, inom tillverkningsindustrin är avsevärt högre än snittet för riket.

Osby kommun är en av landets mest företags-täta kommuner räknat per invånare. Merparten av dessa finns inom tillverkningsindustrin. Näringslivet har under senare år kompletterats med företag inom den högteknologiska plastindustrin samt IT-branschen. Huvudparten av kommunens näringsliv utgörs av små och medelstora företag. En stor del av dessa är verksamma som underleverantörer.

De mest framträdande och lite större företagen i kommunen är - i Osby - BRIO AB, Swanson's Travel AB, Osby Glas AB och SRS Sjölanders, Ekstrand och Son AB och Lekolar samt - i Lönsboda

- Nolato STG AB, Trio Perfekta AB och Triplan AB. Osby kommun är största arbetsgivaren. Inom privata sektorn är IKEA i Älmhult det företag som sysselsätter flest invånare från Osby kommun.

Osby och Älmhults kommuner utgör idag en gemensam arbetsmarknadsregion (LA-område) vilket bland annat framgår av pendlingsstatistik.

Den totala dagliga arbetspendlingen till och från kommunen uppgår till ca 3200 personer varav drygt 1100 personer pendlar in till och drygt 2200 pendlar ut från kommunen vilket innebär en nettoutpendling på drygt 1000 personer.

Viktiga arbetsställen för kommunens utpendlare är förutom IKEA-koncernen i Älmhult också Volvo-Olofströmsverken i Olofström, Färe industricenter (tidigare Scania) i Sibbhult, Tarkett i Broby/Hanaskog, Nibe-koncernen i Markaryd samt vården i Hässleholm och Kristianstad.

Industrihotell på Västra industriområdet i Osby

Behov av mark och lokaler

Det är angeläget att översiktsplanen redovisar tillräckligt stora områden för ny industri och andra verksamheter. Däremot är det svårt att prognostisera vad som kan menas med ”tillräckligt stora”. Ett företag med intresse för att etablera sig eller

expandera i Osby kommun, måste ha alternativa tomter att välja på - när det gäller ort, läge i orten och storlek. Samtidigt belastar det den kommunala ekonomin att lägga ut alltför stora markreserver.

Ställningstaganden om verksamhetsområden

För Osby tätort bör det alltid finnas en planreserv (områden utpekade i översiktsplanen) på minst 500 000 m² (50 ha) mark. Det bör alltid finnas minst en tomt på ca 20 000 m², och fyra på ca 10 000 m² (i alternativa lägen), klara till försäljning.

För Lönsboda bör det alltid finnas en planreserv på minst 100 000 m² (10 ha) mark. Det bör alltid finnas minst en tomt på ca 10 000 m² klar till försäljning.

För Killeberg bör det alltid finnas en planreserv på minst 50 000 m² (5 ha) mark. Det bör alltid finnas minst en tomt på ca 10 000 m², klar till försäljning.

För Visseltofta bör det alltid finnas en planreserv på minst 10 000 m² mark.

Redovisning av verksamhetsområden på kommuntäckande plankartan

Översiktsplanen pekar ut nya verksamhetsområden i Osby, Lönsboda, Killeberg-Loshult samt nära Visseltofta.

Nytt verksamhetsområde

* Öster om Visseltofta (C3)

För övriga planerade verksamhetsområden -se mer detaljerade kartor:

Separat plankarta för Osby tätort, sid. 62

Illustrationskartor för Lönsboda respektive Killeberg/Loshult, sid. 71 och 73

Bostadsförsörjning

Mål

Kommunen skall

- Utveckla ett bostadsbestånd som ger det enskilda hushållet stor frihet i valet av bostad, både när det gäller läge, upplåtelseform och storlek.
- Skapa nya bostäder i attraktiva lägen som stimulerar inflyttning till kommunen.
- Verka för balans på bostadsmarknaden genom ny- och ombyggnader där efterfrågan är stor och genom att avveckla bostäder där det råder ett påtagligt överskott på bostäder. (Ur kommunens bostadsförsörjningsprogram 2004)

Bostadsområden skall planeras så att de ger en god boendemiljö med betryggande avstånd till buller- och andra utsläppskällor, och med närhet till grönområden och rekreationsytor. De ska förbindas med centrum via gång- och cykelbanor. (Ur Kommunens miljömål God bebyggd miljö.)

Översiktsplanen skall anvisa tillräckliga möjligheter för byggande av nya bostäder, motsvarande optimistiska bedömningar av kommunens framtida befolkningsutveckling.

Bostadsbeståndet

Kommunen har ca 12600 invånare fördelade på ca 6200 bostäder. Bostäderna utgörs till ca 70% i småhus och 30% i flerbostadshus. Av bostäderna i flerbostadshus tillhör knappt 1/3 bostadsrättsföreningar.

De statistiska uppgifterna över bostadsbeståndet är osäkra. Senaste Folk- och bostadsräkningen genomfördes 1990.

Osbybostäder AB, Osby kommuns allmännyttiga bostadsföretag uppger att man för tillfället i princip inte har någon lediga hyreslägenhet.

Det finns drygt 100 helt byggklara tomter i kommunal ägo, varav ca 40 i Osby och drygt 30 i Lönsboda. Övriga är fördelade på Killeberg, Loshult och Hökön.

Förutom de kommunala finns också ganska många privatägda byggklara tomter.

Bostadsbyggandet har efter att ha legat lågt ett antal år nu åter ökat. 2008 färdigställdes i kommunen 13 småhus och 21 lägenheter i flerbostadshus.

Framtida bostadsbehov

Översiktsplanens ställningstagande för bostadsbyggandets omfattning måste baseras på prognoser, andra bedömningar och inte minst kommunens ambitionsnivå.

Den optimistiska befolkningstillväxt som planen ska ge utrymme för (13 500 invånare år 2025-se tidigare avsnitt om befolkning) innebär en befolkningsökning på 900 personer. Detta skulle motsvara ett behov av ca 500 nya bostäder.

För Osby tätort innebär motsvarande siffror en befolkningsökning på 500 personer, vilket motsvarar ett behov av ca 275 nya bostäder.

Till detta kommer behovet av nya bostäder eftersom det kommer att bo allt färre personer per lägenhet. Vidare bör planen vara flexibel när det gäller vilka orter och var i orterna framtida invånare vill slå sig ner. I vissa fall kan dessutom tillkommande attraktiva bostäder innebära att befintliga bostäder till slut står mer eller mindre tomma och måste rivas. Nya bostäder kan alltså till en del komma att ersätta befintliga.

Kommunens bostadsförsörjningsprogram från 2004 har varit en viktig grund för denna översiktsplan. Förändringarna går dock snabbt och arbetet med ett nytt bostadsförsörjningsprogram kommer snart att inledas.

Placering och utformning av bostäder

Vid planering av nya bostäder är det naturligtvis i första hand efterfrågan som styr placering och utformning. Samtidigt är det svårt att förutse hur efterfrågan ser ut om 10 år och mer. Översiktsplanen ska därför ge alternativ.

Av bl.a. kommunalekonomiska skäl, måste

kommunen välja ut ett begränsat antal orter och områden där den väljer att satsa. Beträffande de olika orternas utveckling, se särskilt avsnitt.

I någon mening går det ändå att idag ange vad som även i framtiden kommer att betraktas som attraktiva bostäder.

Ställningstaganden om bostäder

Översiktsplanen ska förbereda för minst 1000 nya bostäder fram till 2025, varav minst 500 i Osby tätort.

Mer preciserade ställningstagande om bostadsbyggnadsbehovet i övriga orter, görs i samband med kommande fördjupning av översiktsplanen för dessa.

Kommunens tre tätorter (Osby, Lönsboda, Killeberg/Loshult) planeras för att möjliggöra fortsatt byggande av både småhus och flerbostadshus. I Visseltofta och Hökön finns gällande planer för nya småhus.

Kommunen ser positivt på ökad bosättning på landsbygden, där detta kan ske utan att störa areella näringar och andra intressen. Om möjligt bör bostäderna placeras högst 2,5 km från busshållplats eller järnvägsstation.

Nya bostäder placeras och utformas så att de kan beskrivas som attraktiva. Med dagens värderingar behöver då minst en av följande egenskap vara uppfylld.

- Trafiksäkert och barnvänligt
- Nära sjö eller vattendrag
- Centralt i tätort med stort serviceutbud inom nära räckhåll
- Närhet till god kollektivtrafik
- Vacker landsbygd
- Möjlighet till hästhållning

Redovisning på kommuntäckande plankartan

Översiktsplanen pekar ut ett antal områden för nya bostäder. De finns inte utritade på den kommuntäckande kartan, bara på de mer detaljerade kartorna för respektive ort.

Omsorg och boende för äldre och funktionshindrade

ORDINÄRT BOENDE

Antalet och andelen äldre personer i befolkningen i Osby kommun kommer att öka kraftigt från och med 2020. Särskilt kraftig är ökningen bland dem över 85 år. Det ordinära bostadsbestån-

det behöver utvecklas för att kunna tillgodose det växande behovet av bostäder anpassade till en åldrande befolkning.

Många äldre vill bo kvar i sin invanda miljö och målsättningen i kommunen är att äldre ska kunna välja sitt boende. På den öppna marknaden ska det finnas välanpassade lägenheter för ett bekvämt boende även om behoven förändras.

En väl utbyggd hemtjänst i kombination med

fysiskt tillgängliga lägenheter har stor betydelse för för dem som önskar bo kvar i sina bostäder eller i det bostadsområde där de redan bor. För personer med nedsatt funktionsförmåga är tillgänglighetsskapande åtgärder som t ex hissinstallation avgörande. Det är av stor vikt att de bostäder som byggs inom det ordinära bostadsbeståndet uppfyller bygglagstiftningens krav på tillgänglighet.

I Osby kommun finns idag en efterfrågan på fysiskt tillgängliga och centralt belägna lägenheter i såväl Osby tätort som Lönsboda.

TRYGGHETSBOSTÄDER

Kommunala äldreboenden, s k särskilda boendeformer, är idag förbehållna personer med mycket stora vård- och omsorgsbehov. Många äldre upplever att det är ett för stort glapp mellan bostaden i det ordinära boendet och det särskilda boendet. För dessa behövs det en alternativ boendeform där bostaden och dess omgivning är tillgänglig, där det är nära till service och där det finns möjligheter till meningsfull tillvaro i gemenskap med andra.

Trygghetsbostäder kan upplåtas till personer som har fyllt 70 år - med hyresrätt, kooperativ hyresrätt eller bostadsrätt. Utöver lägenheter med god tillgänglighet ska det finnas utrymmen för måltider, samvaro, hobby och rekreation. Trygghetsbostäder ska bemannas med personal på vissa tider för att skapa kontakt med de boende samt erbjuda gemensamma måltider och kulturella aktiviteter. Bostäderna ska vara planerade så att det

är möjligt att bo kvar om man får en funktionsnedsättning som kräver hjälpmedel.

Under 2010 inrättas åtta trygghetsbostäder på Marklundavägen i anslutning till Lindhem och lika många i Lönsboda i anslutning till Bergfast. 2017 är troligtvis efterfrågan på trygghetsbostäder större än tillgången och då behövs ytterligare trygghetsbostäder.

SÄRSKILDA BOENDEN

I kommunen finns fyra kommunala äldreboenden för personer med mycket stora behov av vård och omsorg dygnet runt. Två av boendena finns i Osby tätort, Lindhem och Rönnebacken och de övriga två, Soldalen och Bergfast, är belägna i Lönsboda. På samtliga boenden har man egen lägenhet och tillgång till gemensamhetsutrymmen som matsal och vardagsrum. Boendestandarden är överlag god även om den varierar beroende på byggnads- och renoveringsdatum. Sämst boendestandard är det i den äldre delen av Rönnebacken där 36 lägenheter saknar egen dusch och toalett.

LSS-BOENDE

I kommunen finns tre gruppboendestäder enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

På LSS-boendet finns personal tillgänglig dygnet runt och de boende får individuellt anpassat stöd av personal som ser till både de psykiska, fysiska och sociala behoven.

Ställningstaganden

Osby kommun är väl försörjt med platser inom de kommunala äldreboendena under förutsättning att det planeras för fler alternativa boendeformer t ex trygghetsbostäder samt att det sker en utökning av centralt belägna bostäder med hög tillgänglighet.

Kommunen bör pröva behovet av olika slags bostäder för äldre i alla detaljplaner som inkluderar områden med kommunal mark, där närhet till service och kommunikationer är tillfredsställande.

Den äldre delen av Rönnebacken behöver åtgärdas så att boendet uppnår godtagbar boendestandard antingen genom renovering av befintlig byggnad eller genom tillbyggnad.

Inom LSS-boendena är behovet av gruppboendestäder tillgodosett men det kommer att finnas behov av alternativa boendeformer som särskilt anpassade bostäder och servicebostäder.

Barn och utbildning

Mål

I Osby kommun är det livslånga lärandet högt prioriterat. Kunskap och lärande miljöer sätts i centrum för barn, ungdomar och vuxna. Verksamheten i kommunens förskolor och skolor bygger på samarbete och organiseras utifrån en helhetssyn på barn och ungdomar. I kommunen finns ett aktivt samarbete mellan skola och näringsliv. Kultur- och fritidsområdet och skolan har också ett nära samarbete.

Osby – den lärande kommunen

Få kommuner har ett så brett utbud av möjligheter till utbildning som Osby. I Osby kommun sätts det livslånga lärandet i centrum och här finns allt från förskola och grundskola till ett stort urval av gymnasiala och eftergymnasiala utbildningar.

FÖRSKOLEVERKSAMHET

Kommunens förskoleverksamhet bedrivs i elva förskolor och familjedaghem. I centralorten finns åtta förskolor och en i vardera Killeberg, Lönsboda och Visseltofta.

Sannolikt finns behov av tre permanenta nya förskoleavdelningar. Två av dessa ersätter tidigare provisorier. De nya avdelningarna kopplas till befintliga förskolor. Då kan eventuellt mark som inte ägs av kommunen behöva tas i anspråk.

FRITIDSHEM OCH FRITIDSKLUBB

I kommunen finns fem fritidshem för barn som går i förskoleklass till och med årskurs 3. Barn från årskurs 4 och 5 erbjuds fritidsklubb.

GRUNDSKOLA

I kommunen finns tre skolområden med sex grundskolor. Verksamheten är organiserad i spår från förskoleklass till och med årskurs 9. Varje spår har sin egen rektor. Möjlighet finns att profilera spår mot olika pedagogiska inriktningar eller intresseinriktningar.

Inom grundskolan i Osby kommun finns också särskoleverksamhet som är uppdelad i grundsärskola och träningsskola. Att gå i särsskola kan se olika ut. Vissa går tillsammans med grundskolans elever, dvs. integrerade i samma klass. Andra särskoleelever bildar egna klasser, men går tillsam-

Ekbäckeskolan

mans med grundskolans elever i samma skolbyggnad.

Kommunens grundskolor byggs om och renoveras för att passa modern pedagogik, samtidigt som lokalerna ska vara flexibla och anpassade till ett varierande antal elever.

Hasslarödsskolan är ombyggd och togs i bruk 2007 och på Parkskolan har inflyttning i renoverade och delvis nybyggda lokaler skett hösten 2008. På övriga skolor kommer successivt att planeras för ombyggnad.

GYMNASIESKOLA OCH VUXENUTBILDNING

Osby kommun har två gymnasieskolor. Ekbäckeskolan – där den nya delen invigdes år 2000 – är en av landets modernaste gymnasieskolor med sex nationella program som erbjuder olika inriktningar.

På Ekbäckeskolan finns också kommunens vuxenutbildning som omfattar skolformerna Komvux, Särsvux och Svenska för invandrare samt ut-

bildningar inom Yrkeshögskolan. Det finns också ett Lärcenter, vilket bland annat ger möjlighet till högskolestudier på distans.

Naturbruksgymnasiet är kommunens andra gymnasium och erbjuder fyra program - skogsbruk, jakt-viltvård, vildmark-äventyr och vattenbruk-sportfiske. Naturbruksgymnasiet tar emot cirka 200 elever i internatboende och har hela landet som upptagningsområde. På Naturbruksgymnasiet finns också en gymnasiesärskola.

Barn och ungdomar

Ca 24% av kommunens befolkning är barn och ungdomar under 19 år. Det är en relativt stor grupp. I plan- och bygglagen finns regler för medborgarnas inflytande i planprocessen, men barn och ungdomar är en stor grupp som vanligtvis inte får möjlighet att uttrycka sina åsikter. Lagen skiljer inte på barn, unga och vuxna utan alla har rätt att göra sin röst hörd.

Vuxna vet inte alltid bäst om frågor som rör barn och unga. Vägen till skolan som för en vuxen tycks vara enkel och säker kan för barnet vara kantad av farligheter och otrygghet. Barns rörelsemönster skiljer sig från vuxnas. Bostadsområdenas placering i förhållande till fritidsaktiviteter, skolor med mera påverkar barns och ungas möjlighet att röra sig fritt.

Planen säkerställer barns och ungas bästa i de åtgärder som berör barn och unga och som får

konsekvenser för dem. Elevråden på kommunens skolor har erbjudits möjlighet att delta i samrådsprocessen för översiktsplanen.

Diskussion

Antalet lokaler inom Osby kommuns skolor är väl tillgodosett och bedöms täcka behovet även på lång sikt. Det kan snarare handla om att behöva ta skollokaler ur bruk för att mer effektivt nyttja redan ombyggda skolor.

Osby och Lönsboda har självklart en framtid som skolorter, genom orternas och skolornas storlek. Även skolan i Killeberg har förmodligen sin framtid tryggad med tanke på en eventuell framtida pågatågsstation.

Skolan i Visseltofta har för närvarande ett tjugotal elever. Skolan har tidvis varit hotad av nedläggning på grund av vikande elevantal. Men kommunen har tagit ställning för att skolan under de närmsta åren ska finnas kvar.

Vid planering av nya bostäder, strävar kommunen efter att placera dessa i närheten av befintliga skolor. Detta underlättar för den enskilde (bl.a. trafiksäkerhet).

I bästa fall kan det också stärka elevunderlaget för en viss skola.

I Osby skapas dock i planen ett större sammanhängande utredningsområde kring naturbruksgymnasiet för att pröva användningen av detta område på lång sikt. Se vidare avsnittet om Osby tätort.

Ställningstaganden om barn och utbildning

Vid planering av nya bostäder, strävar kommunen efter att placera dessa i närheten av befintliga skolor.

Kommunens befintliga skolor bedöms täcka lokalbehovet även på lång sikt.

Tätorter och samlad bebyggelse

Mål

Kommunens tätorter ska ges goda utbyggnadsförutsättningar. Detta sker inte minst genom god framförhållning när det gäller fysisk planering och markförvärv.

Kommunens tätorter

Osby kommun har 3 tätorter enligt statistiska centralbyråns (SCB) definition (fler än 200 invånare i en samlad bebyggelse med högst 200 meter mellan husen).

Tätorter	Invånare 2009-12-31	Areal hektar
Osby	7.114	821
Lönsboda	1.888	228
Killeberg	570	107

Dessutom finns följande byar av tätortskaraktär med en befolkning på 75-150 personer

Hökön

Loshult

Visseltofta

Till detta kommer ett antal orter/områden med

samlad bebyggelse. Även dessa redovisas på den kommuntäckande plankartan. Begreppet samlad bebyggelse är hämtat från Plan- och bygglagen. Inom sådana områden tillämpas något högre krav på bygglovprövning än som gäller för övrig landsbygd. Översiktsplanens redovisning av vilka områden som ska räknas till samlad bebyggelse, utgår från byggnadsnämndens beslut.

I praktisk planering kan Killeberg och Loshult räknas som en ort, även om det är någon kilometer mellan orterna.

Flera av områdena med samlad bebyggelse ligger nära någon av tätorterna. De kan därför ingå i planeringen av dessa orter.

Parkskolan i Osby

Ortsstruktur

Osby är den självklara centralorten i kommunen. Här finns den största befolkningskoncentrationen (nästan 7000 inv.) och det största antalet arbetsplatser. Befolkningen ökar i centralorten, och här finns tendenser till brist på vissa bostadstyper. Mycket av den service som vänder sig till hela kommunen, finns i Osby. Osby är dessutom ett nav i det regionala kommunikationssystemet.

Lönsboda, kommunens näst största tätort (nästan 2000 inv.), är viktig för östra kommundelen.

Avståndet till större tätorter (Osby, Älmhult, Broby, Olofström) är 20-25 km. Service i Lönsboda är därför mycket viktig för invånarna i orten och ett stort omgivande landsbygdsområde. Företagen i Lönsboda går bra och här finns efterfrågan på industrimark. Tyvärr sker f.n. ingen tillväxt i befolkningsantalet, snarare tvärtom. Järnvägen Älmhult-Olofström går genom centrala samhället. Idag har samhället bara järnvägens nackdelar, inte dess fördelar.

Killeberg (nästan 600 inv.) har tillsammans med Loshult ett intressant läge mellan de expanderande orterna Osby och Älmhult. Inte minst närheten till Älmhult, har lett till efterfrågan på vilatomter i Loshult. Samtidigt innebär närheten att detaljhandel och annan kommersiell service har en tuff konkurrens. Förutsättningarna ändras radikalt, den dag det blir tågstopp i Killeberg.

I Killeberg finns flera företag. Närheten till

Älmhult, kan göra orten intressant för nyetableringar.

I **Visseltofta** har kommunen skola och förskola att slå vakt om. I själva kyrkbyn bor drygt 100 personer. Här finns företag, bl.a. inom turistbranschen med goda utvecklingsförutsättningar.

Hökön ligger längs järnvägen Älmhult-Olofström och uppstod som ett stationssamhälle. Här bor knappt 150 personer. I Hökön finns också ett stort sågverk.

Ställningstaganden om tätorternas utvecklingsmöjligheter

Osby är kommunens självklara centralort, där service som är gemensam för hela kommunen utvecklas.

Lönsboda är en viktig serviceort i östra kommundelen.

Utbyggnad i tätorter ska föregås av detaljplaneläggning.

Eftersom planeringsbehovet f.n. är störst i Osby tätort, görs i denna översiktplan en fördjupning för Osby, för att göra avvägning mellan konkurrerande markbehov

För Lönsboda och Killeberg/Loshult kommer separata fördjupningar av översiktplanen att påbörjas tidigast 2011.

Detaljplan och bygglov

Bebyggelseutvecklingen i kommunens sex större orter regleras med detaljplan. För ytterligare några områden finns detaljplan eller områdesbestämmelser som bl.a. anger principer för bebyggelseutvecklingen inom området - se ruta snästa sida

Till detta kommer ett antal områden som - enligt beslut i Miljö- och byggnämnden - är att betrakta som samlad bebyggelse. Inom dessa områden gäller mer omfattande krav på bygglov än vad som gäller för landsbygden i övrigt.

- * Dubbarp
- * Duvhult
- * Fjärculla
- * Genastorp
- * Gisslaboda
- * Gnubbarp/Höghult
- * Gräsljunga
- * Gullarp
- * Gylsboda
- * Holma
- * Holmö
- * Jonstorpsvägen Drivåområdet

Killeberg Köpmangatan

- * Karhult
- * Killeboda
- * Lilla Stockhult
- * Lönsboda utmed Tranebodavägen
- * Lönsboda norr om Kyrkhultsvägen
- * Marklunda Norra och Södra
- * N. Esseboda
- * Nybygden
- * Tommahult
- * Sibbarp
- * Skinnevik
- * Stora Stockhult
- * Västra o östra Flyboda
- * Ubbaboda

Redovisning av tätorterna på kommuntäckande plankartan

Orter/områden med detaljplan eller områdesbestämmelser. Bebyggelseutveckling inom dessa områden ska ske i enlighet med gällande planstämmler. När dessa orter byggs ut, krävs detaljplan.

- * Osby (DE4)
- * Lönsboda (H34)
- * Killeberg (E2)
- * Loshult (EF1)
- * Hökön (G2)
- * Visseltofta (B3)
- * Vesl junga (A3)
- * Brun kelstorp (C4)
- * Gun gekulla (F2)
- * Hägghults stenbrott (HI3)

Område med fördjupad översiktsplan

- * Osby med omnejd. Se separat karta

Utredningsområde

Fördjupad översiktsplan kommer att upprättas.

- * Lönsboda
- * Killeberg-Loshult

Fördjupad översiktsplan Osby

— Gång-cykel väg Osbysjön runt

==== Framtida viktig väg

■ Handel - centrum

▨ Allmänna byggnader

▨ Befintliga bostäder

■ Nya bostäder

■ Bostäder utveckling

▨ Utredningsområde

▨ Befintlig industri

■ Ny industri

■ Hästgårdar

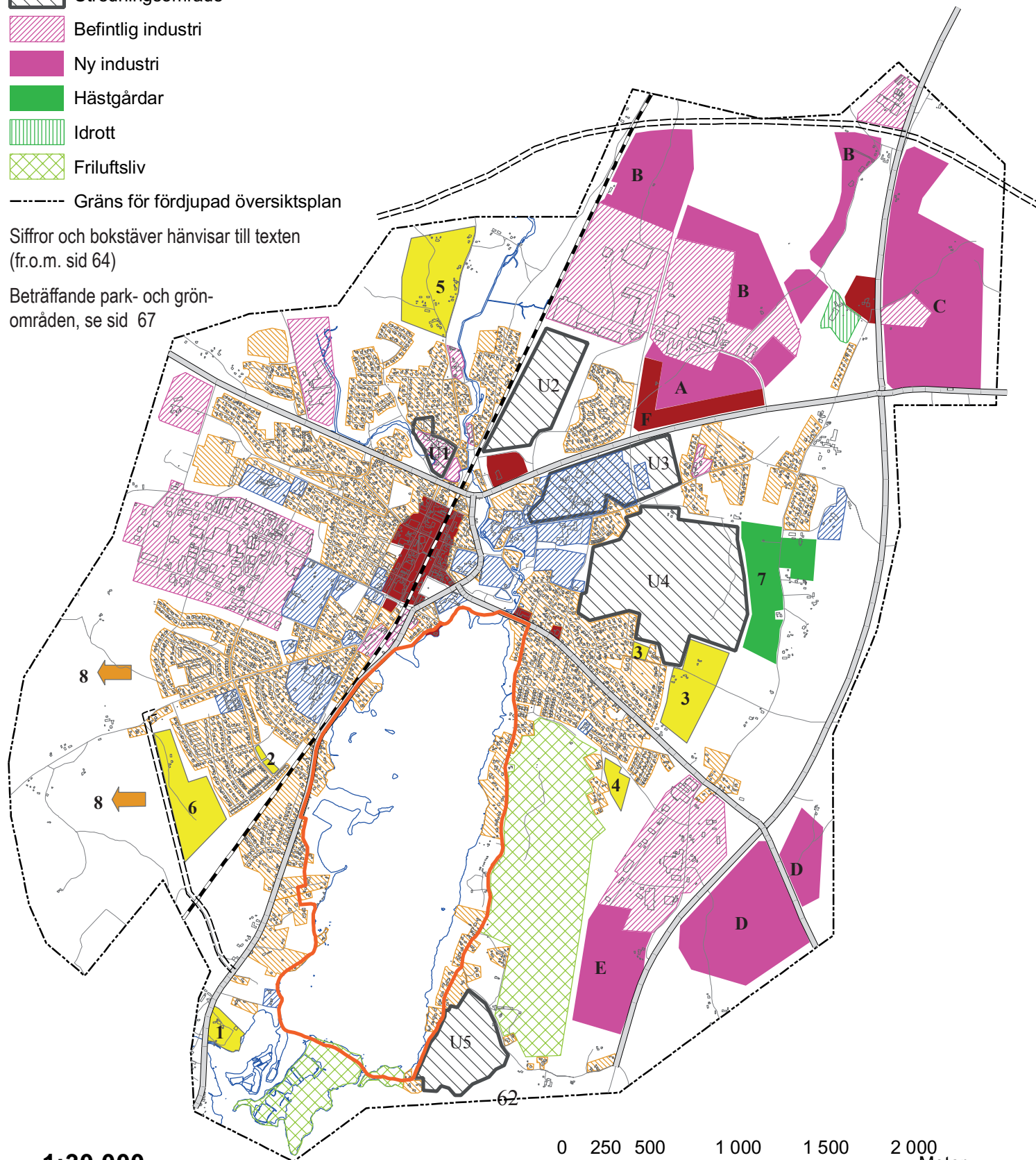
▨ Idrott

▨ Friluftsliv

----- Gräns för fördjupad översiktsplan

Siffror och bokstäver hänvisar till texten
(fr.o.m. sid 64)

Beträffande park- och grön-
områden, se sid 67

1:30 000

0 250 500 1 000 1 500 2 000
Meter

Osby tätort

Mål

Osby är centralorten i kommunen och skall växa och utvecklas. En stark och välrustad centralort är en förutsättning för en levande landsbygd och för livskraftiga tätorter och byar i omlandet.

Fördjupad översiktsplan

I Osby tätort finns många översiktsplanefrågor samlade på liten yta. Översiktsplanen är därför fördjupad för denna del av kommunen. Mål och övergripande frågor finns till stor del redovisade i tidigare kapitel.

Kartan här anger visar huvuddragen markanvändning och bebyggelseutveckling samt vissa vägar och GC-vägar. Tyngdpunkten ligger på att visa var förändringar avses ske.

Alla bebyggelse- och markanvändningsåtgärder av betydelse innanför den fördjupade översiktsplanens gräns kräver detaljplan. Åtgärder som försvårar avsedd framtida användning kan i regel ej medges.

Områden som får annan framtida användning än idag, är markerade med klar färg (fyra typer): Bostäder, industri, handel/centrum, bostäder i kombination med hästgårdar. Inom dessa områden krävs fortsatt planläggning. Alla dessa områden har getts en siffer- eller bokstavs-beteckning som hänvisar till text fr.o.m. sid. 64.

Större samlade områden som inte avses ändras till sin användning är skrafferade: Allmänna byggnader (skolor mm.), bostäder, industri, idrott. Befintlig handel/centrum har getts samma heltäckande färg som område med framtida handel/centrum.

Områden för vilka den framtida markanvändningen kräver ytterligare överväganden har getts en särskild beteckning: Utredningsområde. Där utredningsområdet ligger ovanpå en beteckning som avser pågående markanvändning gäller att den pågående markanvändningen ska fortsätta till dess en kommande utredning visar något annat.

Det sammanhängande området kring Klinten har getts beteckningen Friluftsliv.

Övrig mark inom planområdet har inte getts någon färgbeteckning. Inom Övrig mark ryms en del områden med gles men tätortsnära bebyggelse, skogs- och naturområden, jordbruksmark mm.

Utbyggnadsförutsättningar

Osby tätort är väl sammanhållen. Ingen punkt i tätorten ligger längre än 2,5 km (fågelvägen) från centrum och järnvägsstationen.

Tätorten ligger kring den smala Osbysjöns norra spets. Strax öster om sjön ligger Klinten, en kraftig skogklädd åsrygg. Mot väster och nordväst begränsas utbyggnadsmöjligheterna av mossmarker.

Norra Osbysjön är starkt påverkad av tätorten. Kopplingen sjö - tätort kan med fördel förstärkas. Södra Osbysjön däremot, har mer karaktären av sjö i naturlandskap.

Södra stambanan går genom tätorten och dess centrum. Den stora nordsydliga vägen Rv 19/23 löper ca 2 km öster om centrum. I senaste översiktsplanen tog tätorten klivet över Rv 19/23. Nya verksamhetsområden planerades då öster om vägen.

Även vid kraftiga vattenflöden är det ganska små områden runt Osbysjön som drabbas av översvämningar (se avsnittet Vatten, sid 41). Det är enbart vid Eksäterområdet utmed Ebbarp svägen som en något större del av ett bostadsområde berörs.

Bostäder

Utbyggnad av bostäder bör ske inom nuvarande tätort genom utnyttjande av redan upprättade planer och genom förtätning - som det finns goda förutsättningar för. Detta ger god hushållning med redan gjorda investeringar. Dessutom begränsas behovet av resor. Det blir t.ex. rimligt att ta sig mellan ortens olika delar per cykel.

Inte minst måste nya flerbostadshus (hyres- eller bostadsrätter) byggas centralt för att tillgodose den tydliga efterfrågan som finns för sådant boende.

Det går inte att skapa särskilt många nya bo-

städer i sjönära lägen. På östra sidan finns redan bebyggelse och turistanläggningar. Dessutom är Klinten ett för viktigt rekreativområde för att upplåtas för bostäder.

På västra sidan av sjön låser ortens avloppsreningsverk upp markanvändningen. Även trafikförhållandena påverkar utbyggnadsmöjligheterna på västra sidan.

Framtida större bostadsområden måste placeras längre bort från sjön. De verkligt stora utbyggnadsmöjligheterna för framtida bostäder och tillhörande service finns mot sydväst, i området kring Hasslaröd (6 och 9 nedan).

Förtätning

I Osby tätort finns förutsättningar för tillskapande av nya bostäder genom förtätning. Aktuella exempel: Osbybostäders hus på Palladiumtomten blev inflyttningsklara under 2007. 2009 invigdes bostäderna i kvarteret Våktaren.

I kommunens Centrumberedning pågår ett arbete med att identifiera mark i tätorten som skulle kunna nyttjas för förtätning. Det kan handla om såväl flerbostadshus som enstaka hus.

En förtätning skapar fler bostäder och utnyttjar redan gjorda investeringar. Den ger också möjlighet att försköna stadsbilden.

Centrumberedningens arbete handlar inte enbart om att ta fram lucktomter utan också om att identifiera byggnader som skulle kunna få förändrat användningsområde. Till exempel från kontor till bostäder.

Arbetet kommer att utmynna i en handlingsplan i linje med översiktsplanens intentioner.

Förslag till nya områden för bostäder

Översiktsplanen pekar ur ett antal nya områden för bostadsbyggande. Alla dessa bedöms vara möjliga att påbörja inom en tioårsperiod med hänsyn till plan- och markfrågor. Numren hänvisar till kartan på sidan 62.

OMRÅDEN MED HÖG PRIORITET

1 Hasslaröd syd. Omvandling av Industriområdet.

Lägenheter i låg bebyggelse ca 20 lägenheter
Området domineras idag av en industribyggnad

Foto: Tomas Lovén

Surfing mitt i Osby

nära Helgeåns utlopp i Osbysjön. Området ligger ca 2 km från Hasslarödsskolan (LMH) och ca 2,5 km från centrum. Området kan inte byggas samman med övriga tätorten p.g.a. av reningsverket som ligger emellan. Området har ändå ansetts som lämpligt för bostäder p.g.a. sitt natursköna och sjönära läge. Dessutom har buss 536 (med 9-10 turer i vardera riktningen) hållplats strax intill. Om inte bostäder planerats, fanns risk för att industriverksamheten skulle återupptas.

Området ligger strax utanför avloppsreningsverkets skydds- och säkerhetsområde som säkrades via områdesbestämmelser 1991.

Området är kommunägt och ej planlagt tidigare. Arbetet med detaljplan har inletts. Eftersom området ligger utanför verksamhetsområdet för VA kan anslutning till reningsverket ge högre exploateringskostnader än normalt.

2 Industrigatan. Komplettering av befintligt bostadsområde. Området bedöms rymma 8-12 lägenheter i radhus / kedjehus.

Området utgörs av en remsa längs Industrigatan. Remsan ingår i en naturliknande park med storleken 175x175 meter. En liten del av parken tas i anspråk med de föreslagna bostäderna. Fördelarna med att utnyttja denna förtätningmöjlighet bedöms överväga nackdelarna med att ta delar av en inte särskilt frekventerad parkmark i anspråk. Avståndet till Hasslarödsskolan (LMH) är drygt 400 meter och till centrum ca 1 km.

Del av den nya bebyggelsen hamnar ca 100 meter från Södra stambanan.

Teknisk försörjning löses enkelt genom anslutning till befintliga system. Området utgör park-

mark i gällande detaljplan och är kommunägt.

3 Kråkeskogen Nyetablering och utvidgning av befintligt område. Området planeras för villabebyggelse och rymmer då 50-55 hus.

Området utgör idag övervägande skogsmark. Det ligger i anslutning till befintligt villaområde. Avståndet till Parkskolan (LM) är ca 1,3 km och till centrum ca 1,8 km.

Området ägs i princip av kommunen. En mindre del av området är detaljplanlagt tidigare. Verksamhetsområdet för VA kommer att utökas vilket innebär att området hamnar inom verksamhetsområdet. Exploateringskostnaderna bedöms bli normala.

OMRÅDEN MED MELLANPRIORITET

4 Öster Olsvägen Nyetablering. Området planeras för villabebyggelse och rymmer då ca 20 hus.

Området utgör idag obebyggd ängs- och skogsmark, men ligger intill ett befintligt villaområde och nära Klintens östsluttning. Avståndet till Parkskolan (LM) är ca 1,5 km och till centrum ca 2 km. En förskola ligger i grannkvarteret.

Husen hamnar ca 200 meter från Industriområde sydost, inte närmre än befintlig bostadsbebyggelse i området. Skyddszonen bedöms tillräcklig. En nordsydlig kraftledning passerar mellan den planerade villabebyggelsen och industriområdet.

Området är i privat ägo och är ej planlagt tidigare. Verksamhetsområdet för VA kommer att utökas vilket ger normala exploateringskostnader.

FRAMTIDA OMRÅDEN

5 Driveområdet. Nyetablering. Området pla-

neras för villabebyggelse och rymmer då ca 50 hus.

Området utgörs idag till stora delar av hagmark i sydostsluttning ner mot Driveån. Här finns enstaka bostadshus sedan tidigare. Avstånden till Parkskolan (LM) och Klockareskogsskolan (L) är båda ca 2 km. Till centrum är avståndet något kortare.

Området är privatägt och inte tidigare planlagt. Vid en eventuell exploatering utökas verksamhetsområdet för VA. Normala exploateringskostnader.

6 Hasslaröd väst. Nyetablering. Om området planeras för enbart villabebyggelse rymmer det ca 70 hus.

Området utgör den första etappen i utvidgning av tätorten mot sydväst, som diskuterades ovan. I tidigare översiktplaner har tanken varit att Mossvägen (som bl.a. kopplar Industriområde Väst mot Visseltoftavägen) skulle förlängas söderut i en stor båge och anslutas till Hässleholmsvägen (via tunnel under Södra stambanan). Nu skrotas denna idé (se Trafikleder nedan), vilket öppnar för utvidgning mot sydväst.

Området utgörs idag av skogsmark och till en del också ängsmark. Området ligger ca 1 km från Hasslarödsskolan (LMH) och drygt 1,5 km från centrum.

I princip är området privatägt och inte tidigare planlagt. Vid en exploatering utökas verksamhetsområdet för VA. Normala exploateringskostnader.

UTANFÖR PRIORITERINGSLISTAN

7 Söder Marklunda Område för hästgårdar.

Området utgörs huvudsakligen av ängsmark. Här finns redan små gårdar eller bostäder med stora tomter. Området kan utvecklas vidare med

Bostäder centralt i Osby

bostäder med stora tomter som kan rymma t.ex. hållning av hobbyhästar.

Området är mycket lämpligt för hästhållning eller minijordbruk. Miljö är lantlig med tätorten med sin service ligger ändå nära. Till Parkskolan (LM) är avståndet 2-3 km (beroende på vilken del man räknar från) och till centrum ca 500 m längre.

De delar av området som sannolikt kommer att bebyggas med bostäder ligger närmst ca 300 meter från Rv 19/23.

Teknisk försörjning löses från fall till fall. Marken är i privat ägo. Områdets framtida användning kommer att regleras via detaljplan eller områdesbestämmelser. Då kommer bl.a. att utredas allergizoner mm.

8 Hasslaröd sydväst. Utredningsområde för framtida bostadsförsörjning. Det bedöms rymma minst 300 lägenheter.

OMRÅDENA SAMMANTAGET

Områdena 1-7 kan byggas ut inom en 10-årsperiod om efterfrågan motiverar detta. Områdena ger tillsammans möjligheter att bygga ca 275 nya bostäder. Redan befintliga planer ger utrymme för ca 50 nya bostäder. Förtätningmöjligheter i centrum (ej studerade i denna plan) bedöms rymma ca 100 nya lägenheter. Tillsammans med Hasslaröd 300 nya lägenheter ger det en långsiktig utbyggnadsmöjlighet på ca 725 nya bostäder.

De utredningsområden som pekats ut (se sid. 67) kan eventuellt ge ytterligare möjligheter till bostadsbyggande i Osby tätort. Se beskrivning nedan.

Industri och handel

Utbyggnad av verksamhetsområden bör ske i tätortens östra del, i första hand som utveckling av befintliga områden. Dessa områden har fördelen att ligga på fransidan tätorten i förhållande till förhärskande vindriktning. Kopplingarna till den viktigaste vägen (19/23) och till industrispår vid Södra stambanan, blir dessutom goda.

Vid den senaste revideringen av översiktsplanen, lokaliserades ett antal verksamhetsområden öster om Rv 23. Genom de nybyggda rondellerna blev det rimligt ur trafiksäkerhetssynpunkt att öppna dessa attraktiva områden för exploatering.

Ett av verksamhetsområdena (F) pekats ut som lämpligt för storskaliga handelsetableringar. Det ger väl exponerat och lättillgängligt från en större trafikled. Handelsetableringar kan dess lämpa sig i

två andra områden (C o D).

Översiktplanen fördjupar sig inte i den utveckling som bör ske i centrum och övriga befintliga handelsområden. Särskilt för centrum, behöver planeringen fördjupas ytterligare.

Förslag till nya områden för verksamheter

A Utbyggnad av Industriområde NO åt söder. Område för lättare industri som trafikmatas från Vintervägen. Ansluter till handelsområdet (F). Närheten till bostäder kan begränsa verksamheten. I den östra delen får geoteknisk utredning ge riktlinjer för tomters färdigställande. Området ligger inom verksamhetsområdet för VA och med möjlighet till fjärrvärmeanslutning. Exploateringskostnaderna bedöms som normala. Storlek på tillkommande mark ca 16 ha.

B Utbyggnad av Industriområde NO åt norr och öster. Vid utbyggnad åt norr kan en tillgång till framtida förbifart av Tvärleden möjlig bli möjlig. (Se dock kommentar under Tvärleden på sid 68) Vid utbyggnad åt öster kan förlängning av industrispåret möjliggöras vilket dock bör utredas närmare både ur teknisk och ekonomisk synpunkt. Området ligger inom verksamhetsområdet för VA och med möjlighet till fjärrvärmeanslutning. Exploateringskostnaderna bedöms som normala. Storlek på tillkommande mark ca 55 ha.

C Industriområde öster Marklunda. Detaljplan finns för del av området avseende utställning och lagerhållning. Området ligger öster om riksväg 19/23 och Lars Dufva. Trafikmatning planeras ske söderifrån via Lönsbodavägen samt med anslutning till en framtida förbifart av Tvärleden i norr. Området ger också möjlighet till storskalig handel. Området förutsätter planskild GC-väg under/över väg 23/19, sannolikt placerad nära rondellen för Lönsbodavägen. Storlek på tillkommande mark ca 54 ha. Utbyggnadsmöjligheterna för området bör undersökas närmare.

D Söder och norr om Glimåkravägen. Industriområde välbeläget med nära tillgång och till och exponering mot riksvägen 19/23. Vissa handelsverksamheter kan lokaliseras inom området. Området förutsätter planskild GC-väg under/över väg 23/19. Planläggning av södra delen är inledd genom planprogram. Området är svårexploaterat med tillkommande höga kostnader. En fördjupad teknisk utredning av områdets möjligheter är in-

ledd. Storlek på tillkommande mark ca 44 ha.

E Industriområde Dubbarp. Området är en fortsättning söderut av Industriområde sydost och trafikmatas via detta. Området har möjlighet att annonsera sig mot riksvägen. Området är privatägt och förutsätter alltså inlösen av fastighet. I övrigt bedöms området ha normala exploateringskostnader. Storlek på tillkommande mark ca 21 ha

F Handelsområde Gamleby öster. Området ligger utmed Kälsvedsvägen och Lönsbodavägen och matas via en tillfart från Lönsbodavägen och en anknytning till Vintervägen. Området bedöms ha normala exploateringskostnader. Storlek på tillkommande mark ca 10 ha.

OMRÅDEN SAMMANTAGET

Totalt innehåller planen nya verksamhetsområden inom Osby tätort på ca 200 ha. Det tillgodoser mer än väl framtida behov som de angetts under avsnittet Näringsliv och företagande.

Grönområden

KLINTENOMRÅDET

Klinten är ett attraktivt natur- och friluftsmråde. Det ligger relativt högt, öster om Osbysjön med utsikt över sjön. I området finns naturstigar och ett elljusspår samt en skidbacke med lift och värmestuga. Skånleden passerar genom området och en av ledens rastplaster finns i slutningen mot Osbysjön.

ÖVRIGA PARKOMRÅDEN

I denna översiktstplan görs inga överväganden om park- och grönområden, hur dessa bör utvecklas och nya tillkomma. För detta krävs fortsatta studier, eventuellt i form av en särskild grönplan.

Utredningsområden

Områden som behöver studeras ytterligare, pekas ut som utredningsområde.

U1 KÄLLEDAL

Området ligger vackert vid Krusån, strax norr om Osby centrum och kan vara lämpligt att omvandla till bostäder. Inom området finns idag verksamheter och bl.a. kommunens förråd. Grundförhållanden och markföroreningar kan försvåra en bostadsexploatering. Därför kommer området att utredas.

U2 VÄSTRA GAMLEBY

Västra Gamleby - mellan Södra stambanan och bostadsområdet Gamleby, Nordöstra industriområdet och Netto - har studerats under planarbetets gång. Olika funktioner har övervägts. Områdets storlek: 18 ha

F.n. finns en övningsbana för golf i området. Den upptar 4 ha.

Längs Södra stambanan behövs ett reservat av tillräcklig bredd för att möjliggöra anslutnings- och uppställningsspår längs Södra stambanan upp till Nordöstra industriområdet.

Området behöver bli föremål för fortsatta överväganden, och avsätts därför som utredningsområde.

U3 OMRÅDE KRING NATURBRUKSGYMNASIET

Området upptas till stor del av naturbruksgymnasiet med sina byggnader och öppna arealer.

Kommunen köpte området i samband med att utbildningen överfördes från landstinget till kommunen. Området ligger centralt, 600-1200 meter från centrum fågelvägen. Även om en utbildning av den här typen behöver tillgång till åker- och skogsmark, verkar här ändå finnas plats för andra verksamheter, inklusive nybyggnation.

En utredning om områdets framtida användning kommer därför att göras. Denna inleds med att Naturbruksgymnasiet gör ett utvecklingsprogram där man redovisar sin framtida verksamhet och sitt långsiktiga behov av byggnader och ytor. Om det då visar sig att Naturbruksgymnasiet inte behöver använda hela området, inte ens på lång sikt, prövas om och hur området kan förtätas - t.ex. med annan kommunal utbildningsverksamhet eller med bostäder.

Området genomkorsas eller tangeras av ett antal av tätortens dagvattenledningar. Dessa - inklusive Driveån - skapar föroreningar och ojämna flöden ut i Osbysjön. Därför behövs åtgärder i just detta område i form av t.ex. sedimenteringsdammar. Detta skulle kunna förbättra Osbysjön kvalitet väsentligt. Även detta kommer att prövas i utredningen.

U4 OMRÅDE ÖSTER OM GRÄNSGATAN

Området är nästan helt obebyggt. Det består av skogs-, inägo- och mossmark. En stor kraftledning löper genom området. Ledningen matar Osby tätorts mottagningsstation, som ligger vid områdets västra kant.

Delar av området har tidigare fungerat som

kommunal avfallsanläggning. Deponeringen upphörde under 1970-talet. Några stora miljöproblem i eller intill soptippsområdet är inte kända.

Från centrum av området är det fågelvägen ca 1,5 km till Osby centrum. Detta talar för att området bör ges en aktiv användning i framtiden, om detta är möjligt med hänsyn till eventuella miljöproblem.

Därför kommer en förutsättningslös studie göras för att pröva om (delar av) området i framtiden bör tas i anspråk för bostäder eller verksamheter, eller om det bör utvecklas som natur- och strövområde.

U5 EBBARP SÖDRA

I gällande översiktsplan från 2003 redovisas en möjlighet att bygga 8-10 småhus i anslutning till den gamla bybebyggelsen i Ebbarp. Detaljplanering har sedan skett och exploatering har påbörjats.

Området har väckt intresse för ytterligare småhusbyggnation, bl.a. på grund av det attraktiva läget nära Osbysjön. Samtidigt är det problematiskt att bygga mer här. Området ligger ganska långt från centrum och från skolor. Vägar till och inne i området är inte dimensionerade för ökande trafik. Till detta kommer andra intressen i områdets närhet - naturvårdshänsyn vid Näset och hänsyn till utveckling för turism vid camping och Bergakungens stugby och konferensanläggning.

Därför kommer en utredning att göras för att förutsättningslöst pröva områdets framtid.

GC-väg i Osby tätort, Gamlebyområdet

Trafikleder

Tvärleden har redovisats i en sannolik sträckning i nordkanten av tätorten. Det finns inte stort handlingsutrymme för placering av trafikplatsen i korsningen med Rv 19/23. Likaså är möjligheterna begränsade att passera Södra stambanan på annan plats än vad planen visar - m.h.t. topografi och bebyggelse (Se också sid 48-49). - I den fortsatta planeringen görs en avvägning mellan Tvärledens roll som snabb förbifart och en eventuell roll för trafikförsörjningen av nya verksamhetsområden i norra Osby.

Sjövägen. I kommunens tidigare planer ingick en trafikled som skulle binda samman vägen mot Visseltofta med Hässleholmsvägen, dvs. en förlängning av Mossvägen söderut. Wivalliusvägen och Göran Håkans väg, och bostäderna längs dessa, är anpassade till reservatet för en förlängning av Mossvägen. Vägen är dessutom förberedd med en tunnel under Södra Stambanan.

Eftersom trafiken söderut numera går längs väg 19/23 öster om samhället, är behovet att möjliggöra trafik väster om samhället inte längre lika stort. I denna översiktsplan slopas därför idén om att förlänga Mossvägen söderut. Därför finns det inte kvar någon begränsande gördel, utan bostadsområden på ömse sidor om Skeingevägen kan i framtiden expander vidare mot sydväst.

I stället används den västra delen av vägresevatet, inklusive järnvägstunneln, som viktigaste trafikmatning för dessa nya bostäder. Vägen får arbetsnamnet Sjövägen, för att markera att den leder fram mot Osbysjön och att den inte ska användas av tung industritrafik som Mossvägens förlängning skulle ha gjort.

Gång- och cykelleder

GÅNG- OCH CYKELVÄGNÄTET I TÄTORTEN

I Osby tätort finns ett förgrenat nät av gång- och cykelvägar. Kommunens ambition är att i första hand skapa trygga och säkra skolvägar genom att knyta samman bostadsområden med skolor och förskolor. I nästa steg handlar det om gång- och cykelvägar som binder samman bostäder och arbetsplatser med varandra och med järnvägsstationen. Därefter ska gång- och cykelvägar byggas ut för att möjliggöra ett enkelt och säkert sätt att nå rekreation och naturupplevelser. (Karta sid 70.)

GÅNGVÄG RUNT OSBYSJÖN

Idéer om att skapa en gång- och cykelled runt norra delen av Osbysjön, har funnits länge. En sådan slinga runt sjön blir av stor värde. Det är nu dags att föra in slingan i översiktsplanen.

Under samrådet kring översiktsplanen redovisades en sträckning som delvis låg ganska långt från sjön. Efter kritik från bl.a. de politiska partierna, gjordes i utställningsversionen av planen en ny dragning betydligt närmre stranden. Många reagerade mot detta, bl.a. ett antal markägare längs sjön.

Den sträckning som nu föreslås, innebär ett att

GC-vägen till stora delar överensstämmer med samrådsversionen. Detta innebär t.ex. att den på östra sidan om sjön följer Ebbarpsvägen. På västra sidan bibehålls dock utställningsversionen på en del av sträckan, vilket innebär att GC-vägen följer sjön i sin sydvästra del.

När GC-vägen är etablerad, bl.a. genom att en bro byggs vid Näset, kan en mer sjönära sträckning börja studeras genom att strandområden i kommunal ägo tas i anspråk. Se karta på sid. 70.

Den totala sträckan blir ca 7 km.

Ställningstaganden om Osby tätort

Kopplingen mellan tätorten och Norra Osbysjön stärks. En gångväg runt Norra Osbysjön bör förverkligas. Planen ger ett förslag till sträckning. Södra Osbysjön behåller karaktären av sjö i naturlandskap.

Planen anvisar områden för ca 725 nya bostäder i tätorten, inräknat gällande planer och fötätningens möjligheter.

Åtta utbyggnadsområden för bostäder föreslås. De tre med högst prioritet är: Hasslaröd syd (20 bostäder), Industrigatan (10 bostäder), Kråkeskogen (50 bostäder).

De stora långsiktiga utbyggnadsmöjligheterna av bostäder finns i riktning sydväst (Hasslaröd).

Utbyggnad av verksamhetsområden sker i östra delen av tätorten, m.h.t. närhet till Rv 19/23, till Södra stambanan samt till förhärskande vindriktning.

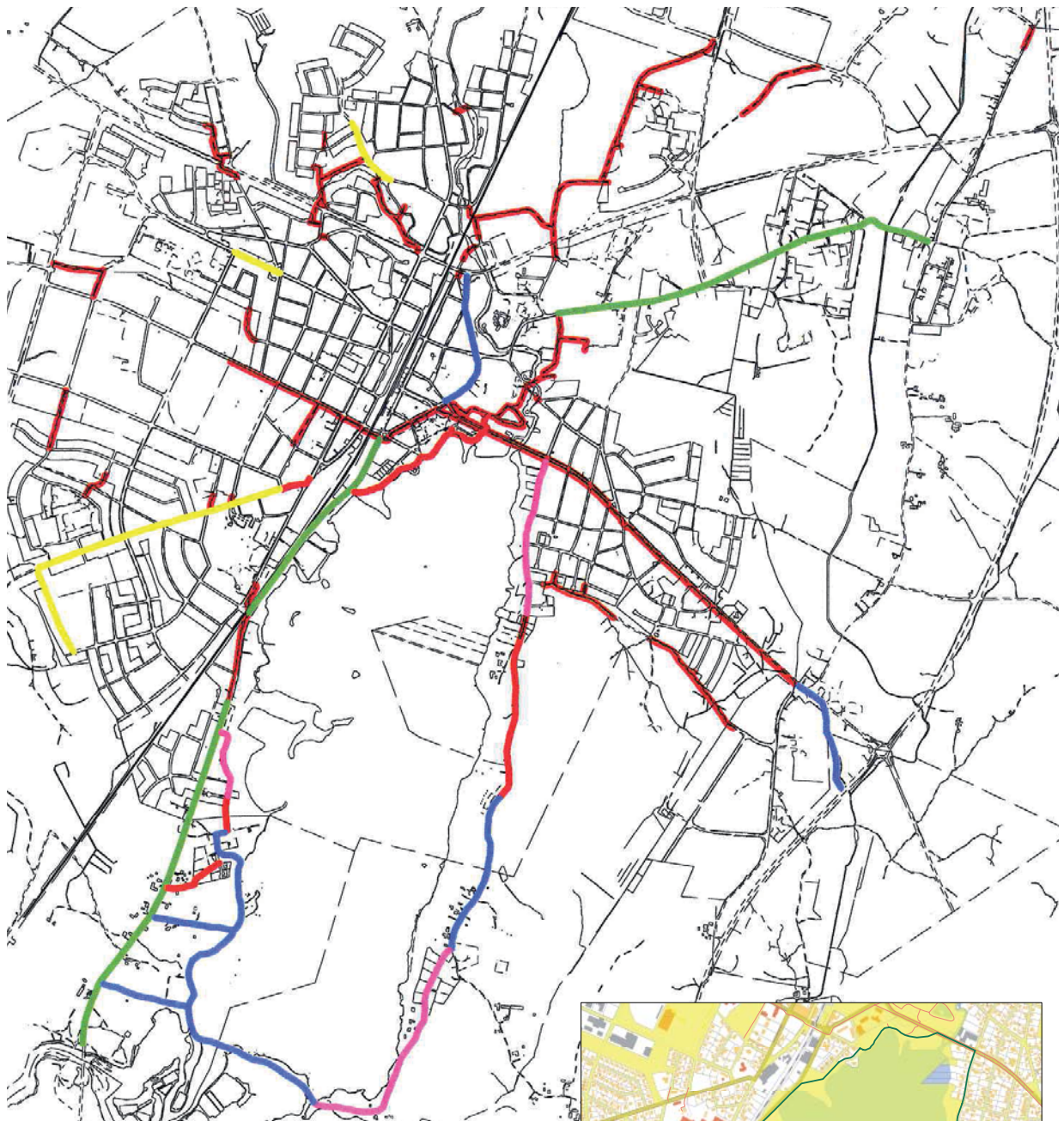
Planen anvisar nya verksamhetsområden på ca 200 ha. Högst prioritet har två utbyggnadsriktningar av Industriområde NO, samt ett nytt område öster om Rv 19/23 i höjd med Lars Dufva.

Klintenområdet är fortsatt ett viktigt rekreationsområde.

Fem områden behöver utredas ytterligare, innan beslut fattas om deras användning: Källedal, Västra Gamleby, Område kring Naturbruksgymnasiet, Område öster om Grängsgatan (inom vilket bl.a. en f.d. avfallsanläggning finns) samt Ebbarp södra.

Planen redovisar en lämplig sträckning av Tvärleden förbi Osby (norr om samhället)

Nätet av gång- och cykelvägar byggs ut för att skapa säkrare skolvägar, knyta samman bostads- och verksamhetsområden samt bättre kopplingar till järnvägsstationen.

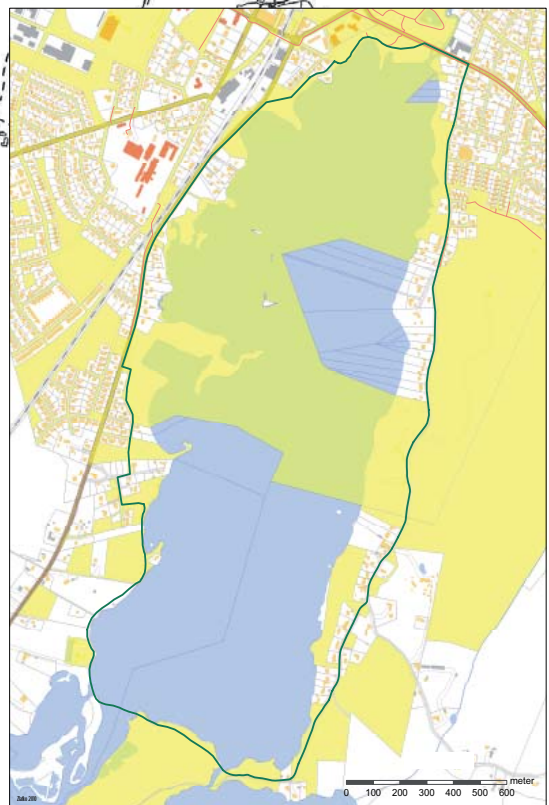
OVAN
GÅNG- OCH CYKELVÄGNÄTET

- Gång- och cykeltrafik på befintlig väg
- Befintlig separat cykelväg
- Befintlig markerat cykelfält längs gata
- Byggs 2011-2012
- Framtida

TILL HÖGER
KOMMUNÄGD MARK

Gula områden = kommunägd mark.

Det är i första hand på den kommungäda marken som GC-vägen kan komma att dras i en mer sjönära sträckning.

Övriga orter och områden

Lönsboda

Mål och övergripande frågor som berör Lönsboda, har behandlats tidigare i översiktsplanen.

En fördjupning av översiktsplanen för Lönsboda tätort kommer att påbörjas, preliminärt under 2010. Bl.a. kommer då områden för nya bostäder att pekas ut. I avvaktan på fördjupning tas i denna plan upp två viktiga frågor: Ny industrimark samt gång- och cykelvägnätet.

INDUSTRIMARK

Det råder idag brist på industrimark. Med hänsyn till topografi, grundförhållanden, trafiksystemet och befintlig bostadsbyggelse är det svårt att hitta några idealiska områden för nya industrier mm. De områden som nu föreslås är:

A Väster Nolato. Störst efterfrågan råder på tomtmark längs västra infarten Glimåkravägen. Grundförhållandena är svåra, men det kan gå att tillskapa ytterligare industrimark till rimliga kostnader. Området kommer att ligga i anslutning till den planerade förbifarten av Lönsboda. Någon teknisk försörjning är inte utbyggd, men såväl vatten som avlopp finns i närheten. Området är idag privat ägt. Området är cirka 2,8 ha och är inte planlagt, men ligger i anslutning till ett detaljplanlagt område.

B Öster Nytebodavägen. Området är tidigare planlagt, men planen behöver ändras. Området ägs av Osby kommun. Teknisk försörjning i form av vatten och avlopp är delvis utbyggt, men gator är inte utbyggda i området. Området är planlagt för industriändamål sedan tidigare. En revidering är

Lönsboda

dock nödvändig, bl.a. med hänsyn till den planerade förbifarten av Lönsboda. Ca 3,6 ha

C Norr Olofströmsvägen. Området ligger några hundra meter öster om nuvarande tätortsgräns. Området kräver därför ganska stora investeringar innan det kan tas i bruk. Tillfart till området planeras ske från söder, dvs. från Olofströmsvägen. Området är inte tidigare planlagt. Området som är cirka 15,7 ha ägs till större delen av Örkeneds församling.

GÅNG- OCH CYKELVÄGAR

I Lönsboda finns ett antal separata gång- och cykelvägar. Dessa behöver bli fler av trafiksäkerhetsskäl. Viktigast är:

* Lönsboda - Duvhult. 1,2 km.

I plan år 2009-2011

* Tranebodavägen 2101. 0,6 km.

I plan 2012- 2015

* Lönsboda - Hjärtasjöbadet. 0,3 km.

I plan 2012- 2015.

Se karta på nästa sida.

Planerade verksamhetsområden i Lönsboda. Total areal ca 22 ha.

Kartor över gång- och cykelvägnätet i Lönsboda (ovan) och Killeberg (nedan)
Rött = befintliga Grönt = planerade

Killeberg och Loshult

Mål och övergripande frågor för Killeberg och Loshult har behandlats tidigare i översiktsplanen.

En fördjupning av översiktsplanen för Killebergs tätort och Loshults kyrkby kommer att påbörjas, preliminärt under 2011. Samplanering med Älmhults kommun är då viktig eftersom sydspetsen av Älmhults tätort ligger bara 3 km från Loshults by.

Utredningsområdets avgränsning framgår av den kommuntäckande plankartan.

I avvaktan på fördjupning tas i denna plan upp tre viktiga frågor.

NYA BOSTÄDER I KILLEBERG

Det finns f.n. flera lediga tomter att tillgå för den som vill bygga i Killeberg och Loshult. Vid den kommande fördjupningen av översiktsplanen, kommer ändå en översyn av möjligt bostadsbyggande att bli en viktig del, bl.a. därför att förväntat framtida tågstopp skapar en mer positiv efterfrå-

gesituation. Dessutom är de tomter som erbjuds idag inte alltid tillräckligt attraktiva. Planen pekar redan nu ut två områden för framtida bostadsbyggande. Av områdena är Klinten högst prioriterat.

Område kring Klinten. Området ligger strax väster om nuvarande bebyggelse mellan Klintgatan och Gamla Hallarydsvägen. Som det är illustrerat, rymmer det ca 15-20 bostäder om det bebyggs med friliggande småhus. Området ligger delvis inom skyddsområdet för Killebergs vattentäkt. I den fortsatta planeringen av området, måste avvägningen mot vattenförsörjningen göras med stor omsorg. Området är inte detaljplanelagt. Osby kommun är ägare till marken sedan 2005. Vatten, avlopp och gator är inte utbyggda i området, men det finns möjlighet att ansluta såväl ledningar som

gator till befintliga lednings och gatunät.

Område vid idrottsplatsen. Området ligger väster om idrottsplatsen och väster om befintlig bostadsbebyggelse vid Såggatan m.fl. gator. Området rymmer ca 20-25 bostäder om det bebyggs med friliggande småhus. Elljusspåret som utgår från idrottsplatsen behöver läggas om när området exploateras. Någon detaljplan finns inte för området. Osby kommun är ägare till marken. Lednings- och gatunäten kan relativt enkelt byggas ut genom att befintliga nät förlängs.

UTREDNINGSMRÅDE

Det finns både ledig industrimark och lediga lokaler att tillgå i Killeberg. Kommunen vill dock öka attraktiviteten och har övervägt att planera för

Nya bostads- och utredningsområden i Killeberg.

mark öster om järnvägen, i nära anslutning till Rv 23/19 och infarten till samhället.

Å andra sidan kan (delar av) området vara intressant att bebygga med bostäder med tanke på närheten till pågatågsstationen. (se nedan).

Området betecknas därför som utredningsområde. Det kommer att bebyggas, men kommande utredningar och planering får visa vilket ändamål området kommer att få.

Näten för vatten, avlopp och dagvatten kräver en omfattande utbyggnad för att området ska kunna tas i anspråk.

TÅGSTOPP

Kommunen har medverkat i ett intensivt lobbyarbete för att få igång Pågatågstrafik i nordöstra Skåne. Regeringen har beslutat enligt förslaget och därför förväntas Killeberg få tågstopp fr.o.m. december 2011.

Därför har ett förslag upprättats som visar på en plattformsplacering norr och söder om Hallarydsvägen. Parkering och angöring placeras väster om järnvägen. Förbindelse mellan perrongerna löses med ny tunnel i söder. Detaljplanering och förprojektering pågår parallellt med översiktsplanarbetet.

Perronglösningar för pågatågstation i Killeberg

Visseltofta

Visseltofta

I gällande detaljplan för Visseltofta finns ett antal småhustomter.

Beträffande företag kan enstaka nya småskaliga verksamheter placeras inne i kyrkbyn om de kan samsas med bostadsbebyggelsen och den kulturhistoriska intressanta miljön.

Större eller störande verksamhet måste däremot placeras utanför bykärnan. Efter att ha studerat olika lägen föreslår planen därför ett verksamhetsområde ca 1,5 km öster om centrala Visseltofta, alldeles norr om vägen mot Osby. När Tvärleden byggts, exponeras norra delen av området mot denna. Utfarten måste dock även i framtiden bli mot den befintliga landsvägen.

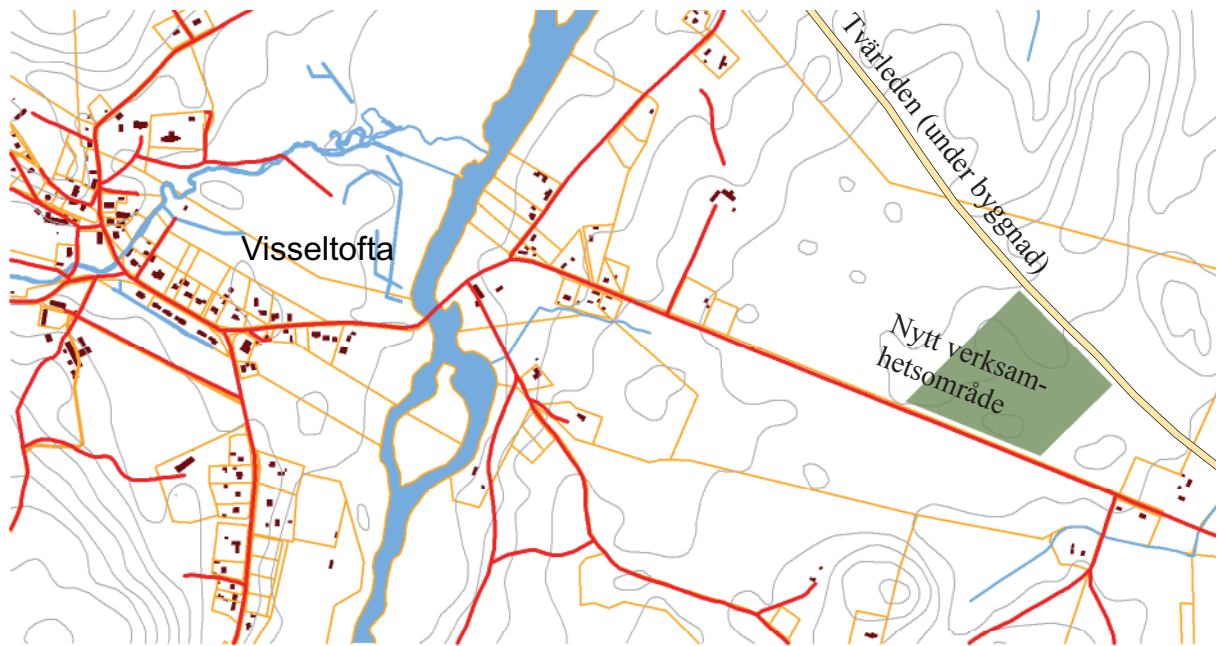
Området består av måttligt kuperad skogsmark. Marken är privatägd. Avståndet till närmsta bostadshus är ca 200 meter. Området kan inte försörjas med vatten eller avlopp från nuvarande kommunala system. Det måste lösas lokalt, vilket kan begränsa områdets användning.

Området är inritat på den kommuntäckande kartan.

Övrig landsbygd

Kommunen har en positiv inställning till bebyggelseutveckling på landsbygden (se sid 23). Detta gäller såväl bostadshus, fritidshus som annan bebyggelse. Närhet till kollektivtrafik ska eftersträvas, men är inget krav. Jordbrukets utveckling får ej försvåras.

Motstående intressen såsom säkerhetszoner kring befintliga kraftledningar, vägar, järnvägar mm. ska beaktas, likaså planerade nya vägar mm. Områden av särskild betydelse för natur- och kul-

Nytt verksamhetsområde strax öster om Visseltofta

turmiljövärd fredas eller kan bebyggas i den omfattning och på det sätt respektive område kräver. Dessa områden finns utpekade på den kommuntäckande plankartan.

Hälsorisker beaktas vid placering och utformning av byggnader - t.ex. risk för strålning från markradon. Se sid 17.

Nya bostäder eller industribyggnader mm. bör inte placeras i större sammanhängande, ofta tysta områden som inte tidigare är bebyggda. Vissa av

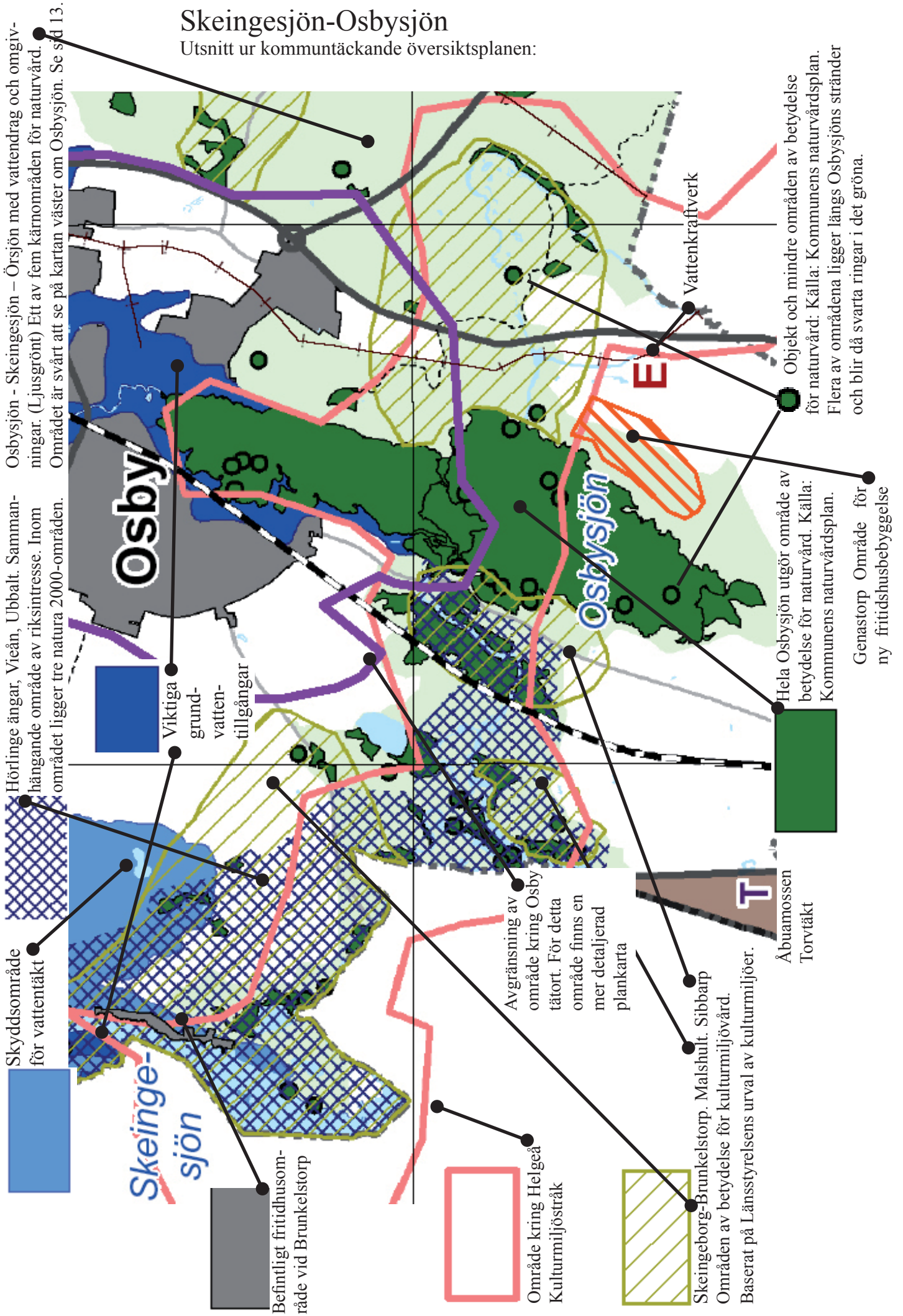
dessa områden bör bevaras för all störande verksamhet, andra kan bli aktuella för vindkraftsutbyggnad. Dessa områden är inte preciserade i översiktsplanen. När det gäller vindkraft, pågår arbetet på en vindbruksplan. Se sid 44.

Bostads- och fritidshus som planeras inom en kilometer från kommungränsen kommer att bli föremål för samråd med respektive grannkommun om det finns risk för konflikt med eventuella vindbruksplaner.

Skeingesjön-Osbysjön

Utsnitt ur kommuntäckande översiktsplanen:

Skyddsområde för vattentäkt

Hörlinge ängar, Vieån, Ubbalt. Sammanhängande område av riksintresse. Inom området ligger tre Natura 2000-områden.

Osbysjön - Skeingesjön - Örsjön med vattendrag och omgivningar. (Ljusgrönt) Ett av fem kärnområden för naturvård. Området är svårt att se på kartan väster om Osbysjön. Se sid 13.

Osby

Skeingesjön

Osbysjön

Viktiga grundvattentillgångar

Befintligt fritidhusområde vid Brunkelstorp

Område kring Helgeå Kulturmiljöstråk

Avgränsning av område kring Osby tätort. För detta område finns en mer detaljerad plankarta

Skeingebrunkelstorp, Malshult, Sibbarp
Områden av betydelse för kulturmiljövärd. Baserat på Länsstyrelsens urval av kulturmiljöer.

Åbuamossen Torvtäkt

Hela Osbysjön utgör område av betydelse för naturvård. Källa: Kommunens naturvårdsplan.

Genastorp Område för ny fritidshusbebyggelse

T

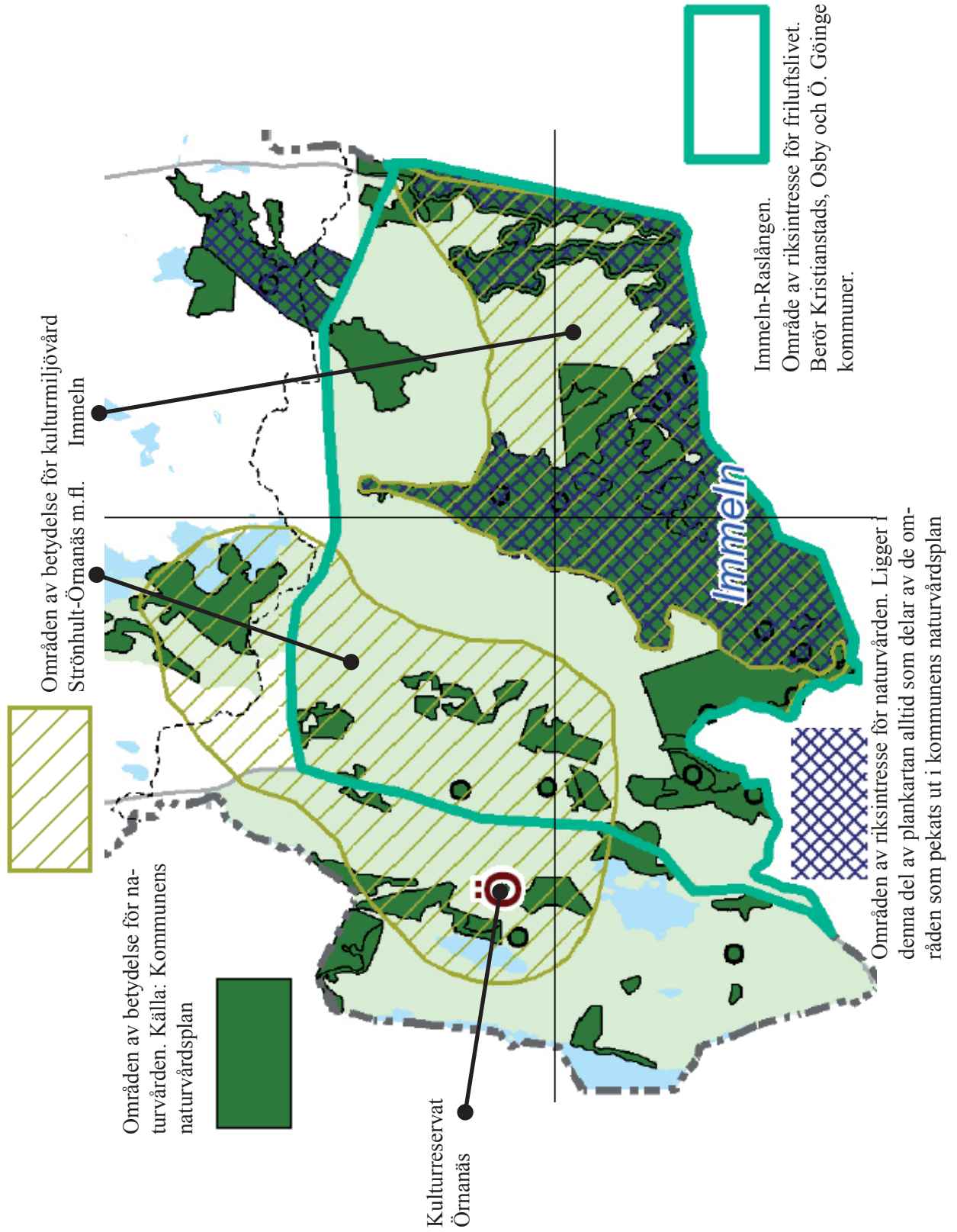
E

Vattenkraftverk

Objekt och mindre områden av betydelse för naturvård: Källa: Kommunens naturvårdsplan. Flera av områdena ligger längs Osbysjöns stränder och blir då svarta ringar i det gröna.

Immeln

Utsnitt ur kommuntäckande översiktsplanen:

Riksintressen mm.

Länsstyrelsen och kommunen samverkar

Enligt Plan- och bygglagen har Länsstyrelsen särskilt ansvar för fyra sektorer inom den kommunala planeringen och bebyggelseutvecklingen. Riksintressen, uppfyllande av miljö kvalitetsnorm, hälsa och säkerhet samt mellankommunala frågor.

Dessa frågor behandlas under respektive äm-

nesområde i översiktsplanen, men har för tydlighets skull också samlats i detta avsnitt.

Kommunen har att beakta riksintressena i enlighet med Länsstyrelsens beslut. Översiktsplanen är ett viktigt instrument i detta samråd.

I detta avsnitt behandlas också strandskyddet.

Mellankommunala frågor

Ensam är inte alltid stark. För Osby kommun är det nödvändigt att samarbeta och samverka i stort och smått för att klara de utmaningar det innebär att leva upp till förväntade ambitioner på utveckling, tillföra ny kompetens, effektivisering och rationaliseringsbehov och tillgodose nya lagkrav.

Osby kommun gränsar mot kommunerna Olofström, Kristianstad, Östra Göinge, Hässleholm, Markaryd och Älmhult.

Osby kommun deltar i samarbetet inom Skåne Nordost tillsammans med ytterligare sex kommuner i området. Samarbetet handlar dels om att i olika frågor bevaka omvärlden och fungera som

en röst för att kunna agera starkare och kraftfullare. I andra fall handlar det om direkt samarbete i konkreta frågor för att bli effektivare, mer rationella och kunna tillföra kompetens och specialistkunskap. Inom samarbetet i Skåne Nordost arbetar kommunerna också med gemensam marknadsföring av området.

Osby kommun har ett nära samarbete med Älmhults kommun som med fördel kan utvecklas ytterligare. En stor tillväxtpotential finns sannolikt i "bandet" Osby-Killeberg-Loshult med tanke på närheten till Älmhult och möjligheterna som skapas i kopplingen till Rv 23 och stambanan.

Ställningstaganden om mellankommunala frågor

Samarbetet inom Skåne Nordost ska fortsätta och vidareutvecklas, inte minst när det gäller markanvändningsplanering och kommunikationer.

Samverkan med Älmhults kommun fortsätter när det gäller verksamheter (t.ex. skola) och utvecklas när det gäller fysisk planering och resurshushållning (vattenförsörjning, utveckling av Killeberg och Loshult).

Osby kommun söker samarbetspartners där det finns gemensamma frågor att lösa och där samarbetet ökar förutsättningen för en framgångsrik lösning.

Miljö kvalitetsnormer

Trafik och industri är av sådan art och omfattning att det inte i någon del av kommunen bedöms föreligga risk för att normvärden avseende kväve-

dioxid, svaveldioxid eller bly överskrids. Det kan konstateras att Plan- och bygglagens miljö kvalitetsnormer efterlevs.

Riksintressen

FÖRSVARET

För att undvika problem för i riksintresset ingående radio- och andra förbindelser är det viktigt att samråd sker med försvarsmakten före uppförande av telemaster, vindkraftverk och andra höga objekt.

NATURVÅRD OCH FRILUFTSLIV.

Inom naturvården finns två typer av områden som ska hanteras som riksintressanta. Dels ”traditionella” riksintressen som beslutats med stöd av Naturresurslagen, dels Natura 2000-områden där regeringsbeslutet baseras på ett EU-direktiv.

Inom Osby kommun finns följande Riksintressen för naturvård. Motiveringar och beteckningar kommer från Länsstyrelsens sammanställning.

N9 Myr norr om Boalt. Myrkomplex: Topogent kärr. Platåförmigt välvd mosse. (E4 i kommunens naturvårdsplan)

N10 Hörlinge ängar, Vieån, Ubbalt. Ett drygt 2500 ha stort område i Hässleholms och Osby kommuner. Odlingslandskap (äng, flora). Limnogen strandkomplex (fauna). Mad vid sjö. Mad vid vattendrag. Tidvis översvämmad mark. Sumpskog. Geovetenskap. (I kommunens naturvårdsplan ligger områdena D52 till D 67 inom det riksintressanta området. Hela området har ingen motsvarighet i kommunens inventering). Inom

Riksintresseområdet N10 finns tre områden utpekade som Natura 2000-områden: **Sibbarps skans** (D65), **Skeingesjön** (ingen egen beteckning i kommunens naturvårdsplan) samt **Västra Mals-hult** (D 52, 56, 57, D68-70).

N11 Tämme ängar. Limnogen våtmark (fauna). Sumpskog. Område P61 i kommunens inventering.

N12 Vyssle myr – Västermyr. Mossekomplex (fauna). Svagt välvd mosse. (C12). Natura 2000-område. Kommer att bli naturreservat.

N13 Tyringemossen (Vakö myr). Svagt välvd mosse. (C22). Delvis Natura 2000-område. Kommer att bli naturreservat.

N14 Nedraryd – Applehult. Odlingslandskap (naturbetesmark, flora). (B6) Natura 2000-område.

N17 Immeln – Raslången. Odlingslandskap (naturbetesmark, flora) Sjö (fauna). Område A20 i kommunens inventering.

Gråshult. Natura 2000-område. (P32)

Nytebodaskogen. Natura 2000-område. (A38)

Sjön Immeln ingår i ett större område av riksintresse för friluftslivet. I det området ingår även Ivösjön.

VÄGAR OCH JÄRNVÄGAR

Väg 23 samt väg 121 är av riksintresse.

Båda järnvägarna, Södra stambanan samt banan Älmhult–Olofström är av riksintresse.

Ställningstaganden om riksintressen

Länsstyrelsen ansvarar för tillsyn av riksintressen. Områdena är redovisade i denna plan.

Södra stambanan passerar Sibbarp

Hälsa och säkerhet

BULLER

Osby kommun har många tillverkande företag. För att minska riskerna för störningar för närboende, eftersträvas i planen att lokalisera nya verksamhetsområden på betryggande avstånd från bostäder. I de områden som har bostäder relativt nära, kommer endast verksamheter som inte stör att tillåtas (regleras i detaljplan).

De stenbrott som redovisas i planen, kommer att utvecklas med bergkrossverksamhet. Detta ställer krav på stora hänsynsområden.

Södra stambanan trafikeras idag med många, tunga, snabba tåg. Allt tyder på att trafiken kommer att öka. Bl.a. anpassas banan efterhand för att höja maxhastigheten från 200 till 250 km/tim. Detta innebär att bullerdämpande åtgärder behöver vidtas där banan passerar tätbebyggelse. Planen har utformats så att nya bostäder och annan bullerkänslig bebyggelse inte placeras i banans närhet.

Den största bullerkällan på vägsidan är väg 19/23. Den går sen flera år tillbaka utanför tätorterna. Nya bostäder och annan störningskänslig bebyggelse måste placeras på betryggande avstånd från vägen. Det kan röra sig om 100 meter eller mer beroende på terrängförhållanden. Samma hänsyn, om inte med samma stora avstånd, tillämpas givetvis längs alla vägar.

Efterhand som tvärleden byggs ut, kommer trafiken på denna väg att öka väsentligt. Detta ställer

krav på att trafiken leds utanför tätorterna Lönsboda och Osby. Detta bör snarast genomföras för Lönsboda. Planen anvisar ett förslag till läge. För Osby etableras en förbifart på sikt, norr om samhället.

Kommunens skjutbanor ligger relativt väl placerade ur bullersynpunkt.

HÄLSA OCH SÄKERHET I ÖVRIGT, RISKHANTERING.

Kommunen arbetar generellt för att förbättra säkerheten för oskyddade trafikanter, bl.a. genom att utveckla gång- och cykelvägnätet.

Längs Södra stambanan finns det inga plankorsningar kvar.

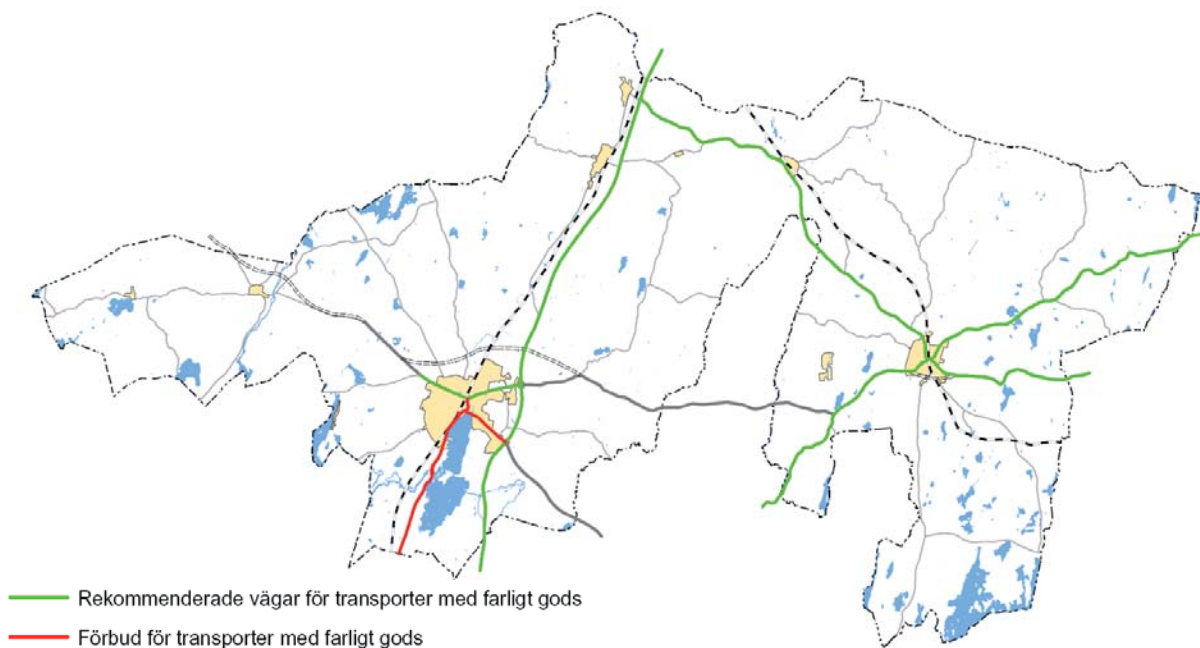
Järnvägen Älmhult-Olofström har däremot otillräcklig säkerhet. I Lönsboda och Hökön är situationen särskilt besvärande med flera plankorsningar. Genom att godstrafiken nu ökat har problemen accentuerats.

Beträffande markradon, se sidan 17.

1997 upprättades en Riskanalys för Osby kommun. Av den kan bl.a. utläsas att transporter med farligt gods i första hand går på järnvägarna genom kommunen och på väg 23/19, väg 119 samt väg 121. Se figur nedan.

Gällande riskanalys kommer att revideras. Länsstyrelsens riskpolicy RIKTSAM skall då beaktas.

Den största katastrof som drabbat Osby kommun under det senaste decenniet var stora branden på Vakö myr.

Ställningstaganden om hälsa och säkerhet

Kommunen kommer att i samverkan med Trafikverket finna former för att minska buller och andra störningar från järnvägarna i kommunen.

Kommunen undviker att planera nya bostäder alltför nära befintliga järnvägar, och andra störningskällor.

I övrigt hänvisas till kommunens miljövårdsprogram och riskanalys.

Strandskydd

Strandskyddet är till för att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för växt- och djurlivet.

Strandskyddet innebär att det är förbjudet att genomföra en rad åtgärder inom den strandskyddade zonen. Den sträcker sig vanligtvis 100 meter från stranden på såväl land- som vattensidan vid kuster, sjöar och vattendrag. Inom strandskyddat område gäller förbud mot att:

- * uppföra nya byggnader och att ändra befintliga byggnader så att de kan användas till något annat ändamål,
- * gräva eller på annat sätt förbereda för sådana byggnationer,
- * utföra andra anläggningar eller anordningar som strider mot strandskyddets syfte, d.v.s. inkräktar på tillgängligheten enligt allemansrätten eller väsentligt försämrar livsvillkoren för växter och djur. Exempel på detta är båthamnar, bryggor, parkeringsplatser och golfbanor,
- * utföra andra åtgärder (som inte är byggnader, anläggningar eller anordningar) som kan skada växt- och djurliv, t.ex. att fälla träd, gräva eller gödsla.

Förbuden gäller inte anläggningar, ekonomi-byggnader mm. som avser jord- och skogsbrukets behov.

Om det finns särskilda skäl kan man få dispens från förbuden. Ansökan om dispens görs numera hos kommunen.

I Osby kommun råder 100 meters strandskydd för sjöar och vattendrag, utom för följande sjöar, där det är utökat till 150 meter

- * Angsjön
- * Bodarpa sjö
- * Immeln
- * Osbysjön
- * Vesljungasjön
- * Örsjön

Ändrat strandskydd

Fr.o.m. 1 juli 2009 gäller en ny lagstiftning om strandskydd. Med den nya lagen ”införs regler som gör det möjligt för kommuner med liten befolkningsmängd och långa obebyggda stränder att utnyttja den konkurrensfördel som strandnära lägen kan ha för turism och boende, utan att förstöra naturen.” (Ur Miljödepartementets informationsblad Strandskyddet och utvecklingen av landsbygden.)

Ställningstagande om strandskydd

Kommunen avser att under 2011 påbörja en tematisk revidering av översiktsplanen när det gäller strandskyddsområden. Syftet är att - som den nya lagen öppnar för - möjliggöra landsbygdsutveckling genom strandnära byggande i vissa utpekade områden. Översynen ska också avse utvidgade strandskydd, t.ex. befintliga som kanske kan minskas ner till generella 100 meter.

Bilaga 1. Områden av naturvårdsintresse

Följande områden är upptagna i Naturvårdsplan för Osby kommun (2001-12-17). De är också införda i denna översiktsplan. För mer detaljerad beskrivning och noggrannare kartavgränsning av områdena, hänvisas till Naturvårdsplanen.

A1 osv. = Beteckning enligt Naturvårdsplan

- A1 Örnans 1:13 Trollatorpet. Lövskogsområde utmed Farlången Klass 2
- A2 Ryttersvången. Kuperat område med skottskogsbok, Klass 1
- A3 Gårdsmiljön Örnans 1:13. Den äldsta boplatsen i Örnans Klass 1
- A4 Örnans 1:13 Liten blockig rasbrant Klass 2
- A5 Ädellövskog Stort område med ädellöv. Klass 2

- A6 Strandskog Litet område som består av olikåldrig blandskog. Klass 1
- A7 Grässjön. F. d sjö som förvandlats till sumpskog och mader. Klass 1
- A8 Örnans 1:6. Naturskogsområde med granblandskog i Skåne. Klass 1
- A9 Ekeshult 1:2 Sydvästvänd brant med blandskog. Klass 1
- A10 Lövsumpskog. Klass 2

- A11 Bergbrant Större område med bergbranter, ädellövskog och sumpskogar. Klass 1
- A12 Ekeshult. Mångformigt område i huvudsak lövskogsdominerat. Klass 2
- A13 Ådal. Blandat lövområde mellan Ekeshultsån och Åbroån. Klass 1
- A14 Sumpskog. Har stor betydelse för sträckande flyttfåglar. Klass 2
- A15 Jämningen. Grund sjö under stark igenväxning. Klass 2

- A16 Skalle udde. Klass 2
- A17 Björkhult 1:6. Gammal barrblandskog som sköts med blädningsteknik. Klass 3
- A18 Möllehem. Mycket höga kulturhistoriska värden. Klass 1
- A19 Korräng Udde längst ut mot sjön Immeln. Klass 3
- A20 Sjön Immeln. Riksintresse för naturvård och friluftsliv. Klass 1

- A21 Öar i Immeln Tre urskogsbetonade. Klass 2
- A22 Södra Gårdarna i Björkhult. Klass 3
- A23 Björkhult 1:3 m fl. Vackra blockiga betesmarker. Klass 3
- A24 Björkhult 1:2. Vålövad odödslad hagmark med odlingsrösen. Klass 3
- A25 Björkhult 1:2. Gammal odödslad men snart igenvuxen betesmark. Klass 3

- A26 Grimsboda 1:14. Torpställe med några igenväxande åkrar. Klass 2
- A27 Grimsboda 1:2. Liten storblockig åsrygg med blandskog. Klass 2
- A28 Tallmosse. Odikad mosse med övervägande tall men även al och björk. Klass 2
- A29 Grimsbodamaden. Försumpade mader som förr använts för slätter. Klass 2
- A30 Grimsboda gårdar. Klass 1

- A31 Grimsboda 1:9. Hagmark öster om gårdarna. Klass 2
- A32 Kruseboda. Gårdsmiljön utgörs av hagmarker. Klass 2
- A33 Strönhult. Bymiljö. Odlingslandskap. Hagmarker Klass 2
- A34 S. Rågeboda 1:25. Ädellövskog. Hagmark Klass 2
- A35 Öster gårdarna S. Rågeboda. Delvis igenvuxen blockrik hagmark. Klass 2

- A36 Bäckakärret. Vacker bäckravín Klass 2
A37 Åmad. Vackert meandrande. Klass 2
A38 Nytebodaskogen. Naturresevat Gammal barrblandskog Klass 1
A39 Skäravattnet. En av få okalkade sjöar som fortfarande har viss buffertförmåga Klass 2
A40 Bergens. Fastigheten sköts med traditionella metoder. Klass 2
- A41 Draget. Udden Hagmark. Landskapsbild. Klass 2
A42 Strandskog. Mossavik och Nytebodaviken. Klass 1
A43 Havudden. Ekskog av god kvalité Klass 2
A44 Söder Nyteboda. Lövängsrest. Sumpskog. Klass 2
A45 Nytebodagården. Gammal lövskog stor. Klass 2
- B1 Ö. Biskopsgården. En ö som utvecklats till sumpskog med en del torrträd. Klass 3
B2 Ö. Biskopsgården. Sanka marker med inslag av vide. Flyttande småfågel. Klass 3
B3 Ö. Biskopsgården. Gamla dammängar Klass 3
B4 Värmanshult 1:4. Öar av skog på rullstensgrus med en relativt rik flora. Klass 2
B5 Värmanshult 1:8. Ädellövskog med lång kontinuitet, bl.a. grönpilar. Lavar. Klass 2
- B6 Nedaryd 1:4. Ett av Skånes finaste hagmarksobjekt.
B6:a Barrblandskog som sköts genom plockhuggning i alla tider. Klass 2
B6:b Vacker hagmark med många indikatorer på ogödslad mark. Klass 1
B6:c Ålderdomligt, blockrikt odlingslandskap med små hagar, ängar och åkrar. Klass 1
- B7 Bosakulla 1:2. Aktivt återskapande har gett ett vackert landskap utmed ån. Klass 2+
B8. Rönneboda. Mycket artrika naturbetesmarker med lång kontinuitet. Klass 1
B9 Ekhult, Norregård. Odlingslandskap. Tydliga spår av lövängar. Klass 2
B10. Rallate. Madslåtter som utvecklats till en sumpskog. Rastplats för sjöfåglar. Klass 3.
- C1 Mosse SV Åbrollasjön. Svagt välvd mosse Klass 2
C2 Lindhult 1:10. Vacker naturbetesmark på sluttningarna mot sjön. Klass 2
C3 Strandäng. Liten artrik strandäng som nu betas. Klass 1
C4 Åbrolla. Ett ytterst välbevarat kulturlandskap.
C5 Mörkhult 1:20. Bokskog med lång kontinuitet. Klass 2
- C6 Mörkhult. Vålövskog. De mesta värdena finns i bymiljön. Klass 3
C7 Toalycke. Gamla igenväxta hagmarker Klass 3
C8 Sjögården. Betsmark med inslag av gamla lövängsrester. Klass 3.
C9 Hamsarp 1:7. Liten lövdunge som hyser den rödlistade almlaven. Klass 2
C10 Hamsarp 2:9 Liten lövängsrest. Klass 2
- C11 Glabhult 1:22. Område med gamla bokar. Klass 2
C12 Vysslemyr och Västermyr. Stora och relativt opåverkade myrkomplex. Hela området bör bli naturresevat. Klass 1
C13 Hamsarpa sjö skyddsklass 1 i länsstyrelsens våtmarksinventering. Klass 1
C14 Svinön 1:66. Liten ädellövdunge med flera signalarter. Klass 2
C15 Svinön 1:58. Hagmark i norr, löväng i söder. Klass 1 och 2
- C16 Lindhult. Lövängsrester, åkerlappar, enefälåden och hagmarker. Klass 1 och klass 2
C17 Södra Hulta. Stort ädellövområde Klass 2
C18 Södra Hulta 1:30. Liten sumpskog. Klass 2
C19 Norra Hulta. Lövängsrest som övergått till ädellöv. Klass 2
C20 Myr öster om Björnön. Ingår i samma våtmarkskomplex som Västermyr. Klass 3

- C21 Fjärkulla. Vacker kuperad betesmark med stora solitärträd av bl a lind. Klass 3
- C22 Vakö myr med Tyingemossen. Stor, svagt välvd mosse. Bör bli naturreservat. Klass 1
- C23 Enön. Mycket vackert och mångformigt landskap. Klass 3
- C24 Torpatäppet. Gammal torplägenhet i skogsmarken. Klass 3
- C25 Björstorp. Löväng. Hamlade askar, lindar m.fl. Klass 2
- C26 Stora Trånghyltan. Lövhage som delvis betas av får idag. Klass 2
- C27 Gödas myr och Västre myr. myrkomplex med välutvecklade laggkärr. Klass 2
- C28 Brorsö. Lokal för den sällsynta gytttrade igelknoppen. Klass 2.
- C29 Lilla Trånghyltan. Fin gräshedsvegetation. Klass 3.
- C30 Torpavången. Gräshed med lång kontinuitet. Klass 3
- C31 Stora Bökön
- C31a Öppen hagmark. Klass 2
- C31b Området är en gammal hagmark. På de gamla ekarna växer koralllav och rostfläck.
- C31c Området har använts som löväng Klass 2
- C32 Fd Bökönasjön. Sänkt sjö med ett rikt fågelliv. Klass 1
- C33 Östre myr. Välvd mosse. Bl.a. trana häckar årligen. Klass 2
- C34 Stora Bökön. Öppen hagmark. Klass 3
- C35 Lilla Enön – Skogen. Brandfält med angränsande barrskog. Klass 1
- D1 Örsjön. Näringsfattig sjö rik på uddar och öar. Klass 2
- D2 Bökön, domänreservatet Rakan och Fästningsudden. Klass 2
- D3 Mosse/myr. Liten, svagt välvd mosse. Klass 2
- D4 Simontorpaån uppströms bron vid Björkerås. Klass1
- D5 Simontorpaån. Klass 1
- D6 Västra Hyltan. En hage med lind. Klass 3
- D7 Simontorpaån, Västra Hyltan. Klass 3
- D8 Simontorpaån; Västra Hyltan. Klass 2
- D9 Simontorpaån. Ö med safsa, alsumpskog mm. Klass 2
- D10 Simontorpaån, Simontorp. Gammal slåttermad Klass 2
- D11 Kylan 2:8. Naturskog. Fuktigt och brant nordsluttning. Klass 2
- D12 Kylan 2:8. Slåttermad som sluttar svagt ned mot Simontorpaån. Klass 1.
- D13 Kylan 1:3. Fuktäng, som till största delen är ogödslad. Klass 3
- D14 Kylan 3:6. Backagården Vålövad betesmark. Klass 3
- D15 Kylan 2:3. Gammal åker. Klass 3
- D16 Kylan 2:3, Liten kulle med lövskog. Klass 2.
- D17 Kylan 4:4 Sluttning med fin bokskog. Klass 1.
- D18 Kylan 1:8. Hedbokskog med sällsynta arter. Klass 1.
- D19 Kylan 1:8. Hedbokskog. Klass 2.
- D20 Kylan 4:4 Hedbokskog. Klass 1.
- D21 Myr Kylan 4:4. Ganska trivial mosse men intill andra höga naturvärden. Klass 3.
- D22 Mjöbygget 1:3. Adellövsbacke med främst ek. Klass 2.
- D23 Drakeberga 1:2. Blandskogsområde med lövängsrester. Rik flora. Klass 1
- D24 Drakeberga 1:2. Gammal lövängsrest med mycket hassel. Klass 2
- D25 Drakeberga 1:2. Hedbokskog. Grav, troligen från bronsåldern. Klass 1.

- D26 Mosse SO Drakeberga. Igenväxande mosse. Klass 3
D27 Drakeberga myr. Liten, till största delen öppen högmosse. Klass 3
D28 Torup 1:7. Betat område med bokskog, och med inslag av ek. Klass 2
D29 Torup 1:3. Gammal lövängsrest - hedbokskog. Klass 2
D30 Torup 1:7. Hagmark, delvis mycket fuktig. Klass 2
- D31 Torup 1:3. Gammal lövängsrest. Klass 3
D32 Torup 1:3. Blockrik kulle med högrest hedbokskog. Nyckelbiotop. Klass 1
D33 Torup 1:7. Hagmark. Klass 2.
D34 Svanshalssjön. Djup, näringsrik sjö, försurningsmässigt ganska stabil. Klass 2.
D35 Simontorpaån, från vägen Osby - Visseltofta till Svansfallgården. Klass 2
- D36 Simontorpaån. Gården Solbacka (Simontorp) – Nybygdasjön. Klass 2
D37 Simontorp. Solbacka. Vålhävdad betesmark. Klass 3.
D38 Simontorpaån. Ejratäl 5:1. Gammal slåttermad. Klass 2
D39 Simontorpaån. Grustaget söder om Ejratäl. Klass 2.
D40 Simontorpaån. Mellan grustaget och Skeingesjön. Klass 2.
- D41 Bjäret, Ejratäl 5:1. Blockrik, hög kulle med blandskog. Klass 2.
D42 Ejratäl 5:1. Liten näringsfattig gyl som omges av en tallbeklädd mosse. Klass 2
D43 Brunkelstorp 2:21, norr om Gammelen. Rest av slåttermad. Klass 2
D44 Brunkelstorp 1:20, Ö Gammelen. Slåttermad som nu hävdas genom bete. Klass 1.
D45-46 Brunkelstorp 1:21. Två små ädellövsområden. Klass 2
- D47 Brunkelstorp 1:7. Rester av slåttermad. Klass 2.
D48 Brunkelstorp 1:15. Liten alsumpskog med inslag av björk samt gråvide. Klass 2.
D49 Helge å, Skeinge mölla. Klass 2.
D50 Brunkelstorp 1:29. Bokskogsområde. Klass 2
- D51 Gullarp 1:15. Gammal mad som inte hävdas längre. Klass 3
D52 ”Gullarps ängar”. Slåttermader med stort historiskt värde. Hotad naturtyp. Klass 1
D53 Gullarp 8:1. Gammal slåttermad vid Helge å. Klass 2.

- D54 Gullarp 1:15. Gammal slåttermad vid Helge å. Klass 2.
- D55 Gullarp 5:1 norr Gullarps ängar. Vacker slåttermad vid Helge å. Klass 2
- D56 Gullarp 2:1. Skogsdunge vid Helge å. Beteshage som har vuxit igen. Klass 3
- D57 Gullarp 2:1. Liten skogsdunge ute på ”Gullarps ängar”. Klass 3
- D58 Gullarp 1:2, 3:2. Skogsområde med bok, björk, gran och tall. Klass 3
- D59 Gullarp 1:19 m fl. Ädellövsbacke med höga gamla bokar. Klass 1 Biotopskydd
- D60 Gullarp 1:19, (V Gullarpassjön). Vacker, svagt hävdad slåttermad. Klass 2
- D61 Gullarp 1:19, 1:26 (S Gullarpassjön). Ohävdad slåttermad. Klass 2
- D62 Hasslaröds ängar . Stor gammal slåttermad, Klass 2.
- D63 Porsmaden. Klass3.
- D64 Sibbarp 1.6, vid Sibbarps skans. Betad bokskog. Klass 3.
- D65 Sibbarps skans vid Helge ås utlopp i Osbysjön. Klass 1
- D66 Sibbarp 1:6, 71:2 och 71:1. Delvis välhävdad hage. Klass 3.
- D67 Sibbarp 2:7, 2:3. Flack slåttermad vid Helge å. Klass 2
- D68 V. Malshult 1:33. Välhävdad betesmark med öppna strandängar. Klass 1.
- D69 V. Malshult. Strandäng - gräshed. Klass 1
- D70 V Malshult 2:10. Fuktäng. Gammal stenig åker. Klass 1.
- D71 V Malshult 1:33. Litet skogsparti med blandskog. Klass 3.
- D72 Gullarp 1:15. Söder om vägen, gammal lövängsrest. Klass 2.
- D73 Gullarp 2:1. Gammal slåttermark har nu utvecklats till skogsmark. Klass 3.
- D74 Gullarp 1:2. Välhävdad, öppen hagmark med björk, hassel och slån. Klass 3.
- D75 Osbysjön. Klass 1.
- D76 Klinten. Stenbrott. Naturskogsområde. Klass 2.
- D 77 Näset, Holmön och Vieön. De tre stora öarna i Osbysjön. Klass 1.
- D 78 Ebbarp. Litet område med ek. Bildandet av ett kommunalt insektsreservat. Klass 1.
- D 79 V. Genastorp. Liten sumpskog med höga naturvärden. Klass 3.
- D 80 Ladbacken. En nio hektar stor strandmad. Klass 2.
- D 81 Ö. Genastorp. Ädellövbevuxna öar i Helgeåns gamla fåra. Nyckelbiotoper. Klass 2.
- D 82 Ö. Genastorp. Ädellövskog med den rödlistade almlaven. Nyckelbiotop. Klass 1.
- D 83 Ö. Genastorp. Ädellövskog med mycket höga naturvärden. Klass 1.
- D 84 Osby-Olasastorp. Odlingslandskap med rik flora. Klass 2.
- D 85 V. Kalhult. Hagmark. Ädellövskog. Klass 1.
- D 86 Ö. Kalhult. Vackra hagmarker med rik flora i tilltalande miljö. Klass 1.
- D 87 V. Kulhult. Varierande hagmark. Klass 2.
- D 88 Ö. Kulhult. Vacker hagmark med odlingsrösen, stengården och vidkroniga träd. Klass 1.
- D 89 Hönjarum. Liten sumpskog med gammelgranslav och gryinig blåslav. Klass 3.
- D 90 Bökeskog. Lövskogssluttning ner till Hegeå rik på lavar och mossor. Klass 2
- D 91 Mossaröd. Allt från öppen hagmark till ädelsumpskog. Klass 1.
- D 92 Sjöaskog. Varierande och vackert odlingslandskap. Klass 2.
- D 93 Ö. Kulhult. Artrika hagmarker med inslag av fuktängar och gles skog. Klass 1.
- D 94 Ö. Kulhult. Liten öppen hagmark höga kulturvärden. Klass 2.
- D 95 Ö. Kulhult. Liten sumpskog med rikligt med gammelgranslav. Klass 3
- D 96 Hönjarum 2:1. Ett av des sista områdena med Göingefuran. Biotopskydd. Klass 1.

- D 97 Hönjarum 2:1. Likt det förra Tallarna är över 150 år. Biotopskydd. Klass 1.
- E1 Boalt 1:25. Bokskogsområde av fryletyp. Klass 3.
- E2 Boalt 1:8. Litet ädellövsområde, bestående av bokar och ekar. Klass 3.
- E3 Boalt 1:14. Backe, med grov ek. Klass 2.
- E4 Högaholmamossen. Stora biologiska värden. Kandidat till naturreservat. Klass 1.
- E5- 6 Väster om Applehult. Två mycket små sumpskogsområden. Klass 2.
- E7 Boalt 1:6. Högmosse med två gölar. Klass 2.
- E8 Applehult 1:20, 1:22. Gammal inäga med åkrar och åkerholmar. Klass 3.
- E9 Hästmyr. Större myrområde Klass 3.
- E10 Sjömossen, Vesljunga 1:52, 1:53. Högmosse. Klass 3 .
- E11 Bjällemysen, Vesljunga 1:55. Mosse med övervägande öppna ytor. Klass 3.
- E12 Vesljunga 1:55, 1:18. Stor hagmark med inslag av slåttermad. Klass 2.
- E13 Torselehult 1:5. Hagmark. Klass 2.
- E14 Holmamyren. Klass 2.
- E15 Vesljunga 1:55. Liten bokskog med bl.a. den rödlistade bokvårtlaven. Klass 1
- E16 Stavshult 1:24 m fl. Blockrika och enbevuxna betesmarker. Klass 2.
- E17 Sorumpan, Stavshult 1:24. Högmosse. Klass 3.
- E18 Stavshult 1:18. Ädellövsområde. Klass 3.
- E19 Grims myr. Högmosse med ovanligt stora kärrområden. Klass 1.
- E20 Norra Hanavrå 2:9. Vackert belägen hagmark längs Lillån., Klass 2.
- E21 Södra Hanavrå 1:12. Vacker hagmark. Klass 3.
- E22 S. Hanavrå 1:12. Bokskog med den rödlistade bokvårtlaven. Klass 2.
- E23 Södra Hanavrå 1:9, gammal åker. Stort kulturhistoriskt intresse. Klass 2 .
- E24 Södra Hanavrå 1:9. Fin bokskog med sällsynta arter. Klass 2.
- E25 Ravnarp 2:3, slåtteräng. Klass 3.
- E 26 Ravnarp 1:9. Ohävdad fuktäng. Klass 3.
- E27 Ravnarp 1:9. Beteshage, Klass 3.
- E28 Ravnarp 1:2. Ädellövsområde. Klass 1.
- E29 Visseltofta 3:11. Skogsområde med ek, bok, gran och rönn. Klass 3.
- E30 Råstad 1:12. Gammal slåttermad. Klass 3.
- E31 Visseltofta 4:39 + Visseltofta 1:1, Klass 3.
- E32 Visseltofta 1:1. Trädbeklädd, sandig backe. Klass 3.
- E33 Prästängarna, Visseltofta. Stor gammal slåttermad, Klass 3.
- E34 Gräsljunga 3:1, 5:1. Vackra våtmarker och fuktiga betesmarker intill Helge å. Klass 1.
- E35 Gräsljunga 3:1, Horsaryet. Gammal slåttermad som åter har tagits i bruk. Klass 1.
- E36 Bejstorp 1:15, 1:19 våtmarken kring Vitasjö. Klass 2.
- E37 Bodarp 1:4. Tuvtåtel-fuktäng. Klass 3.
- E38 Bodarp 1:4. Tuvtåtel-fuktäng med gräshed. Klass 3.
- E39 Bodarp 2:6. Betesmark med friväxande ekar och björkar. Klass 3.
- E40 Bodarpamyren. Klass 3.
- E41. Hesslycke 1:2. Ädellövsområde. Klass 1.
- E42. Hässlehult 4:33. Gräshed med betade skogsdungar. Klass 3.
- E43. Hässlehult 4:33. Vacker betesmark Klass 3.

E 44 Bodarp 1:3. Inägobacke med gamla ekar och bokar. Naturvårdsavtal finns. Klass 1.

E 45 Bodarp 1:3. Hagmark med gamla ekar och bokar. Naturvårdsavtal finns. Klass 1.

P 1 Klockaregården. Hagmark med trevlig flora. i anslutning till samhället. Klass 3.

P 2 Norregården. Gräsmark med hundratal axveronikor. Klass 1.

P 3 Kongstorp. Liten bokskog. Klass 3.

P 4 Björkerås. Liten dunge med grov bok. Klass 2.

P 5 Björkerås. Större område med inslag av bokdungar. Klass 3.

P 6 Västra torp. Ålderdomligt landskap med inslag av lieslätter. Klass 1

P 7 Karhult. En lövängsrest med rikligt av lind. Klass 2.

P 8 Klinten Rynnarp. Stor betesmark med rik flora. Nära Killebergs tätort. Klass 2.

P 9 Höghult. Större område med många olika biotoper. Klass 2.

P 10 Marestorp. Liten lövängsrest med mycket höga naturvärden. Klass 1.

P 11 Gungekulla. Vålövskog med varierad vegetation. Klass 1.

P 12 Gnubbarp. Enebevuxen kuperad betesmark. Klass 2.

P 13 Källstorp. Betesmark med inslag av lövdungar. Hagmark. Klass 2.

P 14 Lilla Loshult. Större sammanhängande hagmark. Klass 2.

P 15 Kärraboda. Mycket artrik öppen hagmark. Klass 1

P 16 Svanshult. Liten ädellövskog. Klass 3.

P 17 Norra och Södra Havhult. Välbevarat kulturlandskap runt byarna. Klass 2.

P 18 Sjöalt. Ädellövskog. Nyckelbiotop. Klass 2.

P 19 Kärsesjön. Utdikad igenväxande sjö. Ornitologiskt intressant. Klass 2.

P 20 Kylen. Liten ädellövskog med mycket höga naturvärden. Klass 1

P 21 Jonstorp. Liten bokskog. Klass 2.

P 22 Jonstorp ”Noaks håla”. Bokskogsområde. Klass 2.

P 23 Jonstorp. Hage med stora naturvärden. Klass 1.

P 24 Liasjön med Liasjöbäcken. En av Skånes referenssjöar. Klass 2.

P 25 Jonstorp. Liten sumpskog med ovanliga lavar. Klass 2.

P 26 Jonstorp. Liten sumpskog som hyser den rödlistade hållaven. Klass 1.

P 27 Ralskogssjön. Utdikad och igenväxande sjö. Ornitologiskt intressant. Klass 2.

P 28 Vigenstorp gyl. Klass 3.

P 29 Vigenstorp. Betesmark med gräshedsvegetation. Klass 2.

P 30 Källsved. Bokbacke med sällsynt rik lavflora. Klass 1.

P 31 Bohult. Bymiljö med delvis sårbar vegetation. Klass 3.

P 32 Gråshult. Småskalig bondekultur i skogsbygden. Klass 1.

P 33 Slähult. Kuperat landskap med välhåvade betesmarker. Klass 2.

P 34 Östanböke. Odlingslandskap runt bykärnan. Klass 1.

P 35 Kärraboda. Ett varierat landskap med många naturtyper. Klass 1.

- P 36 Hökön. Hagmark med gräshedsvegetation. Klass 3.
- P 37 Gökön. Mycket vacker ogödslad betesmark. Klass 2.
- P 38 Skinnemyra. Vacker kulturbygd med en fungerande kvarn. Klass 2.
- P 39 Skinnemyra. Ett stort och mångformigt landskap. Klass 1.
- P 40 Smålatorp. Hagmark - ogödslade betesmarker. Klass 2.
- P 41 Södra Duvhult. Hagmark med rik flora. Klass 3.
- P 42 Friskatorpet och Stampetorpet. Hagmark. Lövhage. Torpmiljö. Klass 1.
- P 43 Lilla Bökön. Litet välhävdad område med känslig flora. Klass 3.
- P 44 Tostaholm. Tostaholmsmyren. Jössa sjö. Betesmark. Klass 3.
- P 45 Myr Norra Duvhult. Klass 2.
- P 46 Tosthult. Odlingslandskap. Klass 2.
- P 47 Myrar väster Rumpboda. Höga naturvärden. Dvärgbjörk. Klass 1.
- P 48 Rumpboda odlingslandskap. Hagmarker varvas med torrängar. Klass 3
- P 49 Ulvshultsbäcken och Kanalen med dess myrar och våtmarker. Klass 2
- P 49A Eneskog. P 49B Glest beskogad mosse. Myr med höga naturvärden
- P 50 Gården Ulvshult. Odlingslandskap med lång kontinuitet. Myr. Klass 1.
- P 51 Brunkelstorp. Hagmark med lång beteskontinuitet. Klass 2.
- P 52 Brunkelstorp. Hagmark. Gräshed. Klass 3.
- P 53 Brunkelstorp. Liten betesmark med ett öppet betat kärr. Klass 2.
- P 54 Holmö. Torräng Lövdungar. Klass 3.
- P 55 Holma. Gammal betesmark med inslag av enar och lövdungar. Klass 2
- P 56 Marklunda. Kuperad betesmark, delvis tallbevuxen. Klass 2.
- P 57 Kälsved. Gammalt kulturlandskap av stort värde nära Osby. Klass 1.
- P 58 Segutslycke. Ädellövsog av naturskogskaraktär. Klass 1
- P 59 Agnshult. Hagmark. Klass 2.
- P 60 Gussa Svenstorp. Hagmark Klass 2.
- P 61 Tämme ängar. Slätterhävdade mader mm. Riksintresse. Klass 1.
- P 62 Jeppa Svenstorp. Sumpskog med höga naturvärden. Klass 3.
- P 63 Östra Svenstorp. Liten ädellövsog med inslag av lind. Klass 3.
- P 64 Östra Svenstorp. Sumpskog. Klass 3.
- P 65 Gyllemyra. Öppna hagmarker. Enefälad. Klass 1.
- P 66 Räväkulla. Nyckelbiotop i bokskog. Klass 2
- P 67 Ekeröd. Liten lövängsrest med mycket höga naturvärden. Klass 2.
- P 68 Finns ej.
- P 69 Tommaboda. Vålhävdade hagmarker i gammaldags miljö. Klass 2.
- P 70 Östra Flyboda. Hembygdsföreningens stora gård. Klass 2
- P 71 Tostaboda. Stort vackert landskap med ädellöv och beteshagar. Klass 1.
- P 72 Ubbaboda. Mycket värdefull hagmark. Klass 1.
- P 73 Vesslarpsjön. Näringsfattig sjö Ornitologiskt intressant. Klass 2.
- P 74 Bäckatorpet. Artrikt odlingslandskap. Klass 2.
- P 75 Strönhult. Artrikt kulturlandskap. Klass 1.
- P 76 Skyttatorp. Ädellöv i gammal hage och löväng. Klass 2.
- P 77 Tulla – Pellas. S. Esseboda. Grov ädellövsog. Klass 1 och 2.